

Kamniški OBČAN

Št. 6

Leto XXXVI

Kamnik, 26. marca 1997

Tiskovna konferenca župana in občinskega sveta

Občinski praznik, proračun...

V četrtek, 20. marca, sta predsednik občinskega sveta Igor Podbrežnik in župan občine Kamnik Tone Smolnikar sklicala tiskovno konferenco, na kateri sta spregovorila o praznovanju občinskega praznika v četrtek, 27. marca, in o seji občinskega sveta, ki bo dan poprej, to je v sredo, 26. marca.

Predsednik občinskega sveta Igor Podbrežnik je predstavil vsebino in namen slavnostne seje. Po dopolnitvi odloku o podeljevanju občinskih priznanj je komisija za volitve, imenovanja, administrativne zadeve in priznanja januarja objavila razpis, na podlagi katerega so bili zbrani predlogi za podelitev občinskih priznanj. Od 28 zbranih predlogov je komisija občinskemu svetu posredovala tri predloge: za naziv častni občan občine Kamnik za

zasluge na glasbenem področju Viktorja Mihelčiča, za zlato priznanje za vrhunske dosežke v alpinizmu Tomaža Humarja in za srebrno priznanje za zavzeto delovanje na področju lokostrelstva Franca Vengusta. Na seji, ki je bila 23. 2., je občinski svet te predloge tudi sprejel. Bronastega priznanja ne bodo podelili, ker zanj ni bilo predlogov.

Občinski praznik bo obeležen v četrtek, 27. marca, z več prireditvami: ob 16. uri bo na Glavnem trgu promenadni koncert Mestne godbe Kamnik, ob 17. uri bo slovesnost pred spomenikom Rudolfa Maistra, katerega rojstni dan je postal naš občinski praznik, ob 17. uri pa bo v Matični knjižnici Kamnik slavnostna seja občinskega sveta in podelitev priznanj. K lepemu vzdušju bodo goto-

vo pripomogli Kamniški koledniki in igralec Dare Valič z recitacijami Maistrovih pesmi. Gosta bosta tudi predsednik državnega zbora Janez Podobnik in minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer.

Župan Tone Smolnikar je v nadaljevanju spregovoril o naslednji temi tiskovne konference - o proračunu občine Kamnik. Glavni problem pri oblikovanju letošnjega proračuna so bremena preteklih let: okrog 100 milijonov SIT za OŠ Šmartno, za novi vrtec skupaj z opremo 50 milijonov SIT in še dodatno 24 milijonov za čistilno naprav v Šmartnem. Ker država ni sproti nakazovala sredstev, mora zdaj občina poravnati dodatnih 20 milijonov obresti za neplačane terjatve do januarja izvajalcu za OŠ Šmartno.

Nadaljevanje na 3. strani

Po treh »primoških« nedeljskih masah, ki jih je obiskala množica ljudi, je nastopil velikonočni čas. Bralcem želimo, da bi ga lepo preživeli. Obenem pa vsem čestitamo ob občinskem prazniku.

Uredništvo

OB NAŠEM PRAZNIKU - Kamniški pesnik in general Rudolf Maister se posebej oživi v žarkih zahajajočega pomladnega sonca, ko praznuje svoj rojstni dan... (fs)

Spoštovani!

Vabimo Vas, da s svojo navzočnostjo na slovesnostih, naš občinski praznik počastite tudi Vi! Rojstni dan generala, pesnika in rodoljuba Rudolfa Maistra-Vojanova občani Kamnika praznujemo kot svoj praznik. S tem izražamo spoštljiv poklon svojemu rojaku, v prazničnem razpoloženju pa pozornost posvečamo tudi sodobnemu utripu občine Kamnik.

Praznični program

v četrtek, 27. marca:

ob 16. uri, Glavni trg: Promenadni koncert Mestne godbe Kamnik

ob 17. uri, Trg talcev: Slovesnost pred spomenikom Rudolfa Maistra

ob 18. uri, Matična knjižnica Kamnik: Slavnostna seja Občinskega sveta, podelitev priznanj Občine Kamnik, recital Kamniških kolednikov in igralca Daret Valiča.

Slovesnosti se bosta udeležila tudi predsednik državnega zbora Janez Podobnik in minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer.

OBČINA KAMNIK

Naslednja, 7. številka Kamniškega občana bo izšla v četrtek, 10. aprila. Članke sprejemamo najkasneje do srede, 2. aprila; oglase, zahvale in obvestila pa do torka, 8. aprila.

Kamničani!

Čestitke ob prazniku občine Kamnik, 29. marca, in vesele velikonočne praznike želi

vaš župan TONE SMOLNIKAR

Predstavitve Kamnika na sejmu Alpe Adria

V projektu Venerina pot tudi naše mesto

Na pravkar končanem sejmu Alpe Adria, ki je potekal od 18. do 22. marca na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, se je tudi letos med številnimi slovenskimi občinami z zanimivim programom predstavila tudi občina Kamnik. Obiskovalce kamniškega razstavnega prostora je ob odprtju sejma pozdravil župan Tone Smolnikar. Med številnimi prisotnimi so bili predstavniki naše občine, predstavniki Turistične zveze Slovenije s predsednikom dr. Marjanom Rožičem in glavnim tajnikom Alojzom Šosterjem. Župan je v svojem govoru poudaril, da ima Kamnik zavidanja vredne naravne in zgodovinske danosti, pa jih ne znamo dovolj dobro izkoristiti. Ni dovolj samo nekajkrat sodelovati na sejmu in pripraviti Dneve narodnih noš. V županov govor o pomenu prireditve Dnevi narodnih noš v Kamniku je dr. Marjan Rožič prijazno posegel s besedami: »Brez te prireditve Slovenija ne more!« Župan se je seveda ponosno strinjal s to njegovo trditvijo. Svojim občinskim sodelavcem se je zahvalil za skrbno pripravljeno predstavitev naše lepe občine. V njihovem in svojem imenu je obiskovalce povabil k ogledu drugih prireditev, s katerimi bo v času sejma predstavljen Kamnik. Andreja Eržen je ves čas sejma dvakrat dnevno ob diaprozitivih in glasbi prisotne popeljala po našem zgodovinskem in kulturno bogatem mestu in njegovi okolici.

Nadaljevanje na 2. strani

Že ob uradni otvoritvi sejma Alpe Adria je bilo ob kamniškem razstavnem prostoru veliko zanimanja in prireditveni prostor je bil kar pretesen. Na sliki župan Tone Smolnikar, podžupan Tone Stele in tajnik občine Kamnik Ivar Pristovnik med pogovorom z dolgoletnim turističnim delavcem Nikom Jermanom.

Lesenim stolom dokončno odklenkalo

Podjetje Stol je po sanacijskem programu izpred treh let organizirano kot holdinska družba. Ta je žal tudi lansko poslovno leto sklenila z - v lesarstvu že kar tradicionalno - izgubo, vendar pa dejanski poslovni (ne)uspehi, kljub povečani izgubi, niso slabši od rezultatov prejšnjih let, saj je lansko leto kar šest od sedmih proizvodnih hčerinskih

družb poslovalo pozitivno in se bo med slednje, po zagotovilih direktorja Marjana Urha, že letos uvrstila tudi sedma. Ob tem ne kaže prezreti, da je v teh uspešnih proizvodnih družbah zaposlena krepka večina približno 500 od 780 zaposlenih delavcev.

Nadaljevanje na 2. strani

OB OBČINSKEM PRAZNIKU VSEM OBČANOM ISKRENO ČESTITAM! ŽELIM VAM TUDI LEPE IN SREČNE VELIKONOČNE PRAZNIKE TER OBILO VOLJE, MOČI IN TRDNEGA ZAUPANJA ZA VSE PRIHAJAJOČE DNI!

MIHA NOVAK
NAČELNIK UPRAVNE ENOTE KAMNIK

Sklicana 24. seja občinskega sveta

Začetek proračunske razprave, spremembe občinskih taks...

Osrednja zadeva 24. seje občinskega sveta, ki jo je predsednik Igor Podbrežnik sklical za sredo, 26. marca, bo gotovo osnutek letošnjega občinskega proračuna. Poleg proračuna je na dnevnem redu, kot ga je predlagal predsednik, še enajst zadev. Svetniki bodo najprej potegnili črto pod lansko gospodarjenje

in finančno poslovanje občine. Tako se bodo najprej lotili zaključnega računa in poročila o lanskem delu Sklada stavbnih zemljišč, ki je lani razpolagal z blizu 142 milijoni SIT prihodkov, porabili pa so približno polovico tega denarja.

Iz osnutka zaključnega računa občinskega proračuna za lan-

ske leto je razvidno, da se je v občinski proračun nateklo za okrog 1680 milijonov tolarjev sredstev in da je bilo v tem koledarskem letu porabljenih za dejavnosti, ki so v pristojnosti občine, okrog 1547 milijonov SIT.

Nadaljevanje na 5. strani

SCORPIO

Moste 88 A

Prodajalna obutve in tekstila

Želimo vam
vesele velikonočne
praznike.

Obličite nas od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

kočna

VSEM OBČANOM
ŽELIMO VESELE
IN PRIJETNE VELIKONOČNE
PRAZNIKE IN ČESTITAMO
OB OBČINSKEM PRAZNIKU!

MILAN WINDSCHNURER

Svetniki sprašujejo in predlagajo

Na Šutni zapirajo lokale

»S strahom se oziram na Šutno, kjer so v kratkem času zaprli nekaj lokalov,« je dejal svetnik **Janez Repanšek** in jih tudi naštel: papirnica, domača lekarna, Vodeb, pekarna, butik IN. Podobno se dogaja tudi z gostinskimi lokali. Hram Lužar so zaprli, Gu-gu je obupal in ni podaljšal najema, zapleta se tudi z bivšim lokalom Optike Tina, zato je lokal zaprt... Praznih je precej celotnih hiš, kot sta, denimo, Čehova in Aparnikova. V nekaterih hišah so oddali v najem samo lokale, sicer pa v njih ne stanjuje nihče.

Svetnik predlaga, naj se odlok o Šutni spremeni tako, da bo poleg sedanjega časa (od 5. do 9. ure) dovoz možen tudi popoldne od 17. do 19. ure. Uredili pa naj bi tudi po dvoje parkirnišče na severu in dvoje na jugu. Bolj strogo pa naj bi postopali tudi s kršitelji, ki parkirajo pred zapornicami na obeh koncih Šutne in v Samčevem predoru, ki je zlasti v večernih urah, dokler je odprt lokal pod Malim gradom, skoraj neprevozen. To pa predstavlja veliko oviro tudi za gasilce in druga intervencij-

ska vozila. Za vsako interventno vozilo naj bi občina dodelila po enega daljinskega upravljalca za zapornice.

Kdaj parkirna hiša na Duplici

Svetnika **Franca Orešnika** zanima, kje in zakaj so se ustavili pogovori o gradnji parkirnih hiš na Balkovniku in Duplici. Poudaril je, da se parkirne zagate na tem območju iz dneva v dan večajo, dogovora med Občino, skladom stavbnih zemljišč in Graditeljem pa ni in ni. Vprašal je, kdo ovira dogovore. Navedel je tudi, da je bilo na lanskem septembrskem sestanku sklenjeno, naj Graditelj posreduje občini do konca septembra (1996) osnutek dogovora o možnostih in načinu financiranja garažnega objekta.

O nalogah in pravicah svetov KS

Jože Romšak, član občinskega sveta, je predlagal županu, naj pripravi informacijo o tem, kakšne so naloge in pristojnosti oz. pravice krajevnih sku-

pnosti in njihovih svetov po Zakonu o lokalni samoupravi. Pravi, da to zanima več prebivalcev v naših KS, zato bi bilo treba to objaviti tudi v Kamniškem občanu.

Slaba streha na OŠ Šmartno v Tuhinju

Svetnik **Anton Hočevar** meni, da je na novi osnovni šoli v Šmartnem streha izredno slabo narejena. Zato so posledice tega že vidne. Pravi, da ga kot krajana zanima, kdaj bo SGP Graditelj opravil kvalitetno sanacijo te strehe.

(fs)

PODJETNIKI IN OBRTNIKI!

Predstavljamo vam dejavnosti poslovno informacijskega centra občine Kamnik v aprilu 1997.

IZOBRAŽEVANJE:
DVOSTAVNO KNJIGOVODSTVO
21. april DATA-Z. d. o. o.
inf. 831-266

TRGOVANJE PO ZAKONU
10. april Brane Ternovšek s. p.
inf. 831-266

SVETOVANJE: Za podjetnike in obrtnike poteka svetovanje po ustaljenih razporedih in vsebinskih sklopih

INFORMIRANJE: V poslovno-informacijskem centru so vam na voljo publikacije in pisna gradiva:

- s področja prava,
- konjunktura in ekonomske politike,
- drobnega gospodarstva,
- ekonomskih odnosov s tujino,
- borza ponudbe in povpraševanja,
- borza kadrov...

Je Šutna res oživela eno samo poletje? Ali se da kaj storiti, da to ne bi bilo res? Opozorila občinski svetnikov je zato treba resno pretehtati.

V razpravi osnutek letošnjega občinskega proračuna

Za petino večji prihodki?

Osnutek odloka proračuna občine Kamnik za leto 1997 ki je te dni v razpravi na občinskem svetu, predvideva za **2158,5 milijona SIT prihodkov**, od tega naj bi bilo tekočemu delu proračuna namenjenih **1136,5 milijonov SIT**, investicijskemu delu **588,7 milijona SIT** in proračunskim skladom **433,2 milijona SIT**. Občina pa naj bi letos vrnila lansko posojilo v znesku 35,7 milijona, najela pa naj bi novo posojilo v znesku **55 milijonov SIT** (30 milijonov iz ekološkega razvojnega sklada za gradnjo kanalizacije in 25 milijonov SIT za pokritje ostalih potreb).

Brez sredstev obeh skladov (stavbna zemljišča in stanovanjski) naj bi bili proračunski prihodki večji od lanskih za **21,7%**, torej za dobro petino. K takemu povečanju največ prispevajo sredstva za kanalizacijo s posojilom vred (4,8-kratno povečanje), sredstva za odvoz in deponijo odpadkov (2,35-kratno povečanje), denar za gradnjo telefonije (1,55-kratno povečanje) in še nekaj podobnih postavk. Največji delež, ki ga predstavljajo davčni prihodki (**819 milijonov SIT**) se bo predvidoma povečal le za **8,1%**, tako da bo komaj kril stopnjo inflacije. Za prav toliko pa naj bi bila večja tudi finančna izravnava (**267 milijonov SIT** za redno dejavnost in **49 milijonov SIT** za naložbe), ki jo po zakonu zagotavlja država.

Prihodki sklada stavbnih zemljišč so ocenjeni na **267 milijonov SIT**, stanovanjskega sklada pa na **165 milijonov SIT**, kar je za 2,7-krat oziroma za 2,4-krat več, kot se je v ta sklada nateklo lani. Po oceni predlagateljev proračuna so proračunski prihodki in predvideni višini **2133,5 milijona SIT** za **25 milijonov SIT** preizkusi za pokritje vseh predvidenih nalog. Zato sta samo dve možnosti: ali bo občinski svet z ustreznimi prerazporeditvami uskladi predvidene prihodke z izdatki, ali pa se bo odločil za najetje posojila, podobno kot je to storil lani.

Poglejmo na kratko še, kako se sestavljajo osnutek proračuna predvideli razdelitev denarja, ki naj bi se letos zbrali v občinski blagajni.

Za splošni del proračuna naj bi namenili **1136,6 milijona SIT**, kar je za **19,4%** več, kot je bilo porabljeno preteklo leto. Občinska uprava naj bi dobila za **16,3%** več, pri čemer naj bi za plače upravnih delavcev in funkcionarjev namenili približno **21% več denarja** kot lani. Delež, namenjen za delo izvajalcev na področju solstva, otroškega varstva, kulture, športa in socialnega skrbstva,

naj bi bil večji le za **2%**, znašal naj bi **368 milijonov SIT**, pri tem naj bi bilo za plače v solstvu in otroškem varstvu namenjenih za dobrih **16% več denarja**. Storitvam na področju komunalnih dejavnosti naj bi namenili **194,6 milijona**, kar je za **6,1%** več kot lani. Od tega naj bi za urejanje javnih prometnih površin pa **35,7 milijona SIT** (lani 34,5 milijona SIT), za zimsko akcijo pa naj bi podobno kot lani namenili **44 milijonov SIT**.

Za subvencije na področju gospodarstva naj bi namenili **19 milijonov SIT**, od tega za pospeševanje kmetijstva nekaj manj kot **9 milijonov SIT** (lani 8,2 milijona SIT). Iz te postavke bi namenili **7,5 milijona** tudi za javna dela in zaposlovanje.

Precejšen poudarek pa so predlagatelji namenili požarni varnosti, saj naj bi se lani porabljena vsota za te namene povečala za eno tretjino, znašala naj bi **22 milijonov SIT**.

Med intervencijami na področju gospodarstva, za kar naj bi letos porabili nekaj manj kot **22 milijonov**, je na prvem mestu turizem in promocija turistične ponudbe s **7,7 milijona SIT**, sledi pa mu pospeševanje kmetijstva, za kar naj bi letos porabili dobrih **6 milijonov SIT**. **3 milijone SIT** pa naj bi namenili tudi programu celovitega razvoja podeželja na področju Potoka, Hruševke in Praproč.

Za posojila malemu gospodarstvu, za izobraževanje in podobno je predvidenih **12,7 milijona SIT**. Sredstva za delovanje krajevnih skupnosti v višini **7,7 milijona** naj bi ostale praktično na lanskem ravni. Podobno to velja za društva, kot so taborniki, skavti, kinološko društvo, turistično društvo, gorska reševalna služba in drugi, ki se financirajo neposredno iz proračuna.

Za ostale dejavnosti, kamor sodi tudi Kamniški občan, je namenjenih

9,29 milijona SIT. Od tega naj bi bilo sofinanciranju Kamniškega občana namenjenih **3 milijone SIT**, kar je za 94 tisoč SIT manj kot je prejel lani, ali za 37 tisoč SIT manj, kot je za leto 1996 z rebalansom občinskega proračuna določil občinski svet. Obrazložitev za tak predlog v gradivu ni. Če gre za napako v gradivu, se vnaprej opravičujemo!

Sredstva za delovanje političnih strank so predvidena v višini **5,3 milijona SIT** ali za 5% več kot lani.

Med odhodki občinskega proračuna, namenjenih investicijam v skupnem znesku **358 milijonov SIT**, je treba omeniti **76 milijonov SIT** za pokritje stroškov pri gradnji in opremitvi OŠ Šmartno v Tuhinju, blizu 9 milijonov SIT za opremo in nadzor pri gradnji otroškega vrta v Kamniku, 7 milijonov SIT za sofinanciranje gradnje telovadnice v Komendi in 4 milijone SIT za načrte za obnovo OŠ v Mostah.

Za investicijsko vzdrževanje je namenjenih **194,8 milijona SIT**, od tega za obnovo kulturno zgodovinskih spomenikov in šol **33,4 milijona SIT**. Za vzdrževanje objektov in za odplačilo kredita v družbi Velika planina - Zaklad narave so predvideli **10,4 milijona SIT**.

Za izgradnjo in obnovo komunalnih naprav v krajevnih skupnostih naj bi bilo porabljenih **151 milijonov SIT**, največji delež naj bi bil namenjen pripravljalnim delom za izgradnjo novega mostu preko Kamniške Bistrice v Kamniku (**41 milijonov SIT**). Za ostalo investicijsko vzdrževanje, kamor sodi izgradnja in obnova vodovodov in kanalizacije ter ravnanje z odpadki, je namenjenih **229 milijonov SIT** (v tem znesku so upoštevani tudi prispevki uporabnikov in KS). Tako bo za kanalizacijo v Podgorju (obveznosti iz l. 1995 in 1996 ter za IV. fazo) skupaj namenjenih **13,25 milijona SIT**, za kanalizacijo v Šmarci (obveznosti iz l. 1996 in za II. fazo) so predvideli skupaj **33,6 milijona SIT** itd.

Menimo, da je podrobnejše navedenih in razčlenjenih posameznih postavk nepomembno, ker bodo glede na neusklajenost predvidenih odhodkov s prihodki in tudi sicer proračunski razpravi predlagane razdelitve sredstev doživele verjetno še kar nekaj sprememb. F.S.

Vi sprašujete, župan odgovarja

K. O. sprašuje, kdaj bomo most prek Kamniške Bistrice na Maistrovi ulici zamenjali z novim?

Odgovor:

Potem ko so lani jeseni strokovnjaki za raziskavo materiala dobobra pregledali temelje mostu, so ugotovili, da zlasti sredinski podporni steber ne omogoča varnega prometa prek tega mostu. Te ugotovitve so bile tudi znak za nujen začetek razmišljanja in ukrepanja, kaj storiti s prek 103 leta starim mostom.

O slabem stanju mostu smo obvestili tudi vse republiške institucije in začeli zbirati informacije in dokumentacijo za gradnjo novega oz. obnovo starega. Strokovna mnenja so seveda dala prednost gradnji novega mostu, saj bi s tem rešili tudi velike prometne zagate, ki nastajajo zlasti ob konicah. Celotna predračunska vrednost za gradnjo novega mostu bi znašala okoli 150 milijonov SIT, medtem ko bi obnova veljala nekaj manj kot polovico te vsote.

Obenem s pripravo gradbenega dovoljenja smo skušali pridobiti vsaj del denarja za rešitev tega prometnega problema v središču mesta. Nekaj denarja smo predvideli v letošnjem občinskem proračunu, dodatni denar skušamo najti v okviru proračunov posameznih republiških ministrstev. Žal zaenkrat še nimamo dokončnega odgovora, ali bo »država« prispevala

manjkajoča sredstva. Žal se dogodki na vladni in državnozborski ravni odvijajo prepočasi, tako da je težko reči, da bomo že v letošnjem letu lahko razrešili to prometno zagato. Na občini smo že pripravili vso potrebno lokacijsko dokumentacijo, torej smo storili vse za pripravo in izdajo gradbenega dovoljenja. Upam, da bomo našli razumevanje in zbrali denar, ter nam ne bo potrebno te pomembne prometnice zapreti za promet. To bi seveda pomenilo dodatne težave pri že tako obremenjenih mestnih ulicah.

Občinski praznik, proračun...

Nadaljevanje s 1. strani

Investicija za šolo je bila zaključena v letu in pol, kar po županovem mnenju ni racionalno. Ker morajo biti obveznosti v zvezi z gradnjo šole in vrta pokrite, v letošnjem letu ne more biti drugih investicij.

Kot je še povedal župan Smolnikar, naj bi po navodilih ministrstva za finance proračun oblikovali z indeksacijo 107, vendar pa je v letošnjem občinskem proračunu zagotovljena poraba indeksirana s 108%. Predsednik sveta Podbrežnik pa je še poudaril, da ni mehanizmov, s katerimi bi prisilili državo, da bi ta redno izpolnjevala obveznosti do občine, kar je letos dodaten vir težav. Župan je navedel tudi to, da ka-

mniško gospodarstvo ni močno in da je tudi na tem področju veliko zapadlih, torej neplačanih obveznosti do občine in sicer za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

Torej letošnji proračun ne obeta nič posebej lepega, saj zaradi vseh teh bremen ni razvojnih komponent. Ena od razveseljivih novic za Kamničane pa je zagotovo ta, da je za novi kamniški kulturni dom namenjenih 25 milijonov za stroške v zvezi z razpisni in za nekaj gradbenih del. Z naslednjim proračunom pa naj bi zagotovili dokončno ureditev tega perečega kamniškega problema.

bp

Iz občinskega zaključnega računa za leto 1996

Lanska premoženjska bilanca občine bo znana šele jeseni

Lanski proračun je občinski svet sprejel maja 1996, jeseni pa je z rebalansom znova prerazporedil proračunske prihodke posameznim proračunskim porabnikom.

Po zakonu o financiranju občin bi morala občina po preteku proračunskega leta poleg zaključnega računa sprejeti tudi premoženjsko bilanco. Ta obveznost je zapisana tudi v občinskem statutu, nekajkrat pa so to zahtevali tudi svetniki. Vendar je v obrazložitvi zaključnega računa zapisano, da bo premoženjska bilanca po stanju na dan 31. 12. 1996 predložena v obravnavo občinskemu svetu do 30. septembra 1997.

Lanski občinski proračun (vanj so bila vključena tudi sredstva sklada stavbnih zemljišč in stanovanjskega sklada) razpolaga s približno **1680 milijoni** dolarjev prihodkov (zaradi boljše preglednosti smo številke zaokrožili na milijon SIT).

Malo manj kot polovico vsega denarja se je v občinski blagajni nateklo od davkov, taks in denarnih kazni (**770 milijonov SIT**), za finančno izravnavo je država prispevala **326 milijonov SIT**, poleg tega pa še nekaj namenskih sredstev za izgradnjo komunalnih naprav. Sredstva obeh skladov so v prihodkih proračuna upoštevana v višini **263 milijonov SIT**. Za **35,7 milijona SIT** pa se je občina lani morala zadolžiti.

Največji delež proračunskih sredstev je bile lani namenjen izvajalcem na področju izobraževanja, otroškega varstva, kulture, športa in socialnega skrbstva (**356 milijonov SIT**). Za subvencije in intervencije v gospodarstvu je bilo po-

rabljenih **245 milijonov SIT**. Občinska uprava pa je porabila za svoje potrebe **157 milijonov SIT**.

Investicije v družbene dejavnosti so (med njimi sta bili največji osnovna šola Šmartno v Tuhinju in otroški vrt v Kamniku) so zahtevale nekaj čez **170 milijonov SIT**, za investicijsko vzdrževanje so porabili **67 milijonov SIT**, za naložbe na področju komunalnih dejavnosti pa **88 milijonov SIT**.

Kljub najetju posojila pa vseh obveznosti občinski proračun lani ni mogel poravnati. Tako bo treba za gradnjo osnovne šole v Šmartnem v Tuhinju letos pokriti še za okrog **40 milijonov SIT** neplačanih del (brez obresti okrog 20 milijonov SIT, ki jih zaradi nepravilnočasno pokritih pogodbenih obveznosti terjajo izvajalci). Od zaračunane opreme v višini 51 milijonov SIT je občina lani lahko pokrila

le 16 milijonov SIT, razliko pa bo treba pokriti letos.

Tudi za nov otroški vrtec je morala občina najeti **30 milijonov SIT** posojila. Potrebna so bila namreč nekatera dodatna dela, kot sprejemba ogrevanja tople vode iz elektrike na plin, dozidava garaže, povečanje moči električnega priključka na 80 A).

Za plačilo opreme pa bo treba letos zagotoviti še okrog **9 milijonov SIT**.

Vseeno pa naj bi se po predlogu zaključnega računa za leto 1996 nekaj denarja preneslo v leto 1997 in sicer znaša presežek v ožjem delu občinskega proračuna **28,2 milijona SIT**, na stanovanjskih sredstvih 54 milijonov SIT, v rezervnem skladu 1 milijon SIT in na račun upravnega organa 11,4 milijona SIT.

F.S.

OBVESTILO

Obveščamo vse lastnike kmetijskih traktorjev in traktorskih priklopnikov, da bomo tudi v letošnjem letu organizirali tehnične preglede na terenu za omenjena vozila in sicer v naslednjem zaporedju:

V PONEDELJEK 14. APRILA V MOTNIKU NA LAZAH pri kulturnem domu od 10. do 12. ure od 13. do 17. ure

V SREDO 16. APRILA V KOMENDI pri kmetijski zadrugi od 10. do 17. ure

V SREDO 23. APRILA V KAMNIKU pri podjetju KAM-BUS od 10. do 17. ure

KER JE LE BREZHIBNO VOZILO - VARNO VOZILO, VAS PRICA KUJEMO V VELIKEM ŠTEVILU.

UPRAVNA ENOTA KAMNIK

VIKTOR MIHELČIČ - ČASTNI OBČAN OBČINE KAMNIK

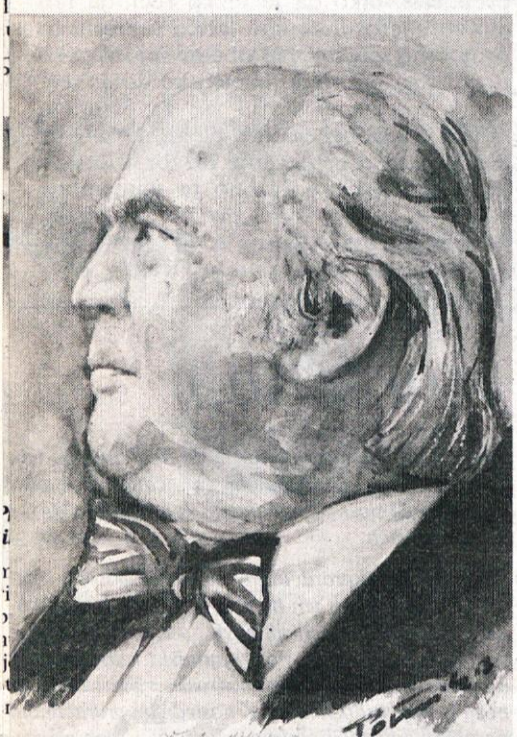
Komur pevski duh sem vdihnil,
z njim sem dal mu pesmi svoje
(Orglar, dr. France Preseren)

V Kamniku so se glasbeniki rojevali in v Kamniku so jih hajali od drugod! Nekateri so glasbeni genij iz kamniške zibelke odnesli v svet in s svojim delom zazna- hovali evropsko glasbeno življenje; med njimi je bil ka- niški Kranjec - Carniolus Lithopolitanus, Janez Krst- lik Dolar (1620-1673), ki je s svojim delom in imenom obiščeval o svojem rodnem mestu.

Pred dvema stoletjema je ubiral tipke starih orgel na koru kamniške farne cerkve na Šutni Jakob Zupan (1734-1810), ki se je rodil na Gornjem Štajerskem. Oče Marko Pohlin je o njem zapisal, da je bil kamniški učitelj petja in igre, odličen skladatelj in glasbenik, ki je ložil napeve in glasbo za kranjsko opero Belin (glas- benih del te prve slovenske opere se je izgubil in ga do- dej se niso našli).

Precej znanih imen je v kamniški glasbeni zgodovi- ni, vanjo se vpletajo Emil Adamič, Viktor Parma, ge- neracije Vremšakov, Viktor Mihelčič, Hubert Bergant in drugi.

Viktor Mihelčič je prišel leta 1938 v Kamnik nade- jevat delo Jakoba Zupana in njegovih naslednikov; šest letetletij živi med nami in je s svojim delom glasbe- nega pedagoga, zborovodje in skladatelja sooblikoval glasbeno življenje v Kamniku in Sloveniji. Zato je ob- činski svet 27. februarja 1997 podelil Viktorju Mihel- čiču častni občan.

Bogdan Potnik - PORTRET VIKTORJA MIHELČIČA - Ja- nez Majcenovič in Bogdan Potnik, ki se z besedo in sli- ko v tem Kamniškem občanu pridružujeta slavju Viktorja Mihelčiča, sta pred 45 leti pod njegovim vodstvom pre- evala pri Mešanem pevskem zboru PLANIKA.

niču, upokojenemu učitelju glasbe, naslov častni občan občine Kamnik. Tako se je umetnostnemu zgodovinar- ju dr. Emiljanu Cevcu, športnemu delavcu in olimpij- kemu tekmovalcu Tonetu Cererju pridružil zaslužni glasbeni delavec Viktor Mihelčič. Kamničani smo na voje častne občane upravičeno ponosni!

Viktorju Mihelčiču so belokranjske sojenice položi- le njegov talent v zibel, ki mu je tekla v glasbeni Mi- helčičevi družini v Metliki. Ta talent je začel razvijati domačem okolju, osnovni soli in metliški godbi. S pri- poročilom strica Alojzija Mihelčiča, priznanega sklada- telja, celjskega župana in senatorja, je bil sprejet na tri- etno orglarsko šolo v Celju, ki jo je v dveh letih (!) uspešno dokončal. Tu je dobil odlično glasbeno izobra- bo pri priznanih učiteljih (Karel Bervar, Karel Sancin (dr.), Glasbeno izobraževanje je kasneje dopolnil z za- četnim študijem harmonije, kontrapunkta in oblikoslovja pri skladatelju in glasbenem pedagogu Srečku Koporecu. Povedati je treba, da so bile takratne orglarske šole pomemben element slovenskega šolskega sistema. Na or- larske šole so prišli nadpovprečno nadarjeni in tudi prizadevni učenci, ki so si pridobili dobro glasbeno in splošno izobrazbo. Vse to so diplomanti orglarskih šol posredovali učencem vseh starosti na cerkvenih korih, različnih solah in kulturno-prosvetnih društvih; mnogi o uspešno nadaljevali študij in se uveljavili, npr. Blaž Črnič, Anton Jobst, Rado Simoniti, Jože Gostič, Anton Čermota, Peter Lipar, Maksimilijan Feguš in še mnogi drugi. Med ta znana imena uvrščajo tudi Viktorja Mi- helčiča, ki je več kot petdeset let uspešno delal kot or- ganist, glasbeni učitelj, pevovodja, dirigent in član godbe, pianist, član različnih instrumentalnih skupin in je po- neg tega ustvaril lep skladateljski opus.

Viktor Mihelčič je prišel v Kamnik leta 1938, ko je bil izbran na mesto profesionalnega organista v farni cerkvi na Šutni. Kmalu se je uveljavil tudi na ljubljans- kem in glasbeno-scenskem področju, kjer je kompo- niral različne glasbene vloške.

To delo je prekinila II. svetovna vojna. Po razpadu jugoslovanske armade se je vrnil v Kamnik, kjer ga je nastopno aretirali in poslali v begunjske zapore. Sledilo je pregonstvo v Srbijo, vrnitev v Metliko in italijanski zapor. Po razpadu Italije se je Viktor Mihelčič vključil v 15. belokranjsko brigado; na njegovo glasbe- no udejstvovanje spominja vrsta priljubljenih partizan- skih pesmi.

Po demobilizaciji se je Viktor Mihelčič vrnil v Ka- nišnik in začel delati na novoustanovljeni kamniški ni- čji gimnaziji kot glasbeni učitelj in pevovodja šolskih a- borov. Več tisoč učencev je spoznavalo glasbo in pre- nevalo pod pedagoško in pevovodsko roko sposobne- ga, simpatičnega, postavnega, mladega in priljubljenega učitelja.

Tri desetletja z mladimi pevci

Tri desetletja sta pionirski in mladinski pevski zbor kamniške gimnazije obvladovala »sola, Kamnik in Slo- venijo. Mladi pevci so navduševali kamniško publiko na koncertih in akademijah; zelo odmevni pa so bili na- topi na Radiu Ljubljana (»v živo« in snemanja za ar- hiv). V tistih letih je imel Viktor Mihelčič s svojimi mla-

dimi pevci vlogo radijskega zbora! Zato ni čudno, da je »Mihelčičev« mladinski zbor nastopil tudi na eni od slavnostnih akademij na odru ljubljanske opere. Nastopi- ti skupaj s priznanimi mojstri slovenske besede je bilo priznanje, čast in potrditev kvalitete zbora. »Zapomnite si, da ste nastopili na opernih deskah!« Tako je rekel svojim pevcem pevovodja Viktor Mihelčič. Mnogi so si vtisnili te besede v spomin.

Mladinski pevski zbor je nastopal po Sloveniji in Hr- vaški; za »nagrado« pa so bili koncerti v Mihelčičevi Metliki. Posebej je treba omeniti prvo mesto med go- renjskimi mladinskimi zbori (1949) in dve visoki uvr- stitvi na celjskem mladinskem festivalu.

Viktor Mihelčič je znal v vsaki generaciji poiskati in pripraviti za nastop vrsto odličnih solistov. Iz gi- mnazijskega pevskega zbora je odšla študirat solo petje na Srednjo glasbeno šolo in potem na Akademijo Ema Prodnikova, ki je pri Avsenikih postala ena najboljših pevk narodnozabavne glasbe. V Nemčiji so jo poime- novali »slovenski slavček« in to potrjujejo številne zlate plošče.

Ob teh osnovnih dejavnostih, ki so opisane v šolskih kronikah, je živel Viktor Mihelčič polno družinsko živ- ljenje, zgradil si je topel dom in danes nas pri vratih v Paglavčevi ulici št. 11 sprejmejo njegovi vnuki...

Pojó naj (tudi odrasli) ljudje!

Posebno razpravo bi lahko napisali o delu Viktorja Mihelčiča pri odraslih pevskih zbora. Vrstijo in pre- pletajo se Moški pevski zbor DKPD Solidarnost, Obr- niški pevski zbor, Mešani pevski zbor Planika, Ženski pevski zbor DKPD Solidarnost, Moški pevski zbor Zgornji Tuhinj, Moški pevski zbor Svoboda Črna, Me- šani pevski zbor Titan... Vmes bi našli tudi vodenje pi- halne godbe in različnih instrumentalnih skupin ter so- delovanje pri ustanovitvi kamniške glasbene šole (1952), kjer je Viktor Mihelčič nekaj časa poučeval flavto, klari- net in klavir. Le kako je mogel en sam pevovodja za- naštetimi skupinami »absolvirati« prek štirideset kon- certnih sezon; štivilo vaj in nastopov pa po oceni pre- sega dva tisoč... Celotni pevovodski staž Viktorja Mi- helčiča je dolg petdeset let, od teh je marsikatero le- to treba računati dvojno ali trojno.

Največ časa je Viktor Mihelčič vodil Moški pevski zbor DKPD Solidarnost, s katerim je leta 1949 dose- gel prvo mesto med gorenjskimi zbori. To obdobje je dokumentirano v jubilejnih brošurah Delavskega kul- turnoprosvetnega društva Solidarnost.

Ambiciozne načrte je imel Viktor Mihelčič z Me- šanim pevskim zborom Planika, kjer so se ob jedru iz pevk, ki so prerasle mladinski zbor, zbrali še drugi mladi in perspektivni pevci. Kritike in poročila o dveh let- nih koncertih in drugih nastopih pričajo, da se je prek sedemdesetletanske Planike približevala gornjemu raz- redu slovenskih mešanih zborov. Žal je nerazumljiva politična odločitev takratnih (1953) oblastnikov ta razvoj pretrgala; Mešani pevski zbor Planika so enostavno uki- nili (prepovedali in razpustili)!

Spomin na ta zbor so ohranjali številni zakonski pari, ki so začeli plesti ljubezenske vezi pri pevskih vajah. Minitu je moralo dvajset let, da so uspele nekatere pev- ke iz razpuščene Planike ustanoviti Ženski pevski zbor DKPD Solidarnost. Ta zbor se je s kvalitetnimi nasto- pi pod vodstvom Viktorja Mihelčiča kmalu uvrstil med najboljše ženske pevске zборе v Sloveniji. O tem pri- čajo ugodne kritike in arhivski posnetki RTV Ljublja- na. Iz vrst tega zbora je odšla v svet narodnozabavne

glasbe Jožica Kališnik in pri ansamblu Avsenik uspeš- no nasledila Emo Prodnik.

Viktor Mihelčič je bil s skladbami, dirigiranjem in s svojimi zbori med protagonisti pevskih taborov v Šten- vidu pri Stični. Geslo tega tabora (»Pojó naj ljudje!«) udejanja starosta slovenskih pevovodij že sedemdeset let. Začelo se je v osnovni soli v Metliki, ko je učitelj Mirko Kregelj prepustil učencu Viktorju razred, ki je pod njegovim vodstvom ubirano prepeval!

V času med obema svetovnimi vojnami in še nekaj let po osvoboditvi so bile zelo priljubljene različne spe- voigre. Zlasti sta bili odmevni predstavitvi Mežnarjeve Liz'ke in Miklove Zale, kjer je Viktor Mihelčič pripravil solistične in zborovske pevske točke. Z režiserjem Hu- bertom Bergantom st. sta morala obvladovati množico (90-100) nastopajočih igralcev in pevcev vseh starosti. V manjšem ansamblu, ki je spremljal glasbene točke, je bil Viktor Mihelčič dirigent in pianist hkrati. Še ved- no je ohranjen spomin na odlične kreacije takratnih »zvezd« na kamniškem odru. Pepca Mihelič, Johana Bergant, Janez Škrjanec, Štefan Repanšek in mnogi dru- gi so prinesli prijetno osvežitev v času, ko so prevla- dovali sovjetski filmi in socrealistične agitke. Iz Miklove Zale je odšel na šolanje in kasneje na operne deske do- ma in po svetu odlični tenorist Jernej Plahuta. Le-ta je začel svojo pevsko šolo v pevski družini na Brišah, jo nadaljeval pri neveljskem organistu Francetu Humar- ju-Cveku, v Liri pri Cirilu Vremšaku in še v glasbeno- scenski soli Viktorja Mihelčiča.

Viktor Mihelčič - skladatelj

Čas in glasbeni kritiki so že ovrednotili skladateljs- ki opus Viktorja Mihelčiča. Mnogo pove dejstvo, da so Mihelčičeve lastne skladbe in priredbe postale del železnega repertoarja slovenskih pevskih zborov.

O Viktorju Mihelčiču, skladatelju sakralne glasbe, je glasbeni zgodovinar Stanko Trobina v knjigi Slovenski cerkveni skladatelji (Založba Obzorja, Maribor, 1972) zapisal naslednje:

Prof. Viktor Mihelčič je objavil več skladb za cer- keve:

- Marijine pesmi (Ljubljana 1938),
- 6 Marijinah za mešani zbor; Slava sveti hostiji, 5 obhajilnih za mešani zbor (Ljubljana 1939),
- Misa Immaculata za orgle in mešani zbor (Ljub- ljana 1939; odlična masa, ki jo odlikuje živahen slog, lepa samostojna orgelska spremljava in dober zborovski slog),
- 4 postne za mešani zbor in orgle (Ljubljana 1940 in druge skladbe).

Mihelčič ima v svojih skladbah smisel za lepo obli- ko, trden izraz in dobro modulacijo. (Konec citata.)

Tako je zapisano v strokovni knjigi, ki je izšla leta 1972! Po tem času je Viktor napisal še več cerkvenih skladb, mnoge niso bile objavljene in jih poznajo le red- ki ljubitelji te glasbe. Grenka je ugotovitev, da Viktor Mihelčič dolga desetletja ni smel v cerkvi igrati na or- gle, ki so bile njegov najljubši instrument, njegove ko- renine. Vsemu temu navkljub pa so njegove pesmi pre- pevali po korih slovenskih cerkva in eno najlepših pe- smi Viktorja Mihelčiča so stranski cerkveni pevci pod vodstvom Franceta Gačnika posneli za Radio Vatikan; ta pesem (»O Gospa, o Mati moja...« za bariton solo, mešani zbor in orgle) je postala onkraj meje prava »su- pesnica«.

Za otroške in mladinske pevске zборе je Viktor Mi- helčič napisal več kot sedemdeset skladb; izhajale so

v zbirkah Polžev rod, Ringaraja, v mladinski glasbeni reviji Grlica in drugod. Precej pesmi je Viktor Mihel- čič uglasbil po naročilu Radia oziroma RTV Ljubljana, ki ima v svojem arhivu precej njegovih pesmi.

Prek petdeset skladb je Viktor Mihelčič uglasbil za odrasle moške, ženske in mešane zборе. Pomembno me- sto imajo tudi uglasbitve in priredbe partizanskih pe- smi. Najbolj znana, »Domovina naša je svobodna«, na besedilo Franceta Kosmača, je bila takoj ob nastanku (spomladi leta 1945) nagajana; nekaj desetletij kasneje je ta pesem prišla v najožji izbor za slovensko himno.

Precej pesmi s klavirsko spremljavo je Viktor Mi- helčič posvetil mladim in starim solistom; med njimi ima posebno mesto samospev, uglasbitev Prešernovega so- neta »O, Vrbac«. Spremljavo tega samospesa za simfo- nični orkester in kasneje za godalni orkester je prire- dil Tomaž Habe. Najbolj intimno pa zazveni Prešernova hvalnica Vrbi ob nežni spremljavi citer v priredbi To- maža Plahutnika; s solzami v očeh so ji prisluhnili slo- venski izseljenci povsod po svetu.

Za svoje delo je Viktor Mihelčič dobil mnogo hva- ležnosti in ljubezni svojih učencev in pevcev, navdu- šeno ploskanje poslušalcev in pri njem doma, v vitrini, so številna priznanja in odlikovanja. Naj nekatera po- sebej omenimo:

- Medalja za hrabrost
- Red zaslug za narod 3. stopnje (1951)
- dve nagradi sklada Toma Brejca (1966, 1984)
- Srebrna plaketa Občine Kamnik (1973)
- najvišje priznanje Zveze kulturnih organizacij Slo- venije: Gallusova plaketa (1991)

Raztresene sem ude zbral.

Ne vseh - a kdor pogleda te,
spozna mo glavo in srce!
(Simon Gregorčič)

Z verzi goriškega slavka želim povedati, da sem s strahom in spoštovanjem začel zbirati gradivo o živ- ljenju in delu svojega učitelja, pevovodje in vzornika. Nazadnje se je vse srečno končalo; »pomagali« so mi naslednji avtorji s svojimi deli:

- Stanko Trobina: Slovenski cerkveni glasbeniki (Ma- ribor, 1972)
- Cvetko Budkovič: 75 let Viktorja Mihelčiča (Naši zbori, 1988)
- Tone Ftičar: Gradivo za koncert ob 80-letnici Vik- torja Mihelčiča (Kamnik, 1993)
- Jožica Vidic: Glasbena družina Mihelčič (Diplom- ska naloga, 1990)
- Koncertni listi, članki, brošure ipd.

Predlog za podelitev naziva »častni občan občine Ka- niške« zaslužnemu glasbeniku Viktorju Mihelčiču je bil sprejet in članom občinskega sveta smo za to odloči- tev hvaležni vsi tisti, ki smo svojemu učitelju in pevo- vodji dolžni za lepe trenutke ob glasbi in slovenski pe- smi!

Prebiram pesmi Otona Župančiča in iz njih mi po- je tista Bela krajina, ki je Kamniku podarila Viktorja Mihelčiča. Ne vem, kako je »izmeril daljo in nebesko stran«, preden se je ustavil pod vencem kamniških pla- nin? Najbrž se ni spraševal:

Če sem kremen, se raziskrim,
če jeklo, bom pel,
če steklo - naj se zdrobim.

Viktor Mihelčič se ni zdrobil, raziskril se je in za- pel kot bron! In bron zvoni, zvoni in poje - poje nam in bodočim rodovom!

JANEZ MAJCENOVICH

Še enkrat bi šel po isti poti!

S častnim občanom občine Kamnik Viktorjem Mihelčičem smo imeli v teh dneh priložnost za pogovor. Razgovor z njim je bil pravi užitek. Kljub njegovim 84 letom je še vedno izredno dinamičen in vitalen. Skoraj vsak dan ga srečujemo v mestu, prisoten pa je tudi na številnih kulturnih prireditvah. Dogodkov iz svojega življenja se spominja, kot da bi se ti dogajali pred kratkim. S posebnim žarom nam je pripovedoval mnoge zanimivosti. Tokrat je želel govoriti pred- vsem o svojem življenju, manj pa o svojem strokovnem in po- klicnem delu. O tem so drugi že večkrat pisali. Iz pogovora pa kljub temu vseskozi diha njegov odnos in ljubezen do glas- be, zborovskega petja in vsega tistega, kar je pri tem doživ- ljal.

Naš sogovornik je bil rojen 3. februarja 1913 v Metliki, kjer je tudi obiskoval osnovno šolo.

Mihelčičevo življenje do začetka II. svetovne vojne.

Po osnovni šoli se je leta 1932 vpisal v orglarsko šolo v Celju. Službo je dobil v Šentrupertu v Savinjski dolini. Bil je organist in občinski tajnik hkrati. Obvladati je moral tudi knjigovodstvo in se vsako leto pred komisijo ponovno pot- jevati. To je bil zanj čas, ko si je pridobil veliko življenjskih izkušenj tudi zaradi tesnega sodelovanja s tamkajšnjim od-

vetnikom. Leta 1935 je odšel na služenje vojaškega roka, od- služil pa je samo 8 mesecev. Dobil je mesec dni nagradnega dopusta, ker je na slovesnosti polka zapel pesem »Oj divna Dalmacijca«. Glasba ga je vedno bolj privlačila. Že po petih mesecih je postal arhivar vojaške godbe, kar ga je še bolj pri- tegavalo h glasbi. Sam je takrat igral na flavto. Po vrnitvi iz vojske je bil organist v Frančiškanski cerkvi v Ljubljani na Viču. To mu je omogočilo tudi vpis na študij kompozicije, iz- popolnjeval pa se je tudi v zborovodstvu. Poudarja, da je to bil zanj velik skok v glasbeno življenje. Tu sta se večkrat sre- čala in tudi sodelovala z Radom Simonitijem, pri orglah in pri dirigiranju. Leta 1938 se mu je ponudila priložnost za za- poslitev v Kamniku. Delal je kot organist v šutenski cerkvi. Še nadalje je do leta 1941 študiral kompozicijo. V tem ča- su je organiziral vrsto kulturnih dejavnosti, učil različne igr- re in drugo. Vsa leta pred vojno je bil klican na redne oro- žne vaje.

Obdobje med vojno

Vojno je dočakal na orožnih vajah v Ludbregu, kjer je bil mitraljezec. Po srečnem naključju ni prišel v vojno ujetniš- vo. Dobil je civilno obleko in prek Zagreba, kjer so bili us- taši, prišel v Metliko. Po krajšem času je odšel v Kamnik, kjer pa ga je gestapo že po enem tednu aretirali. Skozi Ka-

Viktor Mihelčič med pogovorom

mnik je šel ponosno v spremstvu nemške straže. S seboj je smel vzeti le odejo. Zaprl so ga skupaj z znanimi Kamni- čani. Bilo jih je okrog 40. Po nekaj dneh so jih odpeljali v Begunje. Tu se je srečal z Jožetom Vilfanom. Po mesecu dni je bil odpeljan v Št. Vid nad Ljubljano in zatem izgnan v Sme- derevsko Palanko. Tja so jih odpeljali kakih 400. Prebival- ci so jih toplotno sprejeli. Tu je bil 6 mesecev. Zvedel je, da ga iščejo Nemci in da je bil na seznamu talcev. Pobegnil je v Be- ograd in se s pomočjo Rdečega križa vrnil v Metliko. Itali- jani so ga takoj aretirali, a so ga kasneje na intervencijo zu- pana in očeta izpustili. Doma je ostal do razpada Italije le- ta 1943, potem pa je odšel v partizane. Bil je v 15. brigadi in prvi bojni krst je doživel v Oslju. V brigadi je takoj na- šel stik z glasbo. V četi je organiziral pevce, sodeloval je na mitingih in zatem sodeloval pri ustanovitvi brigadnega pev- skega zbora. Maja 1944 je bila ustanovljena godba Glav- nega štaba v Črnomlju, kjer je ostal do konca vojne. Tja je bil poklican po nalogu Bojana Adamiča. V tem času je na- pisal več partizanskih pesmi, med njimi je uglasbil pesem »Domovina naša je svobodna«. Sodeloval je tudi pri ustanov- ljanju pevskega zbora. V tem času je imel veliko javnih na- stopov in zelo rad se spominja obdobja osvobodilne vojne.

Časa med vojno, zlasti pa njegovega sodelovanja v NOB, ne bo nikoli pozabil. Na njegovo željo dobesedno in v celoti objavljamo njegov pisni del:

»Ob kapitulaciji Italije sem se pridružil narodno osvobo- dilnemu boju predvsem iz patriotskih nagibov kljub mojemu svetovnemu nazoru, ki je razviden iz dosedaj opisanega.

Kot glasbenik sem imel široko področje dela kot zboro- vodja, svoje skladateljsko znanje sem s pridom uporabil tu- di v teh težkih razmerah. Po osmih mesecih v brigadi sem po- stal član godbe Glavnega štaba Slovenije. Med uglasbitva- mi partizanskih pesmi je najbolj znana pesem Franceta Ko- smača »Domovina naša je svobodna«, ki je bila izbrana na natečaju v Črnomlju in bila tam tudi izvajana prvič na slav- nostni akademiji 15. marca 1945 v času blizajoče se svo- bode«.

nadaljevanje na 5.strani

Pesmi Domovina naša je svobodna, ki je bila v najožjem izboru za slovensko himno, je na letošnjem srečanju Soli- dark in Solidarnost pristihnil tudi skladatelj te pesmi Viktor Mihelčič. Izvajalcem - MoPZ Solidarnost je bilo to v posebno čast. (Vera Mejač)

Uspešen zbor krajanov v Šmartnem

Več kot 40 krajanov KS Šmartno se je v nedeljo, 9. marca, udeležilo napovedanega zbora. Program dela zbora je bil zelo pester, zanimiv in pomemben za ta predel kamniške občine. Da je temu tako, priča tudi močna udeležba predstavnikov občine. Poleg župana g. Toneta Smolnikarja sta bila tu še Bojan Mlakar, odgovoren za okolje in prostor, ter Ivo Pristovnik, tajnik in uradu župana.

Na zboru je poleg obravnave in sprejemanja zaključnega računa za leto 1996 tekla beseda o predlogu plana za leto 1997.

V letu 1996 je KS Šmartno imela 6,2 milijona SIT dohodkov in 5,3 milijona izdatkov. V celoti so uspeli realizirati naloge, ki so jih načrtovali, na nekaterih področjih pa celo preseči. Kljub taki ugotovitvi pa so krajanji postavljali predsedniku KS Tonetu Rajsarju vrsto vprašanj.

Zelo živahna razprava se je razvila o predlogu plana za leto 1997. Po tem predlogu naj bi v KS Šmartno imeli kar 53 milijonov dohodkov in prav toliko izdatkov. Glede na tak visok obseg sredstev je v program vključenih več del, ki ne sodijo v okvir sredstev KS,

na kar je posebej opozoril župan Tone Smolnikar. V tem proračunu je izkazan del sredstev kot dolg za čistilno napravo pri novi osnovni šoli in tudi del sredstev, namenjen za kanalizacijo, o čemer je govoril Bojan Mlakar. Po njegovem mnenju naj KS načrtuje letni plan za 1997 le za tista dela, ki jih sama financira iz sredstev KS. Zelo zanimiva je bila razprava o izgradnji kanalizacije in čistilne naprave. Različna so bila mnenja o smotrnosti lastne čistilne naprave in o priključku kanalizacije na obstoječe omrežje v Kamniku. Po besedah župana je potrebno razmisliti o gospodarnosti naložbe in o tem izdelati potrebno študijo in se na podlagi najugodnejše možnosti odločiti.

V razpravi so bili obravnavani različni predlogi o izgradnji otroškega vrtca, zlasti so nekateri pristotni imeli pomisleke o otroškem vrtcu v prostorih osnovne šole v Lokah. Po zelo intenzivni razpravi je zbor krajanov sprejel letni program dela za 1997 in tudi potrdil zaključni račun za preteklo leto.

Telefonija pomeni v KS Šmartno poseben problem. Na številna

vprašanja je odgovarjal župan Tone Smolnikar. Po njegovih besedah se je rešitev nekoliko zavlekl zaradi gradbenega dovoljenja in tudi zaradi premajhnega števila prijavljenih prosilcev. Ocena je bila, da bo novih naročnikov 400, dejansko pa se jih je prijavilo le 210. S Telekomom je dosežen dogovor, da bo I. faza končana do 30. 6., II. faza pa do 30. 9. Po županovem zagotovitvi bodo telefoni v KS Šmartno zvonili že pred koncem tega leta, seveda ob finančni sodelovanju krajanov - naročnikov.

Na dnevnem redu je bilo tudi vprašanje lastništva in uporabe prostorov stare osnovne šole. To vprašanje krajanje zelo zanima. Po mnenju sodelujočih krajanov bi stara osnovna šola morala biti prenešana v last KS, po mnenju občinskih predstavnikov pa je to vprašanje potrebno reševati v okviru obstoječe zakonodaje in pravnih norm, o čemer je govoril Ivo Pristovnik.

Za prisotne krajanje, ki so sodelovali na tem zboru, je bila zelo zanimiva razprava o delu gradbenih odborov in društev v KS Šmartno. Posredovano je bilo poročilo o delu gasilskega društva, Rdečega križa, pokopališkega odbora, poravnalnega sveta, športnega društva, kulturnega društva, gradbenega odbora za izgradnjo ceste na Ravne in vodovodnega odbora. Pri nekaterih poročilih so krajanji postavljali konkretna vprašanja in dajali predloge za njihovo reševanje, sprejeli so ceno pokopalskih uslug in tudi sicer tehtno razpravljali brez žolčnosti in zajedljivosti. Med ostalim so na zboru govorili o manjkajočih hidrantih, pluzenju cest in drugih vprašanjih, s katerimi se krajanji vsakodnevno srečujejo.

Zbor krajanov je zelo uspešno vodil član sveta KS g. Modrijan in tudi odgovarjal na mnoga vprašanja. Razprave na zboru so trajale dobri dve uri.

STANE SIMŠIČ

Delo zbora, v katerem so poleg krajanov sodelovali tudi predstavniki Občine Kamnik

Vrnitev v Kamnik v povojnem obdobju

Novembra leta 1945 je bil odpuščen iz vojske. Vrnil se je v Kamnik. Na nižji gimnaziji in kasneje v osnovni šoli je delal kot učitelj glasbe. Zelo prizadevno je sodeloval v kulturnem življenju Kamnika. V tem času je poleg redne zaposlitve vodil še vrsto pevskih zborov, med njimi: moški in ženski pevski zbor Solidarnosti, Tuhinjski zbor, zbor Titana in druge.

Vsa leta je z veseljem delal na področju kulture in z zadovoljstvom gledal na 50-letno aktivno pot. Poklicu se je posvetil z odprtim srcem in radostjo. V veliko pomoč mu je bila tudi življenjska sopotnica - žena Zdenka, sicer po poklicu prof. geografije. Umrli je leta 1981. Z glasbo sta prežela tudi oba njegova otroka, sin Matjaž in hčerka Alenka, tako nagnjena pa kažeta oba vnuka in vnučinja. V glasbenem življenju je sodeloval že več kot 10 njegovih sorodnikov. Glasbo imajo prirojeno.

Ustvarjalnost na glasbenem področju našega sogovornika je tako bogata in plodna, da tega ni mogoče na kratko opisati. Nam, Kamničanom, in tudi širokemu krogu ljubiteljev zborovske glasbe je znan kot izreden človek, umetnik in humanist. Nikoli ni okleval in pomišljal, kaj je njegova dolžnost. Vedno se je znal pravilno odločati. Tudi na vprašanje, kaj bi storil danes, če bi imel še enkrat možnost začeti, je brez omahovanja odgovoril, da bi šel po isti poti, ki jo je že prehodil. Zelo radi mu verjamemo, da je to res.

Za njegovo bogato življenjsko pot, za dosežene uspehe je prejel številna priznanja, ki krasijo bivalne prostore in si jih z veseljem in ponosom ogleduje in tudi drugim jih rad pokaže, dasiravno je po svojem značaju tih in skromen.

Občina Kamnik ni imela težkega dela, ko se je odločila za imenovanje Viktorja Mihelčiča za častnega občana občine Kamnik za zasluge na glasbenem področju. To najvišje občinsko priznanje bo prejel na slavnosti sept. 27. marca 1997.

Iskrene čestitke!

STANE SIMŠIČ

Razveseljivi jezik glasbe

Glasbena šola Kamnik se v marcu udeležuje na državnih tekmovanjih v Ljubljani. Prvi predstavitevni nastop učencev in korepetitorja prof. Marije Holcar smo poslušali v petek, 14. marca, v dvorani razstavišča Veronika v skrbno izdelani organizaciji gospoda T. Fitičarja in na pobudo g. ravnatelja J. Krta.

Instrumenti, tako violine in violončela, klarineti (kvartet) in kitara, so zastopani na danih marčnih tekmovanjih v različnih kategorijah glede na starost posameznih učencev.

Mentorji, ki glasbeno dosledno vodijo priprave, so učitelji prof. Janez za violino, prof. Darka Skalarjeva za violončelo, prof. Konrad Rijavec za klarinet in kitarist g. Marko Fujan. Vsem lahko zaželimo še veliko uspehov. Zelo lepo in skrbno je

izdelana tudi spremljava na klavirju, prof. Marije Holcarjeve.

Nastop je pokazal, da učenci Matejka Klobčar in Ajda Kralj, obe violinistki, Lea Logar in Mira Tonin, violončelistki, kvartet klarinetistov Jaka Burger, Sinan Mihelčič, Samo Resnik, Jure Podgornik in Samo Kališnik, kitarist, zelo lepo napredujejo in jim zato pri srčno čestitamo.

Naj omenim tudi priprave klavirskih oddelkov in razredov za harmoniko na tekmovanju v aprilu.

Veseli smo, da pomladni dih mladih ustvarjalcev tako prijetno veje po naši glasbeni šoli in prispeva h kulturi bodočih generacij.

prof. Aleš Studen

Ob obletnici Njegovega vstajenja želimo vsem občanom lepo praznovanje Velike noči!

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI
Občinski odbor Kamnik

Čestitamo Vam tudi za občinski praznik!

Pogovor ob občinskem prazniku z županom Tonetom Smolnikarjem

STROKOVNI PREDLOGI NA PRVEM MESTU

Kakšno je vaše voščilo ob občinskem prazniku?
Zadovoljen sem, da smo se lani dogovorili za nov datum občinskega praznika. Biti brez obeležja ni modro. Gre predvsem za nek prelomni trenutek, ko nekemu za njegove dosežke lahko rečemo hvala in mu izrečemo neko priznanje, ki mu pripada. Če je to dovolj za dolgoletne napore, je drugo vprašanje.

Ob tej priložnosti lahko tudi rečem, da rezultati našega dela niso izostali - ob vseh težavah, ki jih je prinesla lokalna samouprava. To je tudi zato, ker župan in občinski svet nista na različnih bregovih, pač pa skupaj sodelujeta. To se bo odrazilo tudi v slovesnosti ob občinskem prazniku.

V čem vi vidite namen tega praznika in podelitve priznanj?

Glede na to, da vrsto let nismo praznovali, smo se lansko leto poenotili. Ne zagovarjam množičnega podeljevanja priznanj, vendar pa je v Kamniku še nekaj zaslužnih ljudi, ki bi jih lahko prejeli še letos. Tako mislim zato, ker se ne bi smela ponoviti zadeva s pokojnim dr. Albertom Čebuljem. Glede na zaostanek je bilo izpuščenih kar nekaj ljudi, ki bi jih lahko uvrstili v končni izbor.

Kateri so največji problemi, s katerimi se ukvarja naša občina?

Na to je težko odgovoriti, ker gre za sklop področij. Eno od teh je gotovo promet. Med nami, DARS-om in Ministrstvom za promet in zveze potekajo intenzivni pogovori. Na gradbiščih se še ne dela, ker mora državni zbor sprejeti še program izgradnje avtocest za leto 1997, prav tako zakon o zbiranju bencinskega tolarja od leta 1999 naprej. S tem bi si odprli možnost pridobitve mednarodnih posojil. Upam, da bo to šlo skozi parlamentarne razprave. Potem moramo hitro urediti prometne razmere, da bo promet skozi Tuhinjsko dolino in Moste varen. Prostorski dokumenti se že izdelujejo, pojavljajo pa se težave v zvezi z lastništvom, zlasti v Mostah. Tu je zaradi nerazumevanja nekaterih krajanov vprašljivo krožno križišče. Nekateri ne razumejo, da krožno križišče omogoča boljše pretočnost prometa, kar je tudi ekološko boljše, saj se promet ne ustavlja. Če bo denar, bodo stekla tudi dela na obvoznici v Motniku. 10 kilometrov tuhinjske ceste pa je že preplastene.

Drug problem je v tem, da država centralizira vsa sredstva, poleg tega pa tudi državni proračun se ni sprejel. Omejeni smo na vseh področjih: ni rednih prilivov, poleg tega pa nas bremenijo še zapadle obvezno-

sti iz lanskega leta - 50 milijonov SIT za OŠ Šmartno, 24 milijonov za čistilno napravo, ki ni bila načrtovana, 70 milijonov za gradnjo novega vrtca, zraven pa še dolg za nabavo opreme. Zaradi centraliziranega proračuna je 80% sredstev že direktno umerjenih, naš proračun je torej le posrednik. Torej o razvojnem proračunu ne moremo govoriti. Država ne pokriva niti standardnih programov, zato na nadstandardne ne moremo niti misliti. Iz krajevnih skupnosti prihaja desetkrat več želja, kot je resničnih zmožnosti. Poleg tega smo morali narediti rez tudi na drugih segmentih - pri družbenih dejavnostih in na področju komunale. Vendar bomo skušali s proračunom izvesti vsaj najnujnejše »gasilske akcije«. Možnosti za nove investicije pa ni, čeprav je tudi teh potreb veliko. Npr. vodovod Iverje, ki je star že 18 let in če se pokvari, bo cel Kamnik brez vode.

Vam je ob vseh teh težavah kdaj žal, da ste župan?

Ne. To je bil zame velik izziv. To leto in tričrt naslednjega, torej do naslednjih volitev, nameravam pošteno izpeljati. Lahko bom rekel, da smo nekaj premaknili, zato bom hodil z dvignjeno glavo. Včasih me motijo govorice, da je vsega kriva občina. Včasih se tudi sprašujem, če strokovne podlage niso tiste, ki bi prevladale nad politiko in »politikantstvom«. Vem, da je županstvo tudi politika, vendar pa morajo biti na prvem mestu strokovni predlogi, ki bi jih morala analizirati tudi politika. Če bi jih prevečkrat spregledali, ne bi bilo dobro.

Vendarle pa se tudi kaj premika na bolje?

Tu naj omenim tuhinjsko telefonijo. Že jeseni bodo tam zvonili telefoni, čeprav je bilo to planirano za leto 2000. Zaključujejo se tudi dela na kanalizaciji v Podgorju, potekajo pa dela na šmarnski kanalizaciji. Objavljeni so že razpisi za izdelavo projektov za prenovu kulturnega doma. Streha je bila obnovljena že v decembru. Že v tem proračunu je namenjen denar za precej gradbenih del. S sredstvi iz naslednjega proračuna pa bo treba usposobiti veliko dvorano. Kamničani potrebujejo kulturni dom, zato mojega naslednika čaka še naslednja faza.

Glede na to, da ste v pogostih stikih z drugimi župani, lahko primerjate našo in druge občine.

V stiku z drugimi župani sem dobil občutek, da nas visoko cenijo, prav tako tudi na republiškem nivoju, med županom in občinskim svetom je sozvočje, zato je delovanje lahko uspešno. Občina stoji na trdnih pravih temeljih, čeprav nekaj odlokov še manjka. Odmevi od drugod pa so pozitivni.

Še beseda ali dve o nagradjenih.

Letos so nagradenci zagotovo ljudje, ki si zaslužijo to priznanje. Čast mi bo stisniti roko še posebej gospodu Mihelčiču, ki me je učil glasbo v osnovni šoli. Gospod Mihelčič je velik človek in velik glasbenik.

BREDA PODBREŽNIK

Začetek proračunske razprave, spremembe občinskih taks...

Nadaljevanje s 1. strani

V tem času pa se je občina morala zadožiti tudi za približno 35,7 milijonov SIT. Sestavni del osnutka odloka o zaključnem računu občine Kamnik so tudi zaključni računi rezervnega sklada, stanovanjskega sklada, sklada stavbnih zemljišč in upravnega organa občine Kamnik. Zato bo občinski svet pred obravnavo osnutka letošnjega občinskega proračuna obravnaval osnutek finančnega načrta Sklada stavbnih zemljišč za leto 1997 in osnutek programa dela tega sklada za leto 1997.

Osnutek odloka o občinskem proračunu za leto 1997, ki bo gotovo pritegnil največ pozor-

nosti svetnikov, predvideva za 2158 milijonov SIT prihodkov, v kar so všteti tudi prihodki stanovanjskega sklada in sklada stavbnih zemljišč.

Upoštevajoč razprave in pobude svetnikov (o tovrstni pobudi svetnikov LDS ste lahko brali v prejšnji številki), je župan predložil svetnikom v obravnavo predlog za spremembo odloka o komunalnih taksah. Po tem predlogu naj bi sedanjo z odlokom določeno višino točke (7 SIT) lahko občinski svet spremenjal s sklepom. Za zavezanca oz. lastnike reklamnih tabel pa bo bolj zanimiva sprememba, po kateri naj se število točk za reklamne napise velikosti do pol m² znižalo od sedanjih 1500 na 1000 točk za enostranske napise in od 3000 na 2000 točk za obojestranske napise. Po novem pa bodo table od pol m² do 2,5 m² za enostranski napis namesto s 4000 točkami ovrednotene s 3000 točkami, z obojestranskim napisom pa s 6000 točkami (doslej 8000 točk). Z navedenima spremembama se bo vrednost komunalnih taks za taksne zavezanca v primerjavi z lanskim letom znižala za 29%, zaradi enake vrednosti točke kot v letu 1997 pa še za približno 9%.

Občinski svet bo obravnaval tudi osnutek sprememb občinskega statuta in poslovnika občinskega sveta, ki jih je pripravila komisija za statut in poslov-

nik. Kot smo že poročali, gre za uskladitev vsebine občinskega grba z legendo o Veroniki in z uskladitev statuta in poslovnika z odlokom o delovnih telesi občinskega sveta. Ker občin doslej ni imela odloka, na podlagi katerega bi za opravljanje upravne storitve zaračunavali občinsko takso, pač pa so zaračunavali republiško upravno takso, je župan predlagal občinskemu svetu sprejem odloka o občinskih upravnih taksah.

Svetniki bodo na tokratni seji odločali o dveh premoženjskih zadevah, ki zadevajo občino. Odločiti se bodo morali o predlogu, da naj bi občina prodala svoj solastniški delež na območju Glavni trg 23 (poleg občinske stavbe), ker je med solastniki težko doseči sporazumno pravno razdelitev objekta. V drugem primeru pa je župan predlagal sprejem sklepa o zamenjavi poslovnih prostorov - Bife in trgovina Zaprice na Ljubljanski 3, ki so last občine, za skladišče poslovnih objektov Kočne na Tomšičevi 6, kjer naj bi občina po veljavnem ureditvenem načrtu uredila dodatne parkirne površine.

Na koncu te seje bodo svetniki pretresli še poročilo o urni sniževanju sklepov občinskega sveta in verjetno spet natres županu in občinski upravi nove pobude in vprašanja.

F. S.

Uspehi in težave Rdečega križa

O delu in težavah Rdečega križa Kamnik nasebrance sproti seznanjamo. Nekoliko manj pa je znano, da je območna organizacija RK Kamnik v zadnjem obdobju vse bolj v zagati, saj skoraj ne more več nuditi najbolj potrebnih nujne pomoči, zlasti v živilih in drugih nujnih potrebščinah.

Tem in drugim vprašanjem je bila namenjena tudi zadnja februarjska seja vodstva RK. Pregled dela nazorno kaže, da so bili napori članov RK in vodstva osredotočeni tudi na druga področja, ki so povezana s humanitarnimi aktivnostmi. Med najpomembnejša delovna področja sodijo:

Krvodajalstvo. V letu 1996 je darovalo kri 1276 občanov, ki so se s tem marsikomu omogočili hitrejšo ozdravitev ali mu celo rešili življenje. Ta prednostna naloga je zahtevala veliko organizacijskih in drugih priprav, sicer ne bi bilo mogoče pridobiti tako velikega števila krvodajalcev.

Programi društvene vzgoje prve medicinske pomoči. Pripravljenih je bilo 21 predavanj (10-urnih) iz prve pomoči za kandidate voznikov motornih vozil in preizkusov znanja. Organiziranih je bilo več 20-urnih predavanj v Srednji soli Rudolfa Maistra in 175 udeležencev je tudi uspešno opravilo izpit. V celem letu 1996 je preizkus znanja opravilo 587 kandidatov. Realiziranih je bilo 6 dopolnilnih tečajev za 16 ekip prve pomoči za ekipo, ki je sodelovala na evropskem tekmovanju. Dosegla je dobro II. mesto.

Nega bolnika - organizirana so bila predavanja v Smartnem in v Tuhinju.

Letovanje otrok. V mladinskem zdravilišču Debeli rtič in v Savudriji je letovalo skoraj 200 otrok. Tam so 10 dni nabirali zdravje in krepijo telo. Organizacija in koordinacija dela je bila zaupana RK.

Pomoč revnim in začasnim beguncem je bila dana v različnih oblikah. Ne samo begunci, ampak tudi vedno več občanov išče mesečno pomoč, da bi lahko preživeli. Mesečno tako pomoč pričakuje 40 do 60 družin oziroma več kot 150 prebivalcev. Število prosilcev narašča, materialne možnosti pa usihajo. Nekoliko ugodnejši položaj je v oskrbi v oblačili. Med letom so prosilci prejeli znatne količine živil in drugega. To pomoč so prispevali organi RK, v precejšnji meri pa tudi krajanji.

Veliko slabša je perspektiva za leto 1997. Skoraj vsa materialna pomoč, ki naj bi jo razdeljevali upravičencem, se zmanjšuje. Tudi sredstva iz občinskega proračuna se zmanjšujejo. Leta 1995 je bilo teh sredstev 1,4 milijona, v letu 1996 pa le še 1 milijon. Akcija »Marsovečkovo« ali »nabiralnikov« v trgovinah je dobro uspevala, toda tudi tako zbrana sredstva se tudi zmanjšujejo. V letu 1995 je bilo zbranih 284.500 SIT, leta 1996 pa 172.500 SIT.

Vodstvo RK Kamnik razmišlja o oblikah in načinih zbiranja potrebne pomoči. O rezultatih te akcije bomo naše bralce sproti obveščali in jih povabili, da se tvorno vključijo v akcijo tudi sami. Le široko podprta akcija zbiranja materialne in finančne pomoči lahko pomaga naraščajočemu številu prosilcev.

STANE SIMŠIČ

Srečanje z rejenci in rejniškimi družinami

V preteklem letu se je na Centru za socialno delo Kamnik na področju rejništva izvajal projekt z naslovom »Srečanje z rejenci, rejniškimi družinami ter izobraževanje rejnic in rejnikov«.

Projekt je imel neposredne in posredne cilje.

Z neposrednimi cilji smo želeli usposabljanje rejnic in rejnikov, izobraževati in posredovati dodatna znanja v obliki predavanj, diskusij in posredovanja literature, medsebojno izmenjati bogate izkušnje, seznanjati rejnice in rejnike z novostmi na področju rejništva in spremljati, us-

merjati ter nuditi potrebno pomoč rejencem.

S posrednimi cilji pa smo želeli vplivati na boljše delo rejniške družine, izboljšati sodelovanje s službami, ki pogosto ali občasno »delajo« z rejencem, izboljšati vzgojo, izobraževanje in življenjske pogoje rejencev v rejniških družinah in doseči medsebojno pomoč rejnic in rejnikov po načelu »pomoč za samopomoč«.

Zastavljene cilje smo realizirali na skupnih srečanjih, ob obiskih rejniških družin, ob individualnih pogovorih z rejenci in rejniškimi družinami. Rejnice in rejniki so se udeležili skupnih srečanj, na katerih smo se pogovarjali o aktualnih temah z naslovi »Kraja, jemanje tujih stvari in laži pri otroku in mladostniku«, »sodobno rejništvo« in »Stiki rejencev z matično družino«. V lanskem letu so se tri rejnice udeležile dvodnevne seminarja z naslovom »Sodobno rejništvo«. Tudi s to obliko izobraževanja želimo doseči, da bi bilo delo rejniških družin uspešnejše.

Ob koncu leta pa smo se z rejenci, rejnicami in rejniki skupaj poveselili in zaželeli drug drugemu veliko uspeha, strpnosti, dobre volje in vsega lepega pri zahtevnem, odgovornem in napornem delu v prihodnjem letu.

ALEKSANDRA JERAS ŠERBEL

Utrinek z novoletnega srečanja

O uskladitvi temeljnega akta društva z zakonom o društvih in spremembi registracije

4. 11. 1995 je začel veljati novi zakon o društvih, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 60/95, 20. 10. 1995. V skladu s 33. členom tega zakona lahko društva, ki so bila ustanovljena v času veljave prejšnjega zakona o društvih (Ur. list SRS, št. 37/74) in 42/86), delujejo naprej po določilih tega zakona. V roku dveh let po uveljavitvi novega zakona oziroma najkasneje do 4. 11. 1997 pa morajo svoje delovanje in temeljne akte uskladiti z določbami sedaj veljavnega zakona. Zaradi sprememb temeljnih aktov morajo zaprositi Upravno enoto - oddelek za upravne notranje zadeve za spremembo registracije društva.

Zahtevi za spremembo registracije morajo poleg zapisnika z občnega zbora, na katerem so bile sprejete spremembe, priložiti tudi dva izvoda novega temeljnega akta in osebno ime zastopnika društva. Glede na dejstvo, da prejšnji zakon o društvih ni predvideval, da društvo v svojem temeljnem aktu določi enega ali več zastopnikov, morajo vsa društva spremeniti temeljni akt tudi, če bi bila vsa druga določila temeljnega akta v skladu z določili novega zakona.

Temeljni akt društva mora v skladu z 9. členom zakona določati:

- ime in sedež društva: društvo se ne sme ustanoviti oziroma ne sme opravljati pridobitne dejavnosti kot izključno dejavnost;
- način včlanjevanja in prenehanja članstva;
- organe društva, njihovo delovno področje in njihova medsebojna razmerja, sestavo organov, način volitev članov organov ter njihovo mandatno dobo oz. imenovanja in razrešitve;

- pravice in dolžnosti članov ter organov društva;
- zastopanje društva: društvo mora v temeljnem aktu določiti zastopnika društva z osebnim imenom;
- financiranje društva in način opravljanja nadzorstva nad razpolaganjem s finančnimi sredstvi;
- način prenehanja društva in razpolaganje s premoženjem v takem primeru: pravni naslednik društva, ki preneha delovati, je lahko le drugo društvo ali zveza sorodne dejavnosti;
- način zagotavljanja javnosti dela društva.

Spremembe in dopolnitve temeljnega akta društva sprejme najvišji organ društva.

Zahtevo za spremembo registracije mora društvo vložiti v 30 dneh po sprejemu spremembe temeljnega akta. Upravni organ mora o zahtevi za spremembo registracije odločiti v 30 dneh po prejemu zahtevka. V primeru, ko vloga za spremembo registracije ni popolna oz. temeljni akt ni usklajen z zakonom, mora upravni organ zahtevati dopolnitev oz. uskladitev v roku, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 3 mesecev.

Spremembo registracije društva bomo v smislu 5. člena pravilnika o vodenju registra društev (Uradni list RS, št. 22/96) lahko vpisali v register društev le, če bo zahtevku predložen nov statut (pravila), usklajen z novim zakonom. **Društva, ki do 4. 11. 1997 ne bodo uskladila delovanja in temeljnega akta z zakonom ter zahtevala spremembe registracije, bomo morali črtati iz registra** in o tem obvestiti Agencijo za plačilni promet, nadziranje in informiranje Republike Slovenije.

Predlagamo vam, da nam pošljete besedilo temeljnega akta v pregled, predno ga bo sprejel najvišji organ društva. Tako bo besedilo temeljnega akta po preverjanju pri našem upravnem organu že usklajeno z zakonom. S takim načinom bomo skrajšali čas postopka spremembe registracije. Do roka, ki ga določa zakon (4. 11. 1997), moramo v register društev vnesti 200 sprememb registracije.

Zveze društev prosimo, da svoja društva še posebej opozorijo na uskladitev in jim pri tem nudijo pomoč.

Izpolniti je potrebno en izvod obrazca PRS-1, prijave za poslovne subjekte za vpis v Poslovni register Slovenije. Uredba o vzdrževanju poslovnega registra Slovenije (Uradni list RS, št. 70/95) v 10. členu obvezuje upravne enote, da kot registrajski organ po 1. l. 1997 po vpisu društva v register društev en izvod obrazca PRS-1, ki ga mora izpolniti društvo samo, ob ustanovitvi, spremembi temeljnega akta oz. prenehanju, potrdi in ga pošlje Statističnemu uradu RS. Kadar se v temeljnem aktu spremeni namen ali naloge društva, je obrazcu treba priložiti fotokopijo dela temeljnega akta, kjer so določeni namen in naloge društva.

Obrazec vsebuje podrobna navodila za izpolnjevanje, ki jih morate dosledno upoštevati.

Za pojasnila v zvezi s spremembo registracije društva se lahko obrnete na Upravno enoto Kamnik, Oddelek za upravne notranje zadeve, Glavni trg 24, na gospoda Silva ŠIRCLJA, soba 1/c, telefon 831-511, int. 58.

UPRAVNA ENOTA KAMNIK

Zlato in biseroporočenci in občni zbor

Na zadnjo zimsko nedeljo, 16. marca., vodstvo DU Komenda povabilo svoje lani na redni letni občni zbor. Vendar ta edelja ni bila zimska, pač pa je dajala občutek prihajajoče pomladi, tudi zaradi prijetnih pomladnih sopkov iz spomlanske reše in zvončkov.

Pomlad in ljubezen pa sta si tako blizu. Kot v dokaz za to so bili na občni zbor obavljeni še trije pari zlatoporočencev in ar, ki je že slavil biserno poroko. Žal sta za slavnostno mizo, ki predsedniku DU Komenda g. Jožetu Kernu, sedla le zlatoporočenca IVANKA in JOŽE HACIN iz Mlake. KATARINA in IVAN LAP iz Nasovč in IIMI in KONRAD VIDIC iz Gore se zaradi slabšega zdravja niso mogli udeležiti

Zlatoporočencema Ivanki in Jožetu Hacinu iz Mlake pri Komendi je predsednik DU Komenda Jože Kern podaril sopek in priložnostno listino o njihovi zlati poroki.

Foto: S. Simšič

LONČARSKO PODJETJE KOMENDA UVOZ IZ KITAJSKE

Cvetlični lonci iz šamotirane gline raznih oblik in dimenzij do 90 cm premera in višine do 60 cm. Litoželne posode raznih oblik za dolgoletno uporabo. Možnost pritrditve na podlago z vijaki.

VSE POSODE SO ODPORNE PROTI ZMRZALI! PROIZVODNJA

Cvetlična korita dolžine 40 in 50 cm. Ikebane, lonci, ročno izdelane posode in lonci (tudi po naročilu). Širok program tradicionalnih slovenskih lončarskih izdelkov za uporabo v gospodinjstvu.

MLAKA 4, 1218 KOMENDA - TEL/FAX: 061/841014

GINEKOLOŠKA ORDINACIJA

dr. Helena Istenič Fužine 10, Kamnik

CENJENE PACIENTKE OBVEŠČAM, DA OD 1. 1. 1997 DELAMO PO SPREMENJENEM URNIKU

DELOVNI ČAS PO POGODBI Z ZZZS:

PON.	12.30 - 19.00	ČET.	13.00 - 19.30
TOR.	7.30 - 14.00	PET.	7.30 - 14.00
SRE.	7.30 - 14.00		

URNIK ZA SAMOPLAČNIŠKE STORITVE:

PON.	12.00 - 12.30	ČET.	12.00 - 13.00
TOR.	6.30 - 7.30	PET.	6.30 - 7.30

TEL: 817-230

Slišali smo, da je bilo v DU Komenda konec leta 1996 včlanjenih 579 upokojencev, 388 jih je včlanjenih v vzajemno pomoč. Žal ugotavljajo, da naravne zakonitosti ne prizanašajo njihovim članom, saj so jih kar 19 pospremili na njihovo zadnjo pot. Skrbno obiskujejo tudi bolne, starejše člane in ob njihovih okroglih jubilejih.

Poročilo blagajnika je bilo natančno. Z denarjem dobro gospodarijo, saj so imeli na koncu leta, ob poplačilu vseh stroškov, še za 869.000 SIT pozitivnega stanja. Poslovanje je 12. 03. 1997. pregledal tudi nadzorni odbor in ugotovil, da je bilo izvršeno vse v okviru zakonitosti in predpisov.

Pripravili so tudi delovni in finančni plan za letošnje leto, v katerem računajo na 415.000 SIT prihodkov, če bo pa kakšen tolar več stroškov, pa tudi ne bo problem pokriti, saj je ostala kar lepa »zaloga« tolarjev.

Po dnevnem redu je dobil besedo predsednik g. Jože Kern, ki je na kratko preletel delo društva v minulem letu in ugotovil, da so razvili nov lep društveni prapor ob praznovanju 40-letnice društva. Med letom so obiskovali tudi člane, ki so prišli iz bolnišničnega zdravljenja. Lani so imeli 197 članov, starih nad 70 let in tem poslali čestitko ob njihovem rojstnem dnevu. Gospodarjenje društva je bilo dobro, kakor tudi sodelovanje s sosednjimi društvii upokojencev in s krajevno skupnostjo. Bili so na srečanju upokojencev Gorenjske, na srečanje v Planico je odpeljal poln avtobus, organizirali so pet pohodov, tudi martinovanje je uspelo, uspešni so tudi kolesarji in kar 18 upokojencev iz društva je lani prejelo značkon športnik-upokojenec. Vsi so prejeli tudi program aktivnosti društva za pohode, planinarjenje, kolesarjenje, izlete, piknik pri lovski koči...

Nekaj vzpodbudnih besed je podal tudi predsednik KS Komenda g. Drolc in ugotovil, da je škoda, da nista prisotna se predsednika KS Moste in Kriz. Prizadeval si bo, da bi delo vseh treh KS čim bolj povežali in upanju, da ne bo preveč razhajanj, saj imajo veliko skupnih nalog.

Prisotni so soglasno podprli kandidaturu g. Staneta Simšiča, iz DU Kamnik, za člana UO ZDUS.

G. Stane Simšič se je zahvalil za njihovo podporo in se sporočil, da prinaša pozdrave iz DU Kamnik in iz ZDUS. DU Komenda je prinesel pozdrave tudi predsednik sosednjega DU Bukovica-Sinkov turn in zaželel, da bi se dobro sosedstvo nadaljevalo tudi v prihodnje.

V DU Komenda je nastalo nekaj kadrskih sprememb in sicer je iz Nadzornega odbora odstopila ga. Slavka Lap, nadomestil pa naj bi jo g. Anton Perne. Tudi v UO je zaradi odstopa gospe Zinke Kern in g. Jožeta Kerna predlagana dopolnitev z g. Markom Uraničem s Klanca in g. Dominikom Žagarjem iz Komende. Člani občnega zbora so predlagane spremembe potrdili s tem, da se konstituiranje izvede na prvi seji UO.

Za prizadevno delo v DU Komenda so prejeli DRUŠTVENO PRIZNANJE: ga. Franciška Vidmar, ga. Julka Levec, g. Peter Očepec in g. Anton Ogorevc. Pred začetkom zabavnega dela je g. Jože Kern ob minulem 8. marcu in bliznjem materinskem dnevu v imenu prisotnih moških, podelil članicam čudovit cvet orhideje, za kar se jim lepo zahvaljuje.

Misliti, da je prav, da se ob tej priložnosti zahvalimo g. JOŽETU KERNU za njegovo sedemletno ustvarjalno in plodno predsednikovanje društvu, saj je DU Komenda v tem njegovem predsednikovanju doseglo viden napredek. Želimo mu še naprej obilo zdravja, novemu vodstvu pa veliko uspehov pri delu.

MARINKA HRIBOVŠEK

Razpored obveznega cepljenja psov proti steklini

TOREK, 15. aprila:	10,30	Vranja Peč, pri šoli	
8,00	Motnik, pri Flegarju	10,45	Sp. Palovče,
9,00	Špitalič, pri trgovini		pri Kladniku
10,00	Zg. Tuhinj,	11,15	Zg. Palovče, pri Rem
	pri Kavsarju		
11,00	Laze, pri Pošti		
11,30	Šmartno, pri Hvaletu		
12,30	Pšajnovica,	ČETRTEK, 17. aprila:	
	pri Pestotniku	8,30	Šmarca, pri Jermanu
13,00	Veliki Rakitovec,	9,00	Volčji Potok,
	pri Žibertu		pri zbiralnici mleka
		10,00	Tunjice, pri Jamovcu
		11,00	Godič, pri Hribarju
SREDA, 16. aprila:			
8,00	Soteska,		
	pri Zlati kaplji		
8,30	Sela, pri Spruku	PETEK, 18. aprila:	
9,00	Srednja vas,	8,00	Komenda, pri Krama
	pri Ustanku	9,30	Moste, pri zbiralnici
			mleka
10,00	Velika Lašna,	11,00	Križ, pri Čubru
	pri Zalazniku	12,00	Podgorje, pri Rožma

Cepljenje je obvezno za vse pse nad 4 mesece starosti. Brejih in doječih psov se ne cepi. Cena cepljenja je 3.500 SIT.

Veterinarski zavod Lj. reg. DE Kamnik

SOBOTA, 19. aprila:
8,00 Nevlje, pri Novaku
9,30 Kamnik, pri Veterinarskem zavodu, Perovo 20

PONEDELJEK, 21. aprila:
8,00 Sp. Stranje, pri Hromcu
9,00 Kregarjevo, pri Prodniku

10,30 Krivčevo, pri Jurčku
11,30 Gozd, pri Mlakarju
12,00 Črnivec, pri Mejašu

PETEK, 25. aprila - zamudniki:
8,00 Motnik
8,45 Laze
9,15 Srednja vas
10,15 Komenda
11,00 Šmarca
11,45 Kregarjevo
12,15 Kamnik, pri Veterinarskem zavodu

Za kulturo jezika

Telefon naš vsakdanji

Telefon je naprava, ki nam pogosto olajša življenje, lahko pa ga tudi oteži. Z njegovo pomočjo se nekako ohranjamo družinske, prijateljske in sorodniške stike pri tem našem vsakdanjem hitenju, poiščemo različne informacije. V veliko pomoč je ljudem, ki so bolni ali pa stari. Pri poslovanju in uradovanju je telefon sploh nepogrešljiv. V modernih časih je lahko telefon tudi nevarna stvar. Kar oglejte si poslovnice, ki z eno roko držijo volan hitro vozečega avtomobila, z drugo pa na telefonsko slušalko. Na kaj mislijo?

Na Slovenskem se je telefonija širila razmeroma počasi. Večina Kamničanov ima telefon šele nekaj let, del prebivalcev naše občine pa še čaka na to dobrino. Kratkost uporabe telefona se kaže tudi v ravnanju z njim.

Telefoniranje zahteva, tako kot drugi stiki z ljudmi, poznavanje in upoštevanje določenih pravil - telefonskega bontona.

Najprej: treba je znati vzpostaviti stik. Na to sem postala pozorna ob dogodku v službi. Sodelavka je rodila v porodnišnici. Želeli smo jo obiskati, vendar nismo vedeli, ali je že doma ali pa je še v bolnišnici. Med eno od naših delavk in domnevno porodnišnico se je razpletel takle telefonski pogovor:

»Dobro dan, radi bi informacijo, ali je gospa XY pri vas.«

Odgovor z ene strani žice je bil: »Ne vem, bom pogledal v seznam. Ne, pri nas je ni.«

»Ali morda veste, kdaj je odšla domov?«

»Kako domov? Gospa, od nas ne gre nihče domov!«

»S kom pa govorim, ali ni tam porodnišnica?«

»Gospa, mi smo Žale Ljubljana!«

Ta pogovor je bil skrajno neprijeten, ker se tisti na drugi strani žice ni obnašal, kot bi bilo treba: na začetku bi se bil namreč moral uradno predstaviti z imenom podjetja. Ni namreč dovolj, da z druge strani zaslišimo: »Prosim, kaj želite?« ali pa: »Halo, kaj želite?« Kdor se oglasi na službeni telefon, se mora predstaviti, kot ustreza njegovemu položaju v telefonskem omrežju. Kaj to pomeni? Telefonist v tovarni, podjetju, ustanovi se mora predstaviti z imenom tovarne, podjetja, ustanove. Delavec v določenem oddelku se mora oglašiti z imenom tega oddelka, npr.: »Računovodstvo. Prosim, koga želite?« Samo kdor ima osebni službeni telefon, se lahko predstavi s svojim imenom.

Napačno ravnamo tudi pri zasebnih pogovorih, zato ti trajajo dlje, kot bi bilo treba in povzročajo različne zaplete. Ko kam telefoniramo, se je treba takoj, ko je vzpostavljen stik, predstaviti. Če pa nas pokliče telefon, ravnamo enako: dvignemo slušalko in se povpraševanju: »Ali je tam ta in ta? Ni? Kako da ni? Ali sem poklical napačno številko?« V zelo neroden položaj vas lahko spravi nekdo, ki se ne predstavi. Vi ne veste, kdo je, druga stran pa govori, kot da je samoumevno, da to veste. Take igre so morda še primerne za mlade in zaljubljenice, sicer pa ne. So pa seveda lahko tudi nevarne. Morda druga stran samo preverja, če ste doma.

Nekateri ljudje izrabljajo telefon za posebne »igre«. Ne predstavijo se, ker si ne upajo. Po telefonu grozijo, izražajo svoje nestrinjanje z vami ipd. Tudi v Kamniku je nekaj takih.

Posebna težava so zasebni pogovori med službenim časom. Praviloma naj bi v službi uporabljali telefon za uradne zadeve. Ne moremo se izogniti temu, da nas v naše delovne prostore ne bi spremil tudi delček zasebnega, vendar pa se je težko premagati, da ne bi slišali tega, kar naš sosed po telefonu očita ali v zanosu šepeta svojemu partnerju, kako hvali ali graja otroke, načrtuje družinsko in družabno življenje, ureja politiko ipd. Pri teh pogovorih bi se res morali omejiti na najnujnejše.

Javni zasebni pogovori, kar telefonski pogovori so, se kasneje lahko tudi izrabijo. Treba je vedeti, da služba ni kraj za zasebnosti, zlasti v teh časih ne.

Za vsak uradni telefonski pogovor se je treba temeljito pripraviti. Vedeti morate, kaj se želite dogovoriti. Najbolje je, da si pripravite pisno pripravo in da si dogovorjeno tudi zapisujete. Zelo pomembno je tudi vprašanje, kako boste ti stega na drugi strani ogovorili. Pravilno izbran odgovor veliko prispeva k dobremu nadaljnjemu poteku pogovora. Tudi za pomembne zasebne pogovore je potrebna enaka priprava.

K osnovnim pravilom lepega vedenja sodi tudi to, da po telefonu lahko izrazimo sožalje ali čestitamo samo tistim, s katerimi smo tudi sicer v tesnih, prijateljskih stikih.

Telefonski pogovori naj bodo vljudni, ustrezno dolgi, toliko zasebni, kolikor dopuščajo prostor, čas in poslušalci - le tako nam bo telefon prijetno sredstvo za medsebojno sporazumevanje.

MARIJETA HUMAR

Greta Boltar razstavlja v Veronik

V razstavišču Veronika je od 7. do 31. marca na ogled pregledna razstava slik in tapiserij kamniške slikarke **Grete Boltar**, absolventke Visoke strokovne šole - Šole za risanje in slikanje v Ljubljani. Razstavljena dela predstavljajo njeno

bršno mero talenta, vztrajnostjo in pripranostjo v pravilnost svojega umetniškega poslanstva odločno vstopila v slovenski kulturni prostor. Prav ta razstava nudi vpogled v prerez njenega štiriletnega likovnega snovanja in je obracun s prizadevnim in poglobljenim sli-

sančno slikarstvo, seveda v kontekstu postmodernizma in tako imenovanega slikarstva »nove podobe«. Zgovoren tudi kolaž, ki je nastal v likovni delavnici v Goriskih Brdih, ki posreduje prča, da se je slikarka poglabljala tudi v problematiko evropskih modernizmov, še posebno v tako imenovano »neoplasticizem«, izrazen v delih znane nizozemskega slikarja Piet Mondriana.

Najbolj je ornamentika, pa ne le k dekorativni prvini, temveč bolj kot metafora in simbolika, občutena v oljnih podobah poslikanih etnografskih premetov, predvsem kmečkih skrinj, ki izražajo naše minulega časa slovenskega prostora. Prav to Gretin barvni in izpovedni prepričljivost najbolj »močno« slikarstvo je s svojimi barvnimi strukturami in patinami t. oblikovnimi finesami pravzaprav sv. likovnih simbolov, šifer in kod. V t. slikah torej ornament ni zgolj očesni okras, temveč višja likovna sporočilna danost tega zlahtnega slikarstva. Greta Boltar je ustvarila tu nekaj tapiserij, ki so njeno povsem atorsko delo. Tudi tu lahko občudujemo splet fantazijske simbolike, ornamentalne igrivosti, barvne prefinjenosti ustvarjalne radoživosti.

V slikarstvu Grete Boltar se v razlikovanju ornamentalnih zakonitosti pojavlja tudi znamenit simbol, v katere se prepletajo krožne in mnogokotne oblike. To je mandala, ki Tibetancem simbolizira prisotnost božjega. Po d. torju knjige »Simboli, kultura, ljudje Janeku Museku je mandala simbol k. zmične strukture in strukture duševni. Simbolizira splet krožne popolnosti in homogenosti z notranjo konstrukcjo. Je simbol urejenega mnoštva, pov. zanost duha in materije, simbol duha ne osredotočenosti in vzpona ter gon. ne sile duha. V tem slikarskem op. avtorici torej ne gre le za raziskoval. oblikovnih in barvnih ornamentaln. zakonitosti, temveč vstopa v višje fil. zofske, religiozne, ezoterične in k. zmične sfere duha in materije.«

V prijetnem programu ob odpr. ju razstave se je z avtorico Grete Boltar pogovarjal Tone Ftičar. Greta je dokazala, da ni samo dob. likovna ustvarjalka, ampak tu nad vse prijetna sogovornica. Z hunsko glasbeno izvedbo program je večer polepsal pihalni kvintet ARIART.

VERA MEJA

Avtorica razstave Greta Boltar med pogovorom s svojim mentorjem akademskim slikarjem prof. Darkom Slavcem in gimnazijsko sošolko dr. Julijano Šustar ob odprtju razstave.

ustvarjanje zadnjih starih let, ki vključuje tudi diplomsko dela. Greta Boltar je rojena 1934. leta, živi in ustvarja v Kamniku. Od 1985 je članica Likovnega društva Kamnik. V zadnjih devetih letih je pripravila sedem samostojnih razstav. Sodelovala je na številnih skupinskih, društvenih in meddruštvenih razstavah. Udeležila se je tudi treh slikarskih kolonij in na eni izmed njih prejela drugo nagrado.

Ob odprtju razstave je slikarka in njeno delo predstavil akademski slikar in likovni kritik Dušan Lipovec:

»Leta 1992 sem ob samostojni slikarski predstavitvi Grete Boltar v likovnem razstavišču Veronika v Kamniku zapisal, da je »slikarka med resničnim in naključnim našla tisto izpovedno slikarsko pot, ki z umetniško prepričljivostjo povprečniški amaterizem vsega kor presega«. Danes, ko pa je avtorica praktično že uspešno zaključila Visoko strokovno šolo za risanje in slikanje v Ljubljani, pa lahko ugotovimo, da je s trdim študijskim slikarskim delom, do-

kanjem v okviru visokošolskega študijskega programa. Velik del njenega slikarstva se navezuje na teoretična razmišljanja, ki jih je slikarka zbrala v svoji diplomski nalogi, ki nosi pomenljiv naslov: Izrazne možnosti ornamenta - kot simbola v likovni umetnosti s podnaslovom: Ornament v kontekstu »nove podobe«, kjer ji je bil mentor akademski slikar in profesor Darko Slavec.

Ornament kot element s krasilno in simbolno funkcijo lahko zasledimo že v slikarskih zgodnejših figurativnih študijah pa tudi v njenih krajinskih in vedutnih podobah. Vedute so barvno in oblikotvorno reducirane na poenostavljene likovne elemente. Še posebno je suggestivna oljna vedutna podoba v komplementarnem zelenordecem barvnem odnosu, kjer so topografski elementi skriti na geometrijske praoblike - kubuse, skoraj že pravilnih stereometričnih oblik. Triptih »Porton« pa z izbrano uporabo barv, oblik in ikonografije izraža specifično mediteransko vzdušje in spominske usedline na rene-

Matična knjižnica Kamnik

Mednarodni knjižni kviz 1997 tudi letos v vaši Matični knjižnici Kamnik

V Sloveniji se že šestič vključujemo v mednarodni knjižni kviz za mlade bralce, ki ga vodi nemška ustanova Stiftung Lesen. Letošnji vprašalnik so zasnovali v Sloveniji, torej ga bodo poleg naših otrok reševali tudi otroci iz drugih evropskih držav.

Letošnji kviz je namenjen HRANI. Hrana in pijača sta življenjsko potrebni. Knjižni kviz hoče pokazati, da se je o tej temi vredno pogovarjati. V dobri kondiciji in zdravi bomo ostali samo, če se bomo uravnoteženo hranili. To, kar velja za okolje, velja tudi za hrano. Opošumili bi vas radi, da bi pogledali čez rob krožnika in izvedeli več o tem, kako se hranimo.

Kviz je sestavljen iz dveh delov. Prvi del je namenjen učencem razredne, drugi del pa učencem predmetne stopnje osnovne šole. Rešitev obeh delov kviza sta samostojni gesli, ki sta smiselno povezani. Podrobnejše informacije dobite v knjižnici.

Knjižni kviz lahko rešujejo otroci sami, skupaj z vrstniki, v razredu, v knjižnici in seveda v družinskem krogu. Pomoč je ne samo dovoljena, temveč priporočljiva.

Zaključek kviza, ki bo potekal v Matični knjižnici Kamnik, bo okrog

17. septembra, ko je dan zlatih knjig. Povabljeni bodo vsi sodelujoči. Glavna nagrada bo udeležba nagrajenca s spremljevalcem na zaključni prireditvi, ki bo v tednu otroka v Ljubljani.

Leposlovne in poučne knjige otrokom in odraslim lahko pomagajo k temu, da se zavemo pomena zdrave hrane in da segamo po njej.

Obenem pa naj vas še spomnimo na 2. april, rojstni dan Hansa Christiana Andersena, ki je razglašen za mednarodni dan knjige za otroke. Preživimo ta dan z otroki pravično.

KNJIGE, KI SO VKLJUČENE V KVIZ

Leposlovne:

GOLOB, Berta: Skrinja iz babičine ba. le. Ilustr. Jelka Reichman, Ljubljana, Borec 1986. (Kurirčkova uspešnica). P

KASTNER, Erich: Pikica in Tonček. Prev. Mile Klopčič, Ilustr. Walter Trier. Ljubljana, Mladinska knjiga 1993. (Domn).

KOVAČ, Polonca: Zelišča male čaravnice. Ilustr. Ančka Gošnik Godec, Ljubljana, DZS 1995. (Čudeži narave). C

LUCET, Michel: Deljeno z dve. Prev. Alenka Klabus. Ilustr. Ana Košir. Ljubljana, Mladinska knjiga 1996. (Sinji galb). P

PŠENICA - najlepši cvet: slovenska ljudska pravljica. Ilustr. Ančka Gošnik Godec. Ljubljana, Mladinska knjiga 1995. (Zlata čebelica). C

VEGRI, Saša: Jure kvak kvak. Ilustr. Kostja Gatnik, Ljubljana, Mladinska knjiga 1994. (Velike slikanice). C

Zbirka KNJIGOŽER, Ljubljana, Mladinska knjiga.

Poučne:

AVISON, Brigid: Zakaj neki mi kruli po želodcu in druga vprašanja o človeškem telesu. Prev. Maja Kraigher. Murska Sobota, Pomurska založba 1995. 611.

KINDERSLEY, Barnabas: Otroci vsega sveta. Prev. Jana Kranjec Menaše. Ljubljana, Mladinska knjiga 1996. m911(100)

RUŽIČ, Silvio in Emilia: Bonton za otroke. Gospić, Centar Gospić 1984. (Dobro je znati). 395

Vaši knjižničarji

Koncert v spomin Francu Lenku

Predstavitve knjige Biseri bolečine pisatelja Ivana Sivca

V Breznikovem domu na Križu sta se 15. marca zvečer zlili v eno prireditev, ki bi bili lahko vsaka sami zase: prvi koncert v spominu umrlemu ustanovnemu članu Moškega pevskega zbora Komenda, domačinu Francu Lenku, in predstavitev knjige o pesniku Simonu Gregorčiču z naslovom Biseri bolečine. Napisal jo je pisatelj rojak iz sosednjih Most pri Komendi Ivan Sivec.

Pobudo za spominski koncert je dal zbor sam, prireditev pa pripravil pripravljalni odbor, katerega duša sta bila nekdanji predsednik KS Križ Ivan Hlade in sedanji Peter Peterlin. Franc Lenko je v zboru pel z vsem srcem sedemnajst let, redno hodil na vaje, nihče pa ni slutil, da se bo nekega dne mnogo prezgodaj zgrudil, za det od kapi.

Moški pevski zbor Komenda pod vodstvom inž. Baldomirja Kremžarja mu je - in poslušalcem v dvorani - v hvaležen spomin zapel trinajst pesmi. V besedi so se ga spomnili zborovodja Kremžar (pred Lenku prav posebej posvečeno pesmijo Mrzel veter tebe žene), pisatelj Ivan Sivec, domačin Ivan Hlade in diplomirani teolog Jože Pavlič iz Suhadol pri Komendi.

Prireditelji so povezovalno besedilo prepustili tega večjemu pisatelju Sivcu. Ta obiskovalcem ni samo povedal prenekatero zanimivost iz življenja »goriskega slavca«, marveč tudi, zakaj se je odločil po dveh znanstvenih knjigah o pesniku (Koblar, Dolenc) napisati še lastno pripoved. Pri tem ga je predvsem vodila misel, da bi ljudem pesnika približal na drugačen, bolj »ljudski« način. Številne predstavitve knjige po Sloveniji - na Križu je bila že štirinajsta - in ve-

liko prodanih knjig potrjujejo, da mu je uspelo.

Pisatelj Sivec je napisal že šestindvajset knjig. Na Križu je gostoval četrtič. Pri vezni besedi je pokazal, da zivi še naprej z rojstno komendsko župnijo in njeni mi župljani, čeprav si je dom ustvaril v sosednji, mengerski župniji.

Kulturni večer sta z recitacijo Gregorčičeve pesmi Soči (to uglasbeno pesem je zapel tudi zbor iz Komende) in igranjem na harmoniko popestrila domačina Špela Hlade in Uroš Šubelj. Špela obiskuje šele prvi razred osnovne šole, vendar se ni čisto nič ustrašila nastopa, Uroš pa je že uveljavljeni mladi harmonikar, saj je zmagal na več območnih tekmovanjih.

V imenu založbe Družina d.o.o., pri kateri je izšla Sivčeva knjiga,

je spregovoril urednik pri slovesnem katoliškem tedniku Družina Jože Pavlič.

Lépo prireditve je s povabilom naj sledimo zgledu Franca Lenka, ki je ljubil pesem, lepo in prijeteljsko besedo ter druženje, pa tudi znal raztegniti harmoniko, sklenil Ivan Hlade. Žal je njegovo povabilo slišalo razmeroma malo domačinov in drugih obiskovalcev. Prav bi bilo, da bi se ti drugi pogostejše in na podoben način, kot smo bili priča na Križu, spominjali svojih nekdanjih z služnih sovaščank in sovaščanc (somesčank in somesčanov). Žalostno je, da prenekateri od njih prehitro utone v pozabo, prav tako njegova dela. To dejstvo na izprašuje vest.

Č.

Ob kamniškem prazniku, ki je rojstni dan slovenskega generala Rudolfa Maistra, želimo vsem občanom mnogo poguma in dobre volje za premagovanje naporov v prid slovenske države; obenem voščimo prijetno velikonočno praznovanje, ki naj vse duhovno bogati.

SLS - PODRUŽNICA KAMNIK
IN POSLANSKI KLUB

V februarju je na razstavi likovnih del šestih društev likovnih samorastnikov iz Ljubljane in Črnuče med tremi dobitniki priznanj za kvalitetno likovno delo dobil priznanje tudi naš kamniški slikar Bogdan Potnik. Objavljam fotografijo njegovega nagrajenega akvarela pod naslovom Zimska idila v Novem Trgu. (V. M.)

RVO NEŽNO CVETJE, KI JE POKUKALO IZ ZEMLJE, KLIČE POMLADI V POZDRAV...

VERA MEJAC

Veliki teden v otroštvu

Iz otroški let se od cerkvenih praznikov najbolj spominjam Miklavža božiča; takoj za njim pa dni okoli velike noči. Prvih dveh zaradi sebnosti in velikega otroške pričakovanja, ki sta takrat napolnili naš dom, velike noči pa zaradi njene skrivnosti, povezane z Jezusovim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem.

Ti dogodki so presegali našo otroško pamet, zbujali strahospoštovanje in spraševanje. Smrt je bila za nas tuja, nekaj groznega, čeprav rečnega. Če je bilo tako že v naravi pri ljudeh, kjer smo po svo-

Veliko bližje kot Jezusovo trpljenje, smrt in vstajenje, ki smo jih doživljali ob katehetovih besedah, čudoviti veliki oljni slikarja Matija Koželja iz Kamnika na steni naše preproste veroučilnice nad zakristijo (prikazovala je, kako Jezus poti krvavi pot na Oljski gori), obiskovanju obredov velikega tedna, molitvi pri božjem grobu ter poljubu Jezusa na tla položenemu križu v župnijski cerkvi, so nam bili domači običaji in igre.

Saj ne, da ne bi radi hodili v cerkev, se vedli pobožno pri obredih, ki so bili za nas res dolgi, molili in peli in po svoje doživljali teh velikih dni. Otroci pač misli in doživlja po otroško, kljub temu pa mu to ostane za vse življenje. Ostane kot jedro. Tudi meni je ostalo marsikaj, kar sem kasneje dopolnjeval in dograjeval, sredice pa ne več. Če te ne bi bilo, bi bili danes moji dnevi veliko bolj pusti in prazni, v meni ne bi s takšno močjo sijalo sonce velikonočnega veselja.

To veselje sem začel čutiti na cvetno nedeljo, ko smo fantje iz naše vasi ponosno nesli »butare« k »žegnju« v pol ure oddaljeno župnijsko cerkev. Višja je bila, večji je bil naš ponos, čeprav smo se na koncu skoraj že sibili pod njimi. Z njimi smo se, čeprav to ni bilo ravno lepo, postavljali tudi v cerkvi in pa v procesiji pred mašo na cerkvenem trgu.

Meni je »butaro« naredil oče. Zanj je posekal prav posebej lepe leskove palice, te povezal z vrhjem, jih okrasil z bršlinom ali cipresinimi vejicami, na vrhu pa zataknil brnjevce vejice in vejice cvetočega dreva. Med palice je pritrtil kakšno pomarančo (le redkokdaj, ker so bile zelo drage), na butaro pa na vrh privezal venec najboljših in najlepših domačih jabolk. Te smo posebej hranili »na deri« v kleti z ilovnatimi tlemi. Kako so nam teknila, prav posebej pa pomaranče, ki so bile za nas, otroke, pravo bogastvo. Z njimi so se na butarah postavljali otroci iz premožnejših družin.

Leskove palice iz butare je oče po cvetni nedelji zataknil med late našega kozolca »za varstvo zita«, da takrat, kadar je treskalo, ne bi tresčilo v kozolec.

Pozneje, ko smo bili že večji, smo namesto butar in butaric začeli nositi k blagoslovu na cvetno nedeljo oljne vejice. Te je mama spravila in jih dajala na ogenj, kadar je treskalo, da bi Bog varoval naš dom pred strelo.

Prave priprave na praznovanje velike noči so se pri nas začele na veliki četrtek. Čutiti je bilo posebno razpoloženje, kakršno človeka zajame pred velikimi dogodki. Oče in mama sta bila drugačna do nas, otrok, tudi med njima je zavela neka posebna svetostna ubranost.

Ta se je poznala tudi na zunaj, ko je moral biti naš dom lepo pospravljen, podnice v hiši poribane, okna umita, pobrisani prah, kolikor se ga je ob otroškem direndaju v hiši nabralo na svetih podobah, Križanem. Kadar zaradi poljskih del tega nismo utegnili narediti prej, je bilo treba na veliko soboto, pri tem pa smo mami in sestri pomagali tudi bratje. Meni je ponavadi pripadlo »ribanje« tal.

Na veliki četrtek, petek in soboto smo morali vsi otroci brez ugovora k večernim obredom. Na veliki petek je mama v veliki krušni peči v kotu »hiše« spekla kruh, potico (malokdaj orehovo), »prato« (iz zdrobljenega kruha, jajc in klobas). Na polju nismo, kolikor se res ni mudilo, ta dan opravljali kakšnih večjih del, saj se nam ni zdelo primerno zaradi spomina na smrt božjega Sina. Nanjo nas je tudi opominjala raglja v cerkvenem zvoniku.

Na veliko soboto je bila moja prva pot zgodaj zjutraj, ko je bila še tema, k »blagoslovu ognja« na trgu

Tudi otroci lepo doživljajo velikonočne praznike

pred župnijsko cerkvijo. S seboj sem nosil na žico pritrjeno posušeno veliko leseno gobo, jo položil k drugim gobam na ogenj, da smo potem z njo doma pržili ogenj v krušni peči in v štedilniku, kjer so se kuhale velikonočne dobrote: šunka, jajca... Jajca v čebulnih olupkih, da so se lepo obarvala. Posebej barvali jih nismo. Treba je bilo tudi očistiti najlepše korenine hrena, ki je v pravih šopih raste na domačem travniku.

Popoldne, takoj po kosilu, smo te dobrote nesli k eni od dveh blagoslovitev velikonočnih jedi (»žegnju«) v župnijsko cerkev. Nesli smo jih v košari, pokriti s prtičkom, na katerem je sestra izvesla jagnje z zastavico. V košari ni smelo manjkati v domači »dimkamri« prekajeno svinjsko meso, polnjeni zelodec, potica, pirhi, hren. K žegnju smo nosili otroci, saj je imela mama obilo drugega dela, pa tudi utrujena je že bila od peke in priprav na veliko noč.

Velikonočni pirhi

Za velikonočne praznike so poleg same vsebine praznika še kako značilni tudi pirhi. Večina ljudi se za barvanjem velikonočnih jajc ne ukvarja preveč, smo pa toliko bolj veseli, ko v dar dobimo kaj posebnega, drugačnega in bolj izvirnega.

Take pirhe izdeluje Miha Uršič, sicer učitelj kuharstva na Srednji šoli za gostinstvo in turizem. Kot sam pravi, je veselje do kuharstva čutil že kot otrok. S posebnim zanimanjem pa se posveča dekorativnemu oblikovanju sadja in zelenjave, s čimer okraši marsikateri gurmanski obed. Prav tako je že v svojih otroških letih drugače barval velikonočna jajca – z nožkom je praskal barvo in oblikoval različne vzorce. Tak pirh mu je prva dala sosedova Debečeva Zefa, od takrat naprej se temu delu in konjičku posveča tudi sam.

Jajca vedno obarva z naravnimi barvili – npr. s kuhanjem v čebulnih olupkih ali s kuhanjem med su-

himi borovnicami, ki jim primeša pravi čaj, da jajca postanejo temna. Potem z žepnim nožkom izpraska motive. Ti so bodisi cvetlični bodisi bolj etnološko obarvani. Vsi vzorci so izdelani z izjemno natančnostjo, zato je vsak pirh unikat. Za izdelavo enega velikonočnega jajca porabi od 45 minut do 2 uri, saj so motivi polni detajlov. Letos bo svoje izdelke poslal na velikonočno razstavo, ki jo pripravlja ČZP Kmečki glas.

Izdelki Mihe Uršiča so zagotovo posebnost tudi zaradi tega, ker jih navdihuje naša kulturna dediščina. Poleg tega pa so dragoceni, saj terjajo ta velikonočna jajca veliko več pozornosti kot tista, ki jih obarvamo le z umetnimi barvili iz vrečk. In za konec: Mihovi pirhi so – preprosto lepi.

BRED PODBREŽNIK

Spomladanski utrinki

Marsikateri popotnik na Sv. Primož v tšini narave prislunne svoji vesti in v cerkvi sv. Petra je ob nedeljah precejšnja gneča. Zlja in prošnja je toliko, da je vrv za zvonjenje čestokrat strgana...

...nato pa počitka in lepega razgleda željni obiskovalci ob domači matici iz nahrbtnika tkejo prijetne pogovore.

VERA MEJAC

**Obrtniki in podjetniki,
združeni v Območni
obratni zbornici Kamnik,**

**čestitamo
ob občinskem prazniku
in želimo lepo doživeto veliko noč.**

**Za bogato obloženo mizo in prijetnejše praznovanje
vam pripravljamo okusne šunke različnih oblik.**

Dobite jih v naši prodajalni na Usnjarski 1 v Kamniku (tel.: 817-404) vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure.

MIKAVNO IN DOBRO!

**Pridružujemo se čestitkam ob občinskem prazniku
in vam želimo lepe velikonočne praznike.**

Trgovina

Odprto: 9.-19. ure
sobota: 8.-13. ure

Moste 80/H
Komenda
tel.: 841-524

**OTROŠKA OBLAČILA IN OBUTEV
ZA ŠPORT IN SLOVESNE PRILIKOVNOSTI**
BABY PROGRAM
oblačila, oprema, kozmetika, igrače

NOVO: PERILO FELLO
0-16 let

POLETNI PROGRAM IGRAČ WADER
kantice, lopatke, vozila

ZA VESELE POMLADNE DNI V TIA SE VSE DOBII
Lepe velikonočne praznike vam želimo
in čestitamo ob občinskem prazniku.

Klepet z znanima Kamničankama

Če je hobi hkrati tudi služba

V Matični knjižnici Kamnik smo v sodelovanju s Klubom staršev v torek, 18. 3., pripravili srečanje in klepet z znanima Kamničankama **Natašo Dolenc** in **Mojco Drčar Murko**. Druženje in klepet smo povezali kar z dvema marčevskima praznikoma - prvi je občinski praznik, 27.

radi tega, ker televizija ni imela tolikšne moči nad ljudmi kot danes. Mojca Drčar Murko se spominja prvega vtisa, ki ga je dobila ob svojem prihodu v Kamnik - to je bila vizualna podoba mesta z gorami v ozadju. Ta vtis je bil toliko močan, da je vedela, da je Kamnik od ta-

Tudi Mojco Drčar Murko je bolj kot ne naključje prineslo med novinarje, čeprav je študirala pravo. Sicer je že od nekdaj na radiu rada poslušala reportaže in tedenske zunanje politične pregleda, vendar pa sta teta in dolgočasje na bolniški postelji v resnici kriva za to, da jo je ta tema zares prevzela - dolgočasje je namreč preganjala s knjigami, ki jih je prinesla teta, med njimi je bila Kiševa, v kateri jo je prevzel način opazovanja sveta tako, da si je želela tudi sama početi kaj podobnega, skratka nekaj takega, s čimer potešiš lastno zvedavost in še drugim kaj povše. Tako jo je med novinarske vrste zaneslo že v študentskih časih. Čeprav so bile prve izkušnje povezane s poročanjem o oskarjih za embalažo, je bila tudi to stopnička v pridobivanju novinarskih izkušenj.

Obe sogovornici imata srečo, kar kršna mnogim ljudem ni dana - to je veselje nad delom, ki ga opravljata tudi profesionalno. »Medtem ko so bili drugi v nedeljo zvečer slabe volje zaradi ponedeljka, ko je treba spet v službo, sem jaz komaj čakala nanjo. Svojemu delu sem bila predana, predvsem sem bila stroga do sebe. Tudi moje osebno življenje je bilo podrejeno službi, prav tako nedelje, prazniki, jutra, noči...« je povedala Nataša Dolenc.

Mojca Drčar Murko pa je v zvezi s tem dejala: »Ne verjamem v abstraktno predanost delu, jaz jo povežem z odgovornostjo pri uporabi etike javne besede. Pomembno je, kako se govori, kar sem spoznala kot članica častnega razsodišča Društva novinarjev Slovenije, kadar smo obravnavali pritožbe običajnih ljudi. Takrat se mi je poklic novinarja pokazal v drugačni luči.« Pogovarjali smo se še o marsičem drugem, predvsem pa je bilo prijetno, domače in tako kamniško in povrhu še eminentno, da si podobnih srečanj z našimi znanimi ljudmi še želimo. Da je bilo res prijetno, sta seveda »krivi« naši gostji.

tekst: bp

foto: Vera Mejač

Nataša Dolenc, Breda Podbrežnik Vukmir, ki je pogovor vodila, in Mojca Drčar Murko

marca, zato je beseda tekla tudi o Kamniku; ker pa je ta mesec precej žensko obarvan zaradi 8. in 25. marca, smo nekaj pozornosti posvetili tudi tej temi. Posebej zato sta bili naši gostji ženski, povrhu obe znani in uveljavljeni medijski osebnosti.

Gospa Nataša Dolenc je med našimi najbolj znanimi radijskimi napovedovalkami. Vseh 35 let delovne dobe je posvetila radijskemu napovedovanju, zato nam je njen glas še kako dobro znan, saj nas je mnogokrat prijetno božal po ušesih. Gospa Mojca Drčar Murko je novinarka v zunanji politični redakciji Dela, bila je tudi dopisnica iz Bonna in Rima, njeni članki pa so prodorne ocene zunanjih razmer.

Obe sicer nista rojeni Kamničanki, pač pa sta se sem priselili kasneje. Nataša Dolenc ima kamniške korenine pa svoji stari mami. Vendar pa imata obe Kamnik za svoje mesto. Nataša Dolenc na kamniško življenje vežejo prijetni spomini tudi zaradi bogatega kulturnega in družabnega življenja. Kot otrok in tudi kasneje kot dekle je igrala v več predstavah, ki so bile - seveda ljubiteljske - med Kamničani toplo sprejete, pa čeprav so si jih ogledali v mrzli, neogrevani dvorani. V Kino Dom so hodila gostovat poklicna gledališča, celo opera, zato lahko upamo, da se bodo med te zidove ponovno vrnili tedanji časi - seveda imamo v mislih le pestrost dogajanja. Torej je bilo družabno življenje bolj pestro, morda tudi za-

krat naprej njeno domače mesto.

Obe sta tudi povedali, kaj ju je zaneslo na njuno poklicno pot. Nataša Dolenc je že kot zelo mlado dekle opravljala avdicijo na radiu, vendar takrat ni bila sprejeta. V študijskih časih ji na prigovarjanje svoje prijateljice šla na avdicijo na televizijo, vendar pa je bila prepričana, da ne bo sprejeta, saj se je tam nabralo - kot je rekla sama - množica lepih, dolgonogih in svetlo lasih lepotic. Ravno zaradi tega je bila brez treme - in med množico teh krasotic so izbrali Jano Čede in Natašo Dolenc. Kasneje je sicer odšla k radiu, ki mu je ostala zvesta od prvega do zadnjega delovnega dne.

Srečanje nekdanjih sošolk kamniške gimnazije

Violinski koncert Anje Skalar

Utrinek s koncerta v kamniški Veroniki: Mlada violinistka Anja Skalar se dokazuje kot prava vrhunska umetnica.

Anja Skalar, študentka drugega letnika Akademije za glasbo v Ljubljani, iz razreda prof. Monike Skalar, nam je kot solistka in ob klavirski spremljavi Maje Klinar 10. marca v dvorani razstavišča Veronika predstavila tekmovalni program, s katerim se bo udeležila 26. tekmovalnega mladinskega glasbenikove Republike Slovenije. Tekmovala bo v kategoriji III. a - violina, ki poteka v dveh etapah v Glasbeni šoli Vič. V prvi etapi bo 19. marca igrala: J. S. Bach, Sonata za solo violino št. 1 v g-molu - Adagio, Presto; J. Dont, Etüda št. 17; M. Lipovšek, Andante; H. Wieniawski, Scherzo-tarantelle. V drugi etapi, 20. marca, pa bo izvajala L. Spohr, Koncert za violino št. 8 - gesangsszene - Allegro molto, Adagio, Andante, Allegro moderato. Anja Skalar je 13. marca nastopila tudi v Mali dvorani

Slovenske filharmonije v Ljubljani, 17. julija pa se bo predstavila v Glasbeni šoli Domžale.

Na samostojnem koncertu v Kamniku se je Anja Skalar za vrhunsko umetniško izvajanje skladb in tehnično dovršenost toplo zahvalila predsedniku ZKO Kamnik Božo Matičič in ji zaželel tako uspešno glasbeno pot, kot so jo dosegli njeni starši in tete.

VERA MEJAČ

ZOR MARKET

Kamnik, Matije Blejca 5 (pri pošti Bakovnik)

Ob prihajajočih velikonočnih praznikih smo za vas pripravili pestro ponudbo po ugodnih cenah:

orehe, različne suhomesnate izdelke, domača jajčka, sveži hren, pomaranče, razne velikonočne sladkarije in še in še...

Na velikonočni ponedeljek bo naša trgovina odprta od 8. do 11. ure.

Vesele velikonočne praznike vam želimo, obenem pa čestitamo ob občinskem prazniku.

Mamicam v pozdrav

Škrjančki že pojejo prek dobav, vsem mamicam v pozdrav, polno svetlih zvezdic na nebu jim trepeče, v svitu žarne lune, zvezde so žareče.

Glej, mama ziblje, lepo poje, dete miho se smehlja, še ne ve za tuge svoje, ne za žalosti srca.

Nabrali bomo šopek cvetja, šopek cvetja pomladnih rož, iz daljav odmeva pesem petja, da dolgo med nami ostala še boš.

Mamice drage, vaš nežen smehlja, oj ta odpira na zemlji že raj, spomni se še mame zapuščene, ljubezni njene neizmerne.

Združilo se danes na tisoče sreč, vsa srca v en sam plamen goreč: pozdrave pošiljamo preko gora, v slednji naš kraj, kjer ti si doma.

Oj vi vsi, ki vas skrbi težijo, njeno vas srce bo pomirilo, vidim tvoje žalostne oči, oj, mama moja, to si ti.

Če tujina tvoj morda je dom, večerni pa vihar pretresa grom, pa se nikjer ne umiriš, ob njenem srcu mir dobiš.

Dokler nam v prsih bilo živo bo srce, bo pomnilo trenutke sreče te: da pač zvesteje srca, več nima zate zemlja vsa.

Pa če umrla ti je že in v tihi zemlji dom ima, poljubi grob, potolaži se, srce ti njeno bije še.

ANICA VERDNİK

Repanskovi iz Kamnika se večkrat podajo v okoliske hribe in na druge sprehode. Za bližnji materinski praznik so 13-letna Polona, 12-letna Vesna, 11-letna Jana in 6-letna Tina mamicam Pol-di nabrale šopek planinskega cvetja.

VERA MEJAČ

Koncert Mestne godbe Kamnik

S prešernimi zvoki priredb slovenske ljudske glasbe in ob salvah gromkih aplavzov navzočih poslušalcev se je v soboto, 8. marca, v hali Srednješolskega centra R. Maistra v Kamniku končal letošnji letni koncert Mestne godbe Kamnik. Mladi glasbeniki so tudi tokrat pod vodstvom dirigenta g. Franca Lipičnika ljubiteljem glasbe prikazali razkošen obseg svojega opusa, talenta in znanja. Poslušalci so se ponovno prepričali, da se več kot stoletna tradicija kamniške godbe uspešno nadaljuje, svojo umetniško vrednost pa je ansambel sposoben potrditi tudi daleč izven naših meja.

Letošnji program se je košatil z glasbeno literaturo, premišljeno nabrano iz področja moderniziranega klasicizma, železnega repertoarja tradicionalnega okolja srednjeevropske glasbe za pihala in trobila in zakladnice slovenskih skladateljev. V letošnjem letu se je programsko vodstvo (končno) odločilo nekoliko potisniti v ozadje cenene in plehke melodije ameriške glasbe, ki s svojo M.C. Donalds kvaliteto pri manj kritičnih poslušalcih sicer vzbujajo »fast food« zadovoljstvo, na njene čeri pa nasede vsak glasbeni izvajalec, ki želi preko njih pripluti do varnih voda sprejemljivo kakovostnega umetniškega nivoja.

Kamniški godbeniki so izvedbo zahtevnega programa izpeljali povsem v skladu z zahtevami izvajanih skladb. Uvodna skladba, Air Baroque (Van Lijnschooten), harmonično zahtevna, je dobro prestala fazo ogrevanja glasbenikov, instrumentov in poslušalcev. Miniature in Bagatela (V. Strucl) so pokazale usklajenost posameznih sekcij ansambla. Kabčevi komedijanti pa so potrdili sposobnost orkestrovega barvitnega oblikovanja zvokov. Glede na to, da je orkester sestavljen iz sekcij, kjer prevladujejo trobente in pihala, ki ustvarjajo svetle in vesele zvoke, je ta dosežek pričakovani. Najbrž celo namerno oblikovan. Dokaz je bil ponujen v zadnji točki sporeda, Pozdrav iz Kamnika (F. Lipičnik). Skladbo je navzoča publika spremljala z ritmičnim ploskanjem, ritem je predramil tudi najmlajšega, v naročju matere spečega obiskovalca koncerta, ki si je zaradi navdušenja nad dirigentovo skladbo in zvoki godbenikov dal duška z ritmičnim skakanjem po stopnišču šolske (koncertne) dvorane. Izvajalci so publiki predstavili še en izkaz: težav z različnimi glasbenimi melosmi ne poznajo. Odlično obvladajo španskega(!), tudi

korak malega slončka v skladbi Baby Elephant Walk, skladatelja Henryja Mancinija (avtorja številnih del filmske glasbe) je bil posrečen. Solist Marjan Sitar je prepričljiv in obetaven.

Orkestrski zvok, zaradi že omenjenih instrumentov, ostaja svetel, vesele in zračen. Imponira (prva) vrsta mladih pihalcev, v kateri flavistike, kakorkoli že, prispevajo k ugodnemu vizualnemu vtisu ansambla. Trobila, predvsem trobente, so tonsko usklajena, ritmika je občasno še nekoliko v rezervi, z odličnim vložkom pa so se predstavili rogovi. Morda bi našli skladbo (C. M. von Weber?), kjer bi prišli bolj v ospredje. Basisti vseh barv so »fundament«, izraz, kot ga je pogosto znal uporabiti pokojni dolgoletni dirigent kamniške godbe g. Ernest Kvartič. Spretno pokrivalo harmonijske praznine, izražajo se mehko in nevsiljivo. Njihova kvaliteta se pokaže ob igranju plana in pianissima, na mestih, kjer jim dirigent dovoli možnost sprostitve, pa se bližajo

mejam še dovoljenega sozvočja. Ritmična skupina je prekaljena v vseh ritmičnih izvirnostih v latinskih. Ta odlika velja celotnemu orkestru, ki se pod taktirko g. Franca Lipičnika razvija v muzikalno prepoznavno glasbeno tel. Nadgradnjo sedanjega stanja bi lahko umetniško-glasbeno vodstvo našlo v večanju psihične zbranosti v času glabenega nastopa, kar velja za tako mlade ansamble za izjemno zahteven dosežek: toda rutina bo sčasoma opravila svoj Rezerve so še pri začetnih skupnih nastopih (uni sono) ter seveda stavnih prehodih, kar predstavlja preizkusni kamen tudi pri poklicnih orkestrih. Pole obvladovanja ritmov se orkester lahko pohvali z oblikovano dinamiko in natančnim fraziranjem, nista mu tuj sproščen nastop in simpatična samozvest.

Kamničani imamo godbo, vredno pozornosti. Naj vztrajajo!

MATJAŽ MIHELČIČ

Mlajši mladinski pevski zbor Osnovne šole Frana Albrehta se pospešeno pripravlja na nastope. Lani so z angleško pevko Shirlye Roden, pobudnico igranice našega planetarja, ob svetovnem dnevu zemlje nastopili v Ljubljani. Kulturnem domu Španski borci. Prireditve je podprlo Ministrstvo za okolje in prostor. Ob letošnjem svetovnem dnevu zemlje pa bodo s Shirlye prepevali v Mariboru. Mlade pevce usmerja simpatična zborovodkinja Marina Apalnik, ki že tri desetletja na tej šoli z ljubezljivo vodi mlade pevce v lepši jutri.

VERA MEJAČ

Zavarovalnica Triglav d. d.
Območna enota Ljubljana
poslovna enota Domžale - Kamnik

ČESTITA

ob občinskem prazniku, 29. marca,
VSEM OBČANOM OBČINE KAMNIK
in jim v o s č i

prijetno praznovanje bližnjih praznikov.

Obenem sporočamo nov delovni čas
PREDSTAVNIŠTVA KAMNIK, Maistrova 18,
tel.: 817-110, 817-056 in tel./faks: 831-261

za sklepanje zavarovanj:	ponedeljek	
	torek	
	četrtek	od 8.00 do 15.00
	petek	
	sreda	od 8.00 do 17.30
za cenitev škod:	ponedeljek	od 13.00 do 15.00
	sreda	od 14.00 do 16.00

OBČINA KAMNIK

Ozemlje, naselje (A) in človek v njem (1)

Splošni zgodovinski in geografski oris

Občina Kamnik meri 289,27 km² in obsega naslednje pomembnejše naravne enote: gorski svet Kamniških Alp, na katerem je več planin, območje zgornjega dela Kamniške Bistrice, bistrsko ravni s pritokom Psate, Tunjsko gričevje, dolino Črne, Tunjsko in dolino Motnišnice z obdajajočim hribovjem.

V rimski dobi je skozi Kamnik in po Tunjski dolini peljala stranska cesta, ki se je pri Ločici v Savinjski kotlini priključila glavni cesti Emona-Celeia. V 12. stoletju je pomenila ta cesta tudi glavno prometno zvezo med Primorjem in Podonavjem. V tistem času je postal Kamnik tudi mesto, stoletje za tem pa zaradi dokaj živahnega prometa kraj Motnik trg.

V 13. stoletju se je glavni promet s Tunjske doline ponovno preusmeril na Črni graben, medtem ko je Kamnik še naprej ostal med vodilnimi mesti na Kranjskem. Ko so v začetku 18. stoletja zgradili skozi Črni graben novo tako imenovano dunajsko cesto, se je promet po Tunjski dolini skoraj povsem lokaliziral, zaradi česar je nastala močna stagnacija v gospodarstvu. V današnjem času cesta po Tunjski dolini ponovno prevzema pomembno funkcijo; poleg osebnega se vse bolj uveljavlja tudi lažji tranzitni promet; promet pa se bo močno povečal ob gradnji avtoceste po Črnem grabnu, s čimer bo najbolj obremenjena prav obvozna cesta ob Kamniku.

Ob močni stagnaciji gospodarstva v Tunjski dolini in v nekaterih drugih bližnjih območjih je napredoval torej le Kamnik, v katerega so leta 1851 preselili državne urade iz bližnjih Mekinj, postal pa je tudi sedež okrajnega glavarstva. Po prvi svetovni vojni torej do 1952 je bil Kamnik tudi glavno mesto sreza oziroma okraja, po letu 1955 pa sedež tako imenovane komunske občine, kar ostaja tudi sedaj v okviru občinske lokalne samouprave.

Zgostitev prebivalstva in položaj naselij

Prebivalstvo je najgostejše naseljeno na območju občinskega gravitacijskega centra Kamnika, Mekinj in Šmarce, kjer leži tudi poglavitna industrija, ter na Komendskem in južno od Stahovice. Mnogo manj je naseljeno ostalo območje občine: Tunj in dolina Črne, kjer se nahajajo kraji z nad 100 prebivalci le na dnu obeh dolin, medtem ko naselja z manj prebivalci, ki jih tvorijo predvsem zaselki (in samotne kmetije), ležijo večidel na hribovju. V dokaz temu govori podatek, da združuje v hri-

bovitem delu Tunjske doline 55 naselij 56 zaselkov in doline Črne 10 naselij 10 zaselkov. Zgostitev prebivalstva je zato na tem območju disperzna in relativno nizka.

Zaradi razgibanega reliefa in možnosti, ki jih nudi območje kamniške občine za gospodarsko izrabo (land use) in postavitev hiš, ležijo naselja temu primerno na različnih nadmorskih višinah. Za ilustracijo nam je o tem v pomoč pričujoča tabela, ki obravnava ob naseljih tudi pripadajoče število prebivalstva ob državnem popisu leta 1961.

Nadmorski višinski pas	Šte. naselij	Šte. prebivalstva	Povprečno šte. prebival. v naselju
301 - 400 m	22	10.692	486
401 - 500 m	26	4.439	108
501 - 600 m	25	2.041	82
601 - 700 m	23	1.529	66
701 - 800 m	8	437	55
801 - 900 m	10	742	74
901 - 1000 m	1	17	17
Skupaj	115	19.897	173

Danes, ko je v občini Kamnik 117 naselij in v katerih živi preko 29.000 ljudi (ob popisu 1991 28.766), je struktura naselij in število prebivalstva temu primerno spremenjeno, vendar izrazito bolj v nižje kot v višje ležečih krajih.

Iz tabele je razvidno, da ležijo največja naselja v nižjem ravninskem delu med 301 - 400 m, deloma pa tudi v pasu 401 - 500 m, kjer je leta 1961 stelo eno naselje povprečno 108 prebivalcev.

Med omenjenim številom naselij leži najvišje v hribovju kraj Kališe (908 m), najnižje v ravninskem svetu pa so Suhadolci (330 m). In posledično za splošno ilustracijo glede na neugodnost in ugodnost bivanja: medtem ko je na Kališu od popisa prebivalstva 1961 do novega leta 1995 upadlo število ljudi za 25 (od 68 na 43), je v istem času naraslo v Suhadolcih za 279 (od 310 na 589).

Sicer pa so v gričevnatem delu in ponekod na planotastem hribovitem svetu razmere za kmečko gospodarjenje še kar ugodne, kar pa zaradi današnjih cenovnih razmerij ne pride prav v poštev, zato se velik del mlajše generacije (še vedno) preseljuje v ugodnejše nižje območje, predvsem v ravninski del, kjer so pogoji za življenje zaradi industrije in obrti ter nekaterih drugih panog gospodarske dejavnosti boljši.

(se nadaljuje)

DR. MARKO ŽEROVNIK

Gibalni razvoj in pravilna drža sta pomembna za intelektualni razvoj

Na OŠ 27. julij Kamnik nas za novo leto vedno obišče dedek Mraz, ki obdari vse učence in tudi za šolo in boljše delo v njej prinese kaj koristnega. Letos je v nižje razrede prinesel nove kasetofone, v telovadnico sobno kolo, v 3. razred pa posebne GYMNIC žoge, ki nadomestijo stole in so prirejene velikosti posameznika.

Ko sem opazovala svoje učence, sem ugotovila, da imajo večinoma težave z motoriko. Zato sem se z dedkom Mrazom dogovorila, da nam prinese žoge, ki smo jih v razredu zamenjali za stole. Sicer smo to počeli postopoma, sedaj pa učenci in tudi jaz del pouka, ki poteka za šolskimi mizami, presedimo na žogah.

Duševo moteni otroci so povprečno tudi gibalno na nižjem nivoju. Kvantitetni rezultati so sicer zelo razpršeni, vendar je na osnovnih šolah s prilagojenim programom kar 50% otrok, kjer lahko sumimo na gibalno motnjo in vzbudijo po-

V vsako učno uro naj bi bila vpletena fizična, intelektualna in čustvena obremenitev. Učitelji na to velikokrat pozabimo in dajemo prednost intelektualni plati, saj nas obvezuje učni načrt. Čustvena obremenitev je velikokrat negativno obarvana, čeprav naj bi otroci doživljali le pozitivno. Vsi pa vemo, da je to v praksi nemogoče, pa če se še tako trudimo. Največkrat pa pozabimo na fizično obremenitev med poukom. Otroci namreč neprestano potrebujejo intelektualne, čustvene in fizične obremenitve in sprostitve.

Razne gimnastične vaje med poukom ugodno delujejo na razvoj sposobnosti živčnih celic. S telesnimi vajami postaja tudi živčni sistem sposobnejši, hitreje sprejema in pošilja povelja, vzpostavlja se ravnotežje med spodbudljivimi in zaviralnimi procesi.

Vendar pa kljub temu, da z učenci med urami pouka kar precej telovadimo, ostaja veliko sedenja. Pri

razumljiv pojav, saj je za hrbtenico oziroma medenico, na katero je ta pritrjena, to najugodnejši položaj.

Med daljšim sedenjem se pojavijo tudi spremembe v telesni drži. Tako guganje na stolihih izzove ugodnejše počutje, kajti napetost mišic je pomembna za pravilno držo. Žoge, ki so nam nadomestile stole, pa ves čas zahtevajo mišično napetost.

Na začetku se je pri učencih pojavljala utrujenost, občasno je kate-rega izmed njih bolela zadnjica ali pa so čutili bolečine v križu. Tudi sama sem ob daljšem sedenju na žogi opazila, da me boli v predelu križa pa tudi v stegenskih mišicah so se mi občasno pojavile blage bolečine. Vendar pa je bil to le korak k napredku. Včasih opazim, da se otroci tudi na žogah gugajo oziroma poskakujejo, vendar na to gledam pozitivno, saj se v tem procesu razvija ravnotežnostni organ. Seveda klasičnih stolov nismo povsem zamenjali, saj se večkrat, na primer pri delu v skupini, vsedemo vsi za isto mizo, kjer ni prostora za žoge in tedaj uporabimo stole. Učenci sedaj na stolihih sedijo bolj poravnano, noge so s celimi stopali na tleh in njihova zadnjica je v celoti na sedalu stola.

Razumljivo je, da učence še večkrat opozorim na pravilno držo, saj se predvsem, ko so utrujeni, še vedno ukrivajo. Zavedam se, da jim sama s svojo držo nisem ravno le vzgled, vendar se skupaj z njimi trudim.

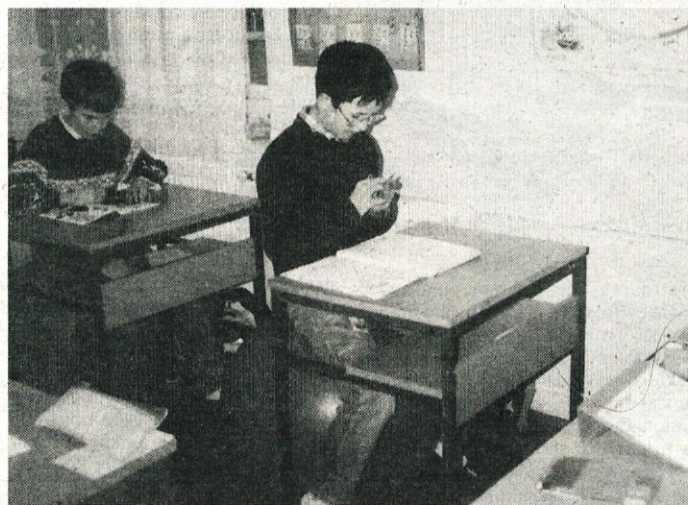
Treba pa je vedeti, da je vpliv gibanja vzpodbuden, če je izveden v določenih mejah in če z njim ne pretiravamo.

Pravilna drža in njen vpliv na psihomotorični razvoj pa ni pomembna le pri otrocih z lažjo motnjo v duševnem razvoju oziroma pri otrocih z motorično motnjo, ampak tudi pri normalno razvitih otrocih in pri odraslih. Zato so žoge, ki sem jih opisala, primerne prav za vse ljudi. Uporabne so tudi za različne gimnastične vaje in vaje za ravnotežje.

Hvaležni smo dedku Mrazu, saj je v nas razred z žogami GYMNIC prinesel nekaj nove energije, ki pa jo sedaj veliko koristneje trošimo.

Učiteljica 3. razreda na OŠPP 27. julij Kamnik

NATAŠA HRIBAR

Aleš in Almir sta se na žoge hitro navadila. Sedenje na njih je lepše kot na stolihi; tako za oko kot tudi za njuno hrbtenico.

zornost predvsem v kvaliteti gibanja. 25% otrok pa dejansko ima gibalne motnje. Vsak človek se preko gibanja intelektualno razvija in zato je prva faza dela z otrokom razvoj grobe in nato fine motorike. Naša čutila morajo biti vzbujena. To telo zahteva, ne glede na to, ali je človek normalno razvit ali moten. Pri nemirnih otrocih je prizadeto čutilo za ravnotežje in se ne počutijo vzbujene pri preprostih gibih.

Zakaj so žoge GYMNIC pomembne pri delu v razredu?

Izhajala sem iz tega, da so učenci nemirni (hiperkinetični) ali pa preveč mirni (hipokinetični).

Po učnem načrtu je učenje najvišja funkcija in v primeru, da ostale funkcije niso urejene, učenje ni tako, kot bi moralo biti. Izhajati moramo iz intelektualnih sposobnosti posameznika, ki pa jih razvijamo preko gibanja. Učenje ni uspešno, če razvoj ni na tisti stopnji, kjer naj bi učenje potekalo. Vse stvari se najprej učimo konkretno, na lastnem telesu. Tako smo se, za primer, bolj ali manj vsi naučili šteti s pomočjo prstov.

sedenju trošimo energijo, ki jo je treba stalno obnavljati. Predvsem gre tu za količino izrabljenega kisika. Pomanjkanje tega povzroči utrujenost, pri kateri se opazi upadajočo pozornost, počasnejše dojemanje in zaspanost.

Med poukom sem pogosto opazila guganje učencev na stolihi. To je

ISKRICE

Kitajski pastir in dolgovrati maček

Slisati je bilo, da bi bilo treba o kamniškem grbu spet sklicati simpozij. Toda teh razprav smo imeli že dovolj. Vse bolj pa se kaže potreba, da se sestanejo strokovnjaki za kamniško zgodovino in razpravljajo o vlogi kitajskega pastirja z Velike planine in mačka z dolgim vratom. Zakaj?

Zato, ker oba v porcelanasti podobi s simbolom Kamnika na sebi v kamniškem TICu ponujajo kot kamniški spominek. Če so kdaj na Veliki planini živeli Kitajci, še ne vemo, vsekakor pa ima lahko velikega mačka tisti, ki je naročil in plačal tako »izvirne« spominke. Mačka lahko kupite za 860 tolarjev, Kitajce pa je nekaj dražji...

Al' prav se piše Cerer ali Cerar

Vprašanje bi si morali zastaviti kamniški plavalci, ki so v izlozbi zavarovalnice Tilia na Glavnem trgu pod sliko svojega nekdanjega klubskega kolega ponosno in z velikimi črkami zapisali, da je bil lani med njimi Tone Cerar, aktualni svetovni prvak med veterani.

Tako poimenovanje pa seveda ne dela časti tudi Občini preko ceste, ki je lani 80-letnega svetovno znanega plavalca rojaka Toneta Cererja razglasila za častnega občana...

Šolski kombi - počena konzerva

V prejšnji številki smo zabeležili pobudo svetnika Romsaka, naj občina kaj stori, da solarij med prevozom v šolo in domov ne bodo padali iz vozil. Naknadno smo zvedeli, da je imel v mislih tudi kombi, ki prevaža otroke iz Brezj v stransko šolo. Če v kombi, za katerega pravijo, da izgleda kot stara konzerva, nabašemo namesto osmih otrok še enkrat več solarečkov, potem res ni čudno, da ta »konzerva« večkrat počni. K sreči se je doslej izteklo brez hušjih posledic, vendar ni nikjer rečeno, da bo vedno tako...

Franc Opravš
OO-NSD Kamnik

JC

Kako bo jutri s slovensko kmetijo?

Dragi starši!

To pisanje sem namenil vam, da svezim spomin na vaše otroke, ki e jim darovali življenje, jih spreli z ljubeznijo v svoj svet, v svojo družino, jim zagotavljali toliko toline, kot jo lahko data mama in oče. To pisanje namenjam vam, dragi starši s slovenskega podeželja, repleh vasi in s tem tudi vam, govorčarjem trdnih slovenskih kmetij, so izvir in stebri vsega. Trdna do-acija je pravi blagoslov, je kraj, er so se pričela mnoga življenja, er se je rodil slovenski narod. Iz mečke domacije so prihajali mnogi znani Slovenci, prav vsi pa so bili jasnani po svoji pridnosti in pošteno-i. V taki trdni kmečki hiši so želi-eli rodovi, ki so se spoštovali med-ajboj, vedno so eni prihajali, drugi jhajali, skoraj vsi pa so ljubili in jbiyo svojo domacijo in domovino s tem kraj, kjer so se rodili. To-ako bo jutri? To vprašanje se-oraja med nami, ki bomo morda »evzeli« vajatje na kmetiji, toda od-ovora na tako vprašanje žal ne naj-mo. Sedaj sem zelo blizu tistega, ir bi vam, dragi starši, rad ovedal. Misel, ki še vedno živi edel nami: »Tebi ključ, meni luč!«

Ze zdavnaj mimo. Počasi se bo-e morali zavedati tudi tistih tež-h odločitev, kdo bo gospodar in to bo skrbel za vas in dom ter mladostno energijo poskrbel za trejši razvoj kmetije. V svetu rajo večinoma to urejeno že z za-oni, mi v Sloveniji pa si še vedno itiskamo oči pred resnico in od-čitvijo, ki je težka.

Še veliko težje bo ob vaši smrti, o se bodo zbrali vsi dediči na za-ušinski obravnavi. Takrat običaj-o nastane tako velik problem, še osebe, če se vaše življenje konča rez pravilno napisane oporoke, jti takrat se uporabi zakon o de-ovanju, ki jasno in glasno določa njni delež. Sodnik ga izračuna in ploči način izplačila, domacija se bicažno raztrga in razvleče na robne koščke. Nam, ki smo nasle-di kmetije, se posebej pada v oči brazložitev, kaj je nujni delež, kajti avaja se celo, da je to polovica ali večji del vrednosti v prejemninah in nepremičninah, ki ga je treba iz-lačati v petih letih. To je tisto, kar o pokopalo marsikatero kmetijo ali slo dobro stoječe podjetje.

Kaj pa kmetija?

Na slovenski kmetiji bo ostal zga-ran in bolan gospodar, izmučen od vsega hudega, samo da bi obdržal dom. Tak gospodar običajno nima možnosti misliti na razvoj, na napre-dek, na boljši jutri!!

Spoštovani starši, prav vi ste nas učili božje zapovedi, prav vi ste nas učili, da pravi četrta božja zapoved: Spoštuj očeta in mater, da boš dol-go in dobro živel! Sedma božja za-poved pa pravi: Ne ubijaj! Zato, dra-gi starši, zamislite se že danes, kaj-ti jutri bo morda že »prepozno!« Zavedajte se tudi tega: ne ubijajte nas in kmetije z nepremišljenim de-janjem, ampak nam omogočite živ-ljenje, ki bo vredno človeka. Vaša modra in predvsem pravočasna od-ločitev bo osnova za bodočnost in za življenje z roko v roki. Veste,

dragi starši, z zvrhano mero potrpljenja in z vašo pravočasno odločit-vijo bo obstala marsikatera kmeti-ja, ki bo za zgled.

Zelo vesel bom, če bo nam, mla-dim, kdo od vas odgovoril. Upam, da sem dal nekaj osnov za razmi-slek. Vem tudi, da vam bo dal vaš spovednik še poseben blagoslov in napotek, če ga boste vprašali za nas-vet.

Če bo to pisanje rešilo eno samo slovensko kmetijo, bo namen moje-ga pisanja dosežen!

Hvala vam starši za vse, kar ste nam dali, pa tudi leta v jeseni va-šega življenja naj vam čim boljše in mirno teko. To pa bo veliko lažje le v primeru, če boste dobro pre-mislili in se pravočasno odločili.

JOŽKO

Pisma - Mnenja - Odmevi

Še o gnojnici, psih in regratu (KO - 13. 3. 1997)

Od časa do časa neki(a) JC želi poduhoviti v Kamniškem občanu in to pot si je izbral(a) tudi Zelene Kemnika, ki jim za-meri, da kritizirajo polivanje gnojnice v času, ki za to opravilo ni primeren, in se obenem sprašuje, kam naj jo torej kmetje dajo. Zelo preprosto, spoštovani(a) JC!

V Uradnem listu RS, štev. 68/96, piše v UREDBI, da je vnos gnojnic ali gnojke v času od 15. novembra do 15. februarja PREPOVEDAN! Denarna kazen znaša za kršitelja 200.000 sit. Ta uredba velja za vso Slovenijo, torej tudi za Podgorce. Strokovnjakov, ki so v vrstah Zelenih Kamnika, ni potrebno pisati v narekovaju, ker je v stranki veliko število izobražencev, med njimi tudi profesorji na Biotehnični in drugih fakultetah, agromi, biologi, za ta primer pa bi bilo dovolj, če bi imeli samo enega pravnikarja, ki bere Uradni list.

Kam torej odpeljati gnojnico ali gnojeko, ko je polivanje pre-povedano, jame pa so premajhne?

Na čistilno napravo v Domžalah, spoštovani(a) JC!

Tudi obrtniki, ki uporabljajo kemikalije, odpadne vode, ne-primerne za kanalizacijo, vozijo tja. Za 200.000 sit, kolikor je zagrožena kazen za POSAMEZNIKA, lahko rešijo svoje pro-bleme VSI v Podgorju, pa še kaj bo ostalo.

Zakoni in odredbe se ne pišejo zato, da jih podpiramo, ko zadevajo druge, če pa so prizadeti interesi našega posameznika ali skupine, pa ne!

Tudi gozdove in nabrežne rek krasijo odsluženi avtomobi-li, gospodinski stroji in vsa mogoča navlaka, čeprav vemo, da bi vse to lahko odpeljali na urejena odlagališča.

Je tudi tako razmišljanje »strokovnjakov« napačno?

Seveda pa se z JC strinjamo, ko gre za vprašanje pasjih iz-trebkov na kmetijskih površinah in verjamejo v jezo lastnikov

zemljišč. Tudi tu je potrebna ustrezna zakonodaja in predvsem izvajanje sankcij, saj svoboda enih ne sme predstavljati terorja nad drugimi.

Morali bomo torej poskrbeti za »vzgojo srca«, da se bomo sa-mi zavedali, kdaj naša dejanja ogrožajo interese drugih ljudi, kdaj škodujejo narodi in s tem nam samim.

ZELENI KAMNIKA

V imenu kulture bivanja

V članku z naslovom Ljudje, ki živijo na Cankarjevi se bodo morali sprijazniti s tem! je nakazan pristop, kako si neki izvo-ljeni predstavnik preveč enostavno predstavlja problem, ki je za nekatere še kako pomemben. Da to ni osamljen primer, ni po-trebno omenjati, vendar pa je eden redkih, ki naj bi bil neposre-dno obelodanjen prav od strankarskega kolega. Torej v smislu kritike in opravičila, saj je prav kritičnost v lastnih vrstah da-nes zelo potrebna. Vse preveč je nekega kolektivnega zadovolj-sstva, ki se občasno izkaže kot veliko sprenevanje. Mislim, da je gospa Skamnova, predsednica Zelenih Kamnika, v tem članku ravnala modro, tako moralno kot načelno.

Nekaj bi pa k temu še dodal. Ni problem bivanja danes sa-mo promet v naselju, še večji problemi so razna izsiljevanja s hrupno dejavnostjo, nepravilna urbanistična razporeditev objektov bivanja, kmetijska dejavnost. Za nekatere sta krava ali pes več vredna kot človek. Iz tega sledi nezadovoljstvo in sprtost med ljudmi, kar nam nikakor ni v čast, pa tudi slaba popotnica v Evropi. Tudi o vsem tem se bodo morali našli izvoljeni še kako zamisliti in iskati rešitve od primera do primera. Temu bomo ne-koč lahko rekli tudi civilizacijski dosežek.

Franc Opravš
OO-NSD Kamnik

Spomini na začetek kamniške ženske odbojke (2)

2. Obdobje prvih let po drugi svetovni vojni

Odbojgarsko igrišče je bilo tudi v parku kopališča Neptun ob sotočju Kamniške Bistrice in Nevljice. Mara Dolinšek in Božena Možina se spominjata, da sta na tem kopališču igrali odbojko tako s fanti kot z dekleti. Zinka Potokar, Marija Čebular, Vlasta Možina, Mare Erjavšek in druga dekleta »iz mesta« so v fantovski družbi igrala tudi na odbojgarskem igrišču pri kopališču Pod Skalo.

Mešane ekipe moških in žensk so igrale na nekdanjem sokolskem letnem telovadišču pred smodnišnico, popularno imenovano »pulfer-fabrika« ali »barutano«. Rajko Verdnik se spominja, da so bile Tilka in Marta Završnik, Julči in Olga Babnik ter Vera Malovrh odbojgarsko povsem dorasle fantovskim soigralcem.

Kljub temu, da je bilo kar nekaj deklet, ki so - času primerno - dobro igrale odbojko, kamniške razmere še niso bile zrele za organiziranje ženske ekipe in za

Nedvomno je v zapisanem iskati zametke kasnejše ustanovitve Odbojgarske sekcije Sindikalnega športnega društva Kamnik, ki je imela ženske in moške ekipe tako v mladinski kot članski konkurenci.

Po koncu druge svetovne vojne so bila v mestih in v večjih krajih ustanovljena Fizikturna društva, kasneje preimenovana v Telovadna društva Partizan. Tako društvo je bilo tudi v Kamniku. Pripravilo je mnogo telovadnih nastopov na šolskem igrišču in v telovadnici tedanje kamniške gimnazije (sedanje Osnovne šole Toma Brejca), v Društvem domu v Mekinjah in drugje. Prevladovali so nastopi v orodni telovadbi in množični telovadni nastopi z glasbeno spremljavo. Poleg nekaterih drugih iger z žogo je dobila svoje mesto tudi odbojka, tako razvedrilna kot tekmovalna.

Telovadno opremo so v povojnem času lahko dobila le organizirana društva. Dekleta, ki so telovadila v Fizikturnem društvu, se spominjajo, kakšna dragocenost so bile preproste nizke teniške copate in kratke rdeče telovadne hlače.

pa so »sijali v vsej svoji belini«, jih je bilo potrebno namazati s kaolinom.

Izbrana vrsta telovadcev in telovadk Fizikturnega društva je skupaj s šolsko mladino večkrat koralila na repu povorke od šolskega igrišča do Glavnega (tedaj Titovega) trga, kjer so se na posebnem odru odvijale različne gimnastične in druge vaje ob hrupni glasbi iz zvočnikov. Seveda so temu sledili vroči govori aktivistov in aktivistk ter prepevanje partizanskih pesmi, nakar se je povorka s številnimi »spontanimi« klici tovarišema Titu in Stalinu, Osvobodilni fronti in partiji odpravila nazaj na šolsko igrišče.

3. Prvih pet let Odbojgarske sekcije Sindikalnega športnega društva Kamnik (1947-1952)

Leta 1947 je bila ustanovljena Odbojgarska sekcija SŠD Kamnik, kjer so se v moški članski ekipi zbrali preizkušeni predvojni odbojkarji, ki so se jim pridružili mlajši talentirani igralci. Udeleževali so se raznih okrajnih prvenstev in v zim-

Naslednje leto (1950) je bila ženska ekipa Kamnika povabljena na vsedrjavni odbojgarski turnir v počastitev nekega železničarskega jubileja. Ta je potekal v Osijeku in organizator je pokril večino stroškov. Starši tekmovalk - pa še to ne vsi - so dovolili udeležbo svojih mladoletnic, šele ko je gospa Tilka Stele pristala na vlogo »gardedame« in skupaj z dekleti odpotovala v Osijek. Na tem tekmovalstvu so Kamničanke osvojile tretje mesto. Za več podatkov o tekmovalstvu v Osijeku in za podobno tekmovalstvo v Novem mestu bo potrebno prelistati športne strani takratnih časopisov.

Spomladi leta 1951 so se treninzi ekipe odvijali na igrišču Dijaškega doma v Kamniku (sedaj Osnovna šola 27. julija). Trenerja Jernej Stele in Damjan Windschnurer sta pripravljala dekleta na republiško mladinsko prvenstvo, ki je bilo tega leta v Kamniku. Zahtevno tekmovalstvo je potekalo že na novem igrišču pri kopališču in je bilo dobro organizirano. Množica mladih tekmovalcev in tekmovalk je ohranila Kamnik v lepem spominu; na prvenstvo pa spominjajo tudi kvalitetne fotografije Rajka Gregorca, ki je s svojim fotoaparatom spremljal kamniško športno dogajanje.

Natančnejše podatke o tem tekmovalstvu bo težko dobiti, ker je bil velik del slovenskega športnega arhiva uničen v požaru. Tudi tu nam torej ostane le še raziskovanje športnih rubrik različnih časopisov. Dve zanimivosti pa le lahko natresemo.

Tedanji načelnik Odbojgarske sekcije Janez Žvokelj se spominja, da so vse ekipe prenočevale na gradu Zaprice (!). Svečani zaključek je bil v tedanjem planinskem domu na Starem gradu, ki so ga planinci preuredili iz medvojne bunkerja v grajskih razvalinah.

V spominu takratnih tekmovalk je s ponosom zapisan tudi turnir najboljših ženskih ekip Slovenije, ki so se srečale na tedanjih odbojgarskih igriščih pod Cekinovim gradom v Ljubljani. Kamničanke so se krepko upirale tudi uveljavljenim odbojkaricam ljubljanske Enotnosti, čeprav so bile na drugi strani mreže nekatere (jugoslovanske) državne reprezentantke. Tekme je sodil Miloš Kosec, stranski sodnik pa je bil Ivo Cirman.

V letu 1952 so tudi odbojkarice trenirale na igrišču pri kopališču, kjer so bila tla posuta z odpadnim materialom (lešem) s Količevega. Zaščitne ograje takrat še ni bilo, zato je marsikatera odbita žoga pristala v Nevljici.

V današnjem času težko razumemo skoraj neresljive probleme, ki so jih vse do leta 1960 imeli odbojkarji in zlasti odbojkarice. Plašč žoge je bil iz usnja z večjo odprtino, skozi katero je bilo treba potisniti zračnico (»dušo«) v notranjost žoge. Nato je sledilo »pumpanje« in zavezovanje reze v plašču žoge z usnjenimi trakovi. Vozel je bilo treba čim bolj vplesti v odprtino, da se prsti pri igri ne bi preveč razboleli. Pri Steletovih (Lectarjevih) je bila šramba odbojgarskih rekvizitov in tudi popravljalnica, v kateri so »flkali preluknjane duše« in šivali bolj ali manj jajčaste plašče. Ker je bilo pri hiši kar nekaj odbojkaric, so morale te večkrat asistirati pri omenjenih opravilih. Kaže, da je ta »čas« največkrat doletela avtorico teh vrstic.

Žoge so bile slabe in močno načete od dotrajanosti in podlage igrišča. Probleme z žogami so imeli vsi odbojkarji, vendar so bila dekleta mnogo na slabšem. Sprva so imela eno žogo za treninge, pri prehodu v člansko reprezentanco pa celi dve! Kamniške žoge kljub prizadevnosti »serviserjev« niso bile najbolj okrogle, zato jih niso sodniki pred začetkom tekme nikoli izbrali kot žoge za igro.

O opremljenosti kamniških odbojkaric nas pouči tudi naslednje:

- v času omenjenega republiškega prvenstva v Kamniku leta 1950 so mladinke dobile svoje prve dresove;

- šele leta 1955 ali 1956 so dekleta dobila nove dresove; to se je zgodilo ob uvrstitvi v hrvaško-slovensko ligo;

- prva desetletka kamniške odbojke tretjih dresov ni naklonil Udobja trenirk ta generacija poznala.

Telovadnico v tedanji gimnaziji (zdaj OŠ Toma Brejca) so dekleta uporabljala za telovadbo, smučsko gimnastiko in še kaj, odbojgarskih treningov pa v njej niso čisto živela. Telovadnica je bila namreč ves čas prezasedena. Zato pa so dekleta v tej dvorani nastopala vseh kulturnih prireditvah, konci tih gimnazijskega pevskega zborov slavnostnih akademijah, proslavi in celo pri spevoigranju.

Treningov v telovadnici dekleta niso poznala, 13. novembra 1951 pa so odigrale svojo edino tekmo v telovadnici. Bila je to prijateljska tekma z odbojkaricami društva Partizan-Krim, ki so jo Kamničanke odločile v svojo korist. Morje k nezasedenosti telovadnice ta datum pripomogla vraževerna siceršnjih uporabnikov.

Prva leta kamniške odbojke bila zaznamovana s »sezonskim« razporeditvijo takratnega športnega življenja: spomladi in jeseni odbojka, poleti plavanje, pozimi smučanje in telovadba, za popestritev pa v vseh letnih časih planinarjenje.

Vsi treningi so se odvijali na prostem in sicer enkrat tedensko. Daljših obdobij deževnega vremena so torej treningi pogosto odložili. Predvidene tekme v ligi pa bilo treba odigrati, čeprav je čof talo pod nogami in je bila usnje žoga spolzka in težka.

V letih 1952 in 1953 Odbojgarski sekciji SŠD Kamnik zaradi klimatske suše v blagajni ni uspelo poslati mladink na republiško državno prvenstvo.

(se nadaljuje)
MIJA MAJČENOV

Kamniška ženska odbojgarska ekipa leta 1951. Na fotografiji Rajka Gregorca so (od leve proti desni): Gidka Urankar, Marinka Janič, Slavica Trbižan, Mija Stele, Marta Stele, Pavla Malešič, Anka Abramič, trener Jernej Stele, Stanka Kegljevič, Nada Kajfež in Adi Stele.

vklučitev v takratni tekmovalni sistem. Takratnim občeudovalcem pa so do današnjih dni ostale v spominu visokorastle in borbene odbojkarice, ki bi že takrat lahko stopile ob bok svojim vrstnicam v Ljubljani, Mariboru in Novem mestu.

te in kratke rdeče telovadne hlače. Predvsem teniške copate so še dolgo služile svojemu namenu na različnih nastopih in tekmah v Telovadnem društvu Partizan in različnih sekcijah Sindikalnega športnega društva Kamnik. Copate je bilo treba pogosto prati in šivati; da

skem času celo trenirali v telovadnici. V glavnem pa so igrali in trenirali na igriščih na prostem - seveda le od tedaj, ko so se spomladadi osušila in jih je bilo mogoče zasiloni urediti.

Odbojgarska sekcija SŠD Kamnik je čez čas začela z resnim in sistematičnim delom tudi pri navduševanju in vzgoji mladih. Tako sta se kamniški odbojgarski vrsti mladincev in mladink leta 1949 udeležili slovenskega republiškega prvenstva na Jesenicah.

Na pomlad je eden od profesorjev telovadbe zbral vrsto mladih deklet in jih začel seznanjati z osnovami odbojgarske igre. Kamniške mladinke so na omenjenem prvenstvu na Jesenicah osvojile tretje mesto; pred njimi sta bili le renomirani moštvi Partizana in Enotnosti iz Ljubljane. Dokumentacije, razen skopih poročil v časopisih, skoraj ni mogoče dobiti. Le kate-re od tedanjih mladink ste igrale poleg Mara Dolinšek, Mimi Grinthal in Adi Stele v ekipi, ki je tako uspešno prestala ognjeni krst? Le oglasite se!

Kot se spominja Mara Dolinšek, je bila tekma na prostem, tekmovalci pa so prenočevali v telovadnici. Po končanem tekmovalstvu so se skupaj s tekmovalci Poleta iz Maribora odpeljali z vlakom na Bled. Tam so se okopali in pojedli 4 kg česenja, ki so dokumentirane v skopem poročilu.

Po tem tekmovalstvu so se vrste kamniških odbojkaric pomnožile. Trenirali so začele Marjeta Biško, Ančka Bregar, Pavla Malešič, Kika, Marta in Mija Stele, Gidka Urankar in Slavica Trbižan.

Načrti za nemško kolonializacijo na Kamniškem

Letos julija bo minilo 55 let, odkar so bili izdelani nacistični načrti za nemško poselitev kamniškega območja. Prvega oktobra pa bo minilo ravno toliko let, odkar je bilo Gorenjskem podeljeno državljanstvo Tretjega rajha - predvsem z namenom, da se slovenske fante vpokliče v nemško vojsko, da bi se pod njeno zastavo borili proti zaveznikom. To je bil le vrhunec nemških ukrepov, ki so predvidevali čim prejšnjo germanizacijo z Nemci zasedenih predelov slovenskega ozemlja.

Ta članek govori o nameravani nemški kolonializaciji kamniškega območja, v uvodu pa bom podal pregled nacističnih ukrepov na Gorenjskem v prvih dveh letih okupacije.

Zasedba Slovenije

6. aprila 1941 so sile osi z Nemčijo in Italijo na čelu napadle Kraljevino Jugoslavijo in v nekaj dneh zlomile odpor slabo oborožene in zaradi mednarodnih sporov neučinkovite jugoslovanske vojske. Po kapitulaciji so si razdelile med seboj jugoslovansko ozemlje. Dravsko banovino (jugoslovanski del Slovenije) so si razdelile Nemčija, Italija in Madžarska.

Vzpustitev nemške oblasti na Gorenjskem

mestnik koroškega gauleitnerja Franz Kutschera. Svoje posle je prevzel 30. 4. 1941 in si svoj sedež uredil najprej v hotelu Toplice na Bledu, januarja pa je bil sedež civilne uprave za Gorenjsko prenesen v Celovec. Kutschero je 16. 12. 1941 zamenjal Friederik Rainer. Šef civilne uprave je takoj postavil na sedeže okrajne politične komisarije, ki so bili odgovorni samo njemu in jim je dajal navodila. Podredili so si: pravosodje, pošto, železnice, finance, delovne urade, katastrske urade. Na Gorenjskem je bilo postavljenih 5 političnih komisarijev in sicer v Kranju, Škofji Loki, Radovljici, Kamniku in Litiji. Za politične komisarije so nacisti izbrali ljudi iz rajha, tako da ta mesta niso postajali domačih volksdeutscherjev iz Slovenije. (Folksdeutscherji so bili pripadniki nemške nacionalne manjšine, ki so še iz časa Avstroogrske živeli pri nas). Vsi komisariji so bili preverjeni člani nacistične stranke - NSDAP, ki pa so ravnali po nasvetih volksdeutscherjev in jih celo izbirali za svoje svetovalce. Politični komisariji so takoj po prihodu na svoja službena mesta prevzeli upravo iz rok jugoslovanskih sreskih načelnikov. Vendar pa takšna ureditev ni trajala dolgo časa, saj je kmalu prišlo do reorganizacije. Zaradi pomanjkanja nemškega uradništva in z namenom, da bi bila na slovenskih zasedenih ozemljih ureditev enaka kot v pokrajinah nekdanje Avstrije, so bila na Gorenjskem 1. avgusta ustanovljena 3 podeželska okrožja (Kreis): Kranj, Radovljica in Kamnik. Ta nova okrožja so vodili politični komisariji, ki so se 1. februarja 1942 preimenovali v deželne svetnike (Landrat). Šef civilne uprave je 25. junija 1941 razpustil jugoslovanske občinske odbore in pooblastil politične komisarije, da sami imenujejo župane.

Do spremembe je prišlo tudi v cerkveno-upravni ureditvi, saj je bila Go-

renjska z novo mejo med Italijo Nemčijo ločena od sedeza matične škofije. Nemci takratnemu ljubljanskemu škofu Rožmanu niso dovolili dstopa na ta del njegove škofije. Zato škof Rožman 25. avgusta 1941 poslal celovškemu kapitularnemu vikarju in naslovnemu škofu Andreju Rohrerju vse pristojnosti za normalno ravlanje dušnopastirskih dela. Šk Rohrer je zaradi izгона slovenskih duhovnikov takoj poslal nekaj svojih (nemških) duhovnikov na Gorenjsko. Ozemlje Gorenjske je razdelil na št. distrikte, eden od njih je bil kamniški, ki je štel 26 župnij.

Ukrepi za čimprejšnje ponemčenje

V prvih dveh letih okupacije je imela civilna uprava pred očmi predvse Hitlerjevo naročilo, da je treba ozemlje povsem ponemčiti in priključiti rajhu. Vsa prizadevanja so bila podjela temu cilju, kar so nacisti tudi nprestanopoudarjali.

Med najosnovnejšimi ukrepi za dsego tega cilja so bili: izgon političnih in rasno neustreznih ljudi, krepitev nemstva ter ponemčenje rasno in politično primernih Slovencev, ki bi se otali na tem ozemlju. V ta namen so i Gorenjskem ustanovili Koroško lju, sko zvezo (Kärntner Volksbund), v ktero so se morali včlaniti vsi za ponemčenje ustrezní Slovenci. Za mladino ustanovili posebno »sekcijo« te zveze Kärntner Volksbundjugend (mladi Koroške ljudske zveze), ki se je 20. 1942 preimenovala v Hitler Juger Anwärter Einheiten - pripravniške enote Hitler Jugenda. Za doseg tega cilja, to je za izgon neustreznih elementov, pa so predvidevali obsežne deportacije Slovencev in sicer v treh zapor

Nadaljevanje na 12. strani

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA

Domžale, Ljubljanska 72
Tel.: 721-372

UPOKOJENCI!!

Preko naše hranilno kreditne službe lahko prejmete vašo pokojnino na tekoči račun ali hranilno knjižico.

Čestitamo vam za občinski praznik in se pridružujemo lepim željam ob velikih noči.

S-PUBLICUS
ODPADKI IN PREDELAVA

Obveščamo, da zaradi velikonočnih praznikov v ponedeljek, 31. marca, ne bomo odvažali komunalnih odpadkov. Odvoz bo naslednji dan, v torek, 1. aprila.

Skrita in ne tako skrita čustva v družini

Rejnice in rejniki so vključeni v program izobraževanja, ki ga organizira Center za socialno delo Kamnik ob upoštevanju potreb otrok, svosti v vzgoji otrok in izraženih ljubeznih in rejnikov. Izobraževanje poteka v obliki predavanj zunanjih strokovnjakov in strokovnih strokovnjakov centra, tem pa sledijo povorji, delo v skupinah...

10. marca je ob tej priložnosti prijavila predavanje prof. Meta KRAMAR, klin. psiholog, na temo SKRITA IN NE TAKO SKRITA ČUSTVA V DRUŽINI po objavljeni psi-

na to in nič ne ukrenemo, ne glede na to, ali nam je prijetno ali ne.

Svet brez čustev bi bil nezanimiv in pust. Spomnimo se, s kakšno vne- mo, zarom in zanimanjem se lotimo nekaterih del, ki se lahko izkažejo kot zelo uspešna. Na drugi strani pa nas strah lahko ohromi, da ne na- redimo niti tistega, kar smo sicer že znali in zmogli.

Zato je zelo pomembno, da se otrok pravočasno nauči obvladovati čustva in jih vpreže v svoje cilje. Ta- ko mu bodo služila pri uspešnem opravljanju nalog in premagovanju težav, da bo znal preboleti padce, jih preživeti in se ponovno postavi- ti pokonci. Če znamo stariši potola- žiti svojega otroka, da dobi občutek, da ves svet le ni tako grd in slab. Kasneje se bo znal potolažiti sam, ker je imel priložnost dobiti te iz- kušnje in se naučiti obvladovati čustva, ne pa se jim prepustiti.

Doživljati uspeh je bistvenega pomena za vsakega človeka - za ohranitev ali pri- dobitve samozaupanja. Posebej pomembno je to za otro- ka, saj se s tem pot- trjuje, obstoja in se čuti pomembnega. Stariši naj bi poznali lastnosti, ki so bistve- ne za uspeh in jih

gojili pri svojih otrocih, kakor go- jimo lepo cvetje, plevel pa bodo skrbno odstranjevali.

Otroci rastejo v različnih sredi- nah in sprejemajo slike, ki jim jih rišejo njihovi stariši s svojim vede- njem. Kako se znamo stariši spopri- jeti s težavo, ali znamo obvladati je- zo, kaj takrat počnemo, da jo ob- vladamo (gremo na sprehod, se lo- timo pospravljanja pozabljene omar- e, štejemo do 100, počistimo kopal- nico, uredimo vrt ipd...), ali se zna- mo pogovoriti, ali znamo poslušati in prisluhniti drugemu, se znamo do- prave mere živeti v probleme dru- gih, jih razumeti, ali znamo biti vztrajni, natančni in potrpežljivi in te- žke situacije kdaj pa kdaj videti tudi z druge strani ter biti optimistični?

Stariši smo nevede in bolj kot si mislimo učitelji svojim otrokom. Vi- dijmo nas, ko se pogovarjamo, ko se smejejo, ko smo slabe volje, ko smo zadovoljni, ko nas nekaj ujezi... in nekako tako se bodo obnašali tu- di naši otroci, ko bodo veliki. Res je, da nas otroci raje vidijo vesele in zadovoljne in naredili bodo mar- sikaj, da bi nas spravili v dobro vo- ljo. Če smo potem res veseli, je to za- nje uspeh, ki jim bo prinesel za- dovoljstvo. Zadovoljen otrok (človek) pa skoraj ne more biti jezen in če ni jezen, potem ne more stre- sati jeze naokoli in na druge.

Otroka je potrebno nagraditi za njegov trud, za potrpežljivost,

vztrajnost. Pravilno zapeti gumbi na srajci, zavezan čevlji, desetminutno vztrajanje v čakalnici, da se mati vr- ne iz ordinacije, ko opravila, ki za- služijo nagrado. Velikokrat je to le materin nasmeh in pohvala. Nagra- da mu pomeni uspeh, uspeh prine- se zadovoljstvo in otrok se bo po- časi navadil uporabljati tiste oblike vedenja, ki mu bodo prinesle uspeh in zadovoljstvo.

Vsak otrok potrebuje nežnost, to- plino, zelo pomembna pa je tudi po- zornost. Otroci jo znajo poiskati pri svojih stariših na različne načine. Če otroka pohvalimo, ko je neko delo dobro opravil, bo verjetno želel biti ponovno pohvaljen - »opažen« - in se bo tudi vnaprej trudil dobro op- ravljati dela. Če pa otroka ne poh- valimo za dobro opravljeno delo, saj je to samo po sebi umevno, opazi- mo pa ga, ko nagaja drugim, ko po- riše novo prepletkano steno, ko vle- če kužka za rep ali ušesa, ko cepe- ta in vpije, ko razbija igrače, se bo verjetno navzel neustreznega vede- nja, ker želi vzbuditi pozornost in jo dobi le ob takem izražanju ču- stev.

Stariši moramo znati opaziti otro- kove sposobnosti in jih tudi ce- niti. Če naš otrok ni najboljši pri matematiki, pa morda zna izdelati čudovito pručko. In svet se ne bo podrl, če se prejšnji teden ni naučil pesmice na pamet, je pa zato zma- gal na orientacijskem pohodu. Pri tem ne mislim, da je povsem vseeno, ali otrok zna matematiko, slovenš- čino itd. ali ne, pomembno je, da se trudi pri svojem delu. V vsakem od- nas so sposobnosti, ki se jih ali pa tudi ne zavedamo. Seveda je veliko boljše, da jih poznamo in vemo za- nje, saj nam pomagajo zaupati va- se.

Rejnice in rejniki so pri delu po skupinah in končnem plenarnem de- lu prišli do zelo podobnih ugotovi- tev, saj je vzgoja in tudi učenje ob- vladovanja čustev pri rejnicah še to- liko bolj pomembna. Povedali so, da veliko uporabljajo pohvalo, saj tu- di bolj zaleže kakor graja. Jezo pri otrocih je potrebno malce spregle- dati ali pa jo preusmeriti v nekaj pozitivnega. Rejnice in rejniki dajejo velik pomen zaupanja v otroke. Če jim zaupajo, si tudi otroci bolj za- upajo. Pridobljeno zaupanje pa ni dobro izgubiti.

Srečanje smo zaključili z mislijo, da se je dobro učiti izražati čustva. Vsi ljudje jih imamo, zato se ni po- trebno sprenevedati in obnašati, kot da se nas nekaj ni dotaknilo in pre- dramilo naših čustev, vendar jih je boljše pokazati na pravi način. Človek je učenjiv vse življenje, zato la- hko stariši začnemo kar pri sebi, da bomo zgled našim otrokom. Rejni- ce in rejniki so bili mnenja, da je lažje vzgajati več otrok kot enega ali dva, ne glede na to pa je zelo pomembno, da znamo stariši otroka spoštovati.

Povzetke predavanja zapisala

METKA ROMŠAK

Ob prireditvi Dobra misel

Osmega marca je Zveza pa- raplegikov Slovenije ob podpo- ri občine Kamnik priredila v športni dvorani pri Osnovni šoli Frana Albrehta dobrodelno zabavnoglasbeno prireditev z naslovom Dobra misel. Na njej so nastopili Pop design, Stopar- ji, harmonikarice Zupan, Mar- ta Zore, Ivan Hudnik, Smrkci, Damjana Golavšek in še kdo. Prireditve je povezovala Eva Longyka. Za vesel ples je igral ansambel Poljanšek.

Izkupiček prireditve je bil namenjen za izgradnjo doma slovenskih paraplegikov na morju. Prireditve so se udele- žili ljudje, ki jih je usoda pri- klenila na voziček, predsednik zveze slovenskih paraplegikov Ivan Peršak, predsednik dru- štva paraplegikov ljubljanske re- gije in glavni organizator Ivan Pibernik, eden od podpornikov prireditve malteški vitez Carl grof de Villavicencio - Marghe- ri iz Hamburga, župan občine Kamnik Tone Smolnikar, tajnik občine Kamnik Ivan Pristovnik, nekdanja državnozborna pos- lanka Danica Simšičeva, naro- dne noše iz Komende - Kamnič- nov pa skorajda ni bilo. Zakaj? Je dobrodelnih prireditev v Kam- niku preveč? Je bil kriv let- ni koncert Mestne godbe Kam- nika, ki je bil prav isti večer?

MARJETA HUMAR

Tečaj za zaročence v Kamniku

V petek, 28. februarja, se je na Šutni končal letošnji prvi tečaj za zaročence. Namenjen je bil tistim mladim iz Kamnika in okolice, ki nameravajo v bližnji prihodnosti skleniti zakonsko zvezo.

Tečaja se je udeležilo 30 parov oziroma 60 mladih fantov in deklet. V petih večerih so posamezne te- me predstavili: duhovnik, andragog, zdravnik, zakonski par in psiholog. Vse misli in sporočila tečaja so se vrtela okoli rdeče niti: v zakonsko skupnost res stopata dve različni osebnosti, toda sreča in zadovoljstvo sta sad, ki pride z zorenjem, ki ga kazeta partnerja z medsebojnim sprejemanjem in podporo.

Tečaj za zaročence je v okviru dekanije Kamnik organiziran dva- krat letno. Naslednji tečaj bo jese- ni v Komendi.

Seveda se je mogoče udeležiti tu- di tistih tečajev, ki potekajo skozi vse leto v Ljubljani. Kot zanimivost pa morda še to, da je bil tečaj za zaročence tisti dogodek, ki se je že lahko odvijal v vrnjenih prostorih starega župnišča (nekdanji prostori vrtca). Župnija Kamnik je tako po 50. letih spet dobila svoje nekdanje prostore. S tem so dane možnosti za bolj kakovostno vzgojno in pasto- ralno dejavnost, ki bo v korist Ka- mničanov.

DANIJELE BEZEK

Tečaj za zaročence je bil dobro obiskan.

4. april, dan varstva pri delu

Dnevi v letu so si različni, prav je, da je največ, vsaj za večino, delovnih, so pa tudi prazniki in nenazadnje taki, ki so posvečeni raznim dejavnostim in pome- nom. 4. april letos ne bo čisto na- vaden petek, ampak (je) bo označen kot dan varstva pri delu.

Velika verjetnost bi bila, da tudi mi ne bi vedeli za ta dan in bi ga imeli za »navadno delovnega«, če se ne bi poklicno ukvarjali s področjem, kate- remu je ta dan posvečen. Z vsa za- skrbljenostjo žal ugotavljamo, da ne moremo govoriti o uspehih in visokem nivoju urejenosti tega področja v našem ozemju, kakor širšem sloven- skem prostoru.

Več dejavnikov potrjuje to de- jstvo, zato naj kot najbolj ilustrativ- no navedemo, da je Slovenija na vr- hu evropskih držav po poškodbah pri delu. Naše tovarne in obratovalnice so generatorji delovnih invalidov in le malokje se lahko pohvalijo, da imajo področje tako urejeno, da bi bile pripombe (četudi bi jih ocenjevali sa- mi, kot popustljivejši od uradnega ocenjevalca - inšpektorja) minimalne. Bomo se dolgo morali vzdržati v takem stanju.

Po podatkih Urada za varnost in zdravje pri Ministrstvu za delo, dru- zino in socialne zadeve je bilo samo v treh mesecih preteklega leta čez 3.500 poškodb pri delu. V večini pri- merov so bili vzroki zaradi slabo

vzdrževanih delovnih prostorov, ne- vzdrževanosti orodja, kar v 436 prime- rih so bili vzrok stroji na katerih je obič- ajno teža poškodbe velika.

Najbolj kritične so razmere v gra- beništvu, saj so po panogi na prvem mestu, sledijo promet in zveze, trgo- vina in kmetijstvo. Slednje moramo še posebno označiti kot kritično, vsled dejstva, da moramo h končnemu šte- vilu poškodb v tej panogi pristeti še vrsto poškodb, katere utrpijo otroci in mladostniki, kateri statistično niso za- jeti.

V borbi ciljane vse večje produk- tivnosti, večjega dobička, nekeje tudi po želji za preživetje, smo preprosto pozabili na človeka - delavca. Nemalo- ke je bila na račun nekoliko višje pla- če prodana varnost, v večini primerov se to ni spoznalo kot kratkoročna naložba. Izginile so tudi vrednote, ki smo jih imenovali dobri medsebojni od- nosi, ki delavce silijo v nevarne do- godke, vsled želje po begu iz delov- nega okolja in klasično obliko - bol- niški stalež.

Izrečene najboljše želje za spremem- be ne bodo zadostovale, potrebna je od- ločitve, da situacijo spremenimo. Drža- va bo vsekakor to storila z restriktiv-nimi ukrepi, ker želi pridruženo član- stvo k EU. Nas morajo kazni prisili- ti k spremembi, če argumente za to lahko najdemo v ukrepih, kateri bo- do sočasno razrešili obravnavano, po-

večali produktivnost, in nenazadnje tudi kakovost Vaših proizvodov, na kar smo tudi kupci vse bolj pozorni.

VAREKA Komenda, kot svetovni inženiring za področje varstva pri delu, pri PIC Kamnik, skupaj z njim, želi, da ta dan, če je le možno, ne delamo napak v zvezi z varnim delom. Če delovne raz- mere to zahtevajo, uporabite osebna varovalna sredstva (če jih imate na vo- ljo), saj je še vse preveč poškodb ravn- o zaradi neuporabe te-ten, razmislite in dajte predloge za boljšo orga- nizacijo svojega delovnega mesta, da boste z manj napora in manj gibov opravili delo, itd.

Tudi menegerskim skupinam v podjet- jih priporočimo, da vendarle poskušajo utrditi dejstvo, da brez delavcev ne gre, da jim je potrebno dati varno delovno mesto in pogoje dela, ki jim pripadajo.

Samo usklajene akcije med delavci in vodstvom, z znanjem stroke, bodo spravile področje na nivo, da bomo nekega dne, ta 4. april lepše, predvsem pa varneje preživeli na svojem delov- nem mestu.

Manj delovnih poškodb in poklic- nih obolenj, za zdravo uživanje minu- lega dela, naj bodo naši skupni cilji in dobra popotnica za 7. april, svetovni dan zdravlja, kateri je letos posvečen geslu ZDRAVA MESTA ZA BOLJŠE ŽIVLJENJE.

Igor ing. JENKO
VAREKA KOMENDA

Načrti za nemško kolonizacijo na Kamniškem

(nadaljevanje z 11. stran)

valovih. V prvem valu je bilo tre- ti izseliti vodilni sloj slovenskega izo- čaženstva in vse politično aktivne Slo- vence: znane zastopnike predvojnih po- litičnih strank in organizacij, učitelje, duhovnike ter redovnike. V drugem valu je bilo treba izgnati vse tiste, ki so prisilili na to ozemlje od drugod.

V tretjem valu pa je bilo treba izgna- prav vse Slovence iz 20 km široke- pasu v južnem delu Gorenjske ob- čiji z italijansko Ljubljansko pokra- jo. Na srečo so na Gorenjskem izve- sti samo preselitev oseb, načrtovanih v prvih dveh valovih, preselitev tretjega vala pa so odložili za nedoločen čas, priprav so imeli že pripravljene vse na- črte. Ustanovili so preseljevalni štab za Gorenjsko, ki ga je vodil sam koman- dant varnostne policije in varnostne službe za Gorenjsko SS-Obersturm- führer Fritz Volknborn.

radi za utrjevanje nemštva

Tesno povezano z deportacijami Slovencev je bilo delo uradov pooblaš- čencev državnega komisarja za utrje- vanje nemštva. Na začetku je bila nji- lova naloga upravljanje zaplenjene

imovine deportiranih Slovencev in nase- ljevanje Nemcev. Kasneje je urad dobil tudi nalogo deportirati nekatere skupi- ne Slovencev, za katere so menili, da so sposobni za ponemčenje in za sorodni- ke partizanov in ustreljenih talcev.

Rasno in politično ocenjevanje

Nacisti so v nekaj mesecih spomla- di in poleti 1941 politično in rasno pregledali skoraj vse prebivalstvo na zasedenem ozemlju Slovenije. Tako temeljitega pregleda niso opravili v nobe- ni drugi zasedeni pokrajini. S politič- nim ocenjevanjem so hoteli izločiti vse »Nemcem sovražne osebe«, z rasnim ocenjevanjem pa »rasno neustreznim elementom« onemogočiti vključitev v »nemško ljudsko skupnost«.

Politične ocene so bile od I do 5, rasne pa so bile od I do IV (najboljši sta bili I, II). Ocenjevali so vsako osebo posebej in nato dali politično in rasno oceno za celo družino. Na podlagi teh dveh ocenjevanj so dali končne ocene: E (evakuiren-izseliti v NDH ali Srbijo), V (verbleibt-ostane doma), A (Altreich-izselitev v Nemčijo).

Večina prebivalstva je dobila rasno oceno III, politično pa tudi 3, kar je

pomenilo izgon več kot polovice go- renjskega prebivalstva. Ker je bilo takšno množično izseljevanje prebi- valstva težko realizirati, so nekoliko spremenili kriterije, tako da so uvedli ocene III+ in III-, pri čemer so bile sa- mo družine, ki so dobile slednjo oce- no, predvidene za izgon.

Pri pregledu gorenjskega prebiva- lstva so bili nacisti nemalo preseneče- ni, ker so ugotovili pri njem veliko bolj- so rasno oceno (večji odstotek čiste nordijske in falske rase) kot na sloven- skem Štajerskem, ki so jo imeli za ve- liko bolj nemško področje. Na podla- gi dobljenih rezultatov je imela skoraj polovica gorenjskega prebivalstva mo- dre oči.

Iz kamniškega okrožja, ki je obse- galo vso vzhodno Gorenjsko, je bilo za izgon predvidenih v tretjem valu 7.617 oseb, od tega bi jih morali 6.450 izseliti v NDH in Srbijo, 1167 pa v Nemčijo. Vendar se to ni zgodi- lo, ker so bile deportacije ustavljene.

Podelitev nemškega državljanstva

Ne nazadnje pa je enega izmed vr- huncve germanizacijskih ukrepov po- menila tudi podelitev nemškega drža- vljanstva prebivalcem od Nemcev zase- denega slovenskega ozemlja. Koroški guverner in državni namestnik Fri- ederik Rainer je 27. 9. 1942 izdal go- renjskemu prebivalstvu proklamacijo,

v kateri sporoča, da bodo 1. oktobra 1942 vsi prebivalci Gorenjske, ki so vključeni v Koroško ljudsko zvezo, do- bili nemško državljanstvo do preklica. To je pomenilo, da so bili v pravicah in dolžnostih popolnoma izenačeni z ostalimi prebivalci nemškega rajha. Konkretno je to pomenilo, da morajo vsi za delo in boj sposobni prebivalci opravljati delovno dolžnost (Arbeitsdi- enst) in služiti v vojski (Wehrdienst). Zato so bili v naslednjih tednih izvede- ni vojaški nabori, veliko slovenskih fantov pa poslano na fronte nemške- ga rajha. To se seveda pomenilo grobo kršitev mednarodnega prava.

Spričo vseh teh ukrepov res ni ču- dno, da se je slovensko prebivalstvo čutilo ogroženo. Tako so tudi Nemci sami ugotovili, da so ustvarili pri Slo- venci v nekaj tednih tako protinems- ko razpoloženje, kot ga v dvajsetih le- tina ni uspelo niti Srbom.

Načrti za nemško kolonizaci- jo kamniškega območja:

Na Gorenjskem so nacisti načrtovali, da bodo sredi tekočih rodovitnih prede- lov v vseh treh okrožjih ustvarili nemš- ke kolonije, ki naj bi bile skupno z ok- rožnimi glavnimi mesti Radovljica, Kranj in Kamnik nekakšna jedra nemške podeželske in mestne koloni- zacije.

Kamniško območje je imelo v na-

cističnih kolonizacijskih načrtih po- membeno mesto. Tako je na primer kmetijski referent pri kamniškem de- želnem svetniku 9. julija 1942 sesta- vil elaborat o »naselitvi kamniškega okrožja«. V njem je predvidel, da bi dokončna naselitev kamniškega ok- rožja z nemškimi kmeti trajala oko- li štiriideset let in predlagal, katera posestva naj bi naselili v prvi fazi. V drugi fazi je predlagal, da bi ustvarili okoli 400-500 nemških kmetij v ve- likosti dednih kmetij, ki naj bi bile enakomerno razporejene po kamni- škem okrožju, tako da bi bilo v vsaki občini glede na njen obseg in kaka- vost tal okoli 15 do 20 nemških kmetov. Tako bi prešla polovica zem- lje v nemške roke. Ostali slovenski kmetje, ki bi se ostali, bi se morali podrediti nemškim kmetom.

Na območju Gorenjske so namera- vali naseliti Nemce iz južne Bukovine in sicer se je prijavilo okoli 60 nemš- kih družin. Funkcionar državnega po- oblaščenca za utrjevanje nemštva dr. Kürbisch je avgusta 1. 1942 predvidel, kam naj bi te Nemce naselili. En del, zlasti male kmete, naj bi naselili na območju severovzhodno od Kamnika do Stahovice in pri Kamniški Bistrici. V mestu Kamnik naj bi naselili 65 nemških mestnih družin. Drugi del naj bi naselili okrog Mengša, tretji del, 19 družin podeželskih obrtnikov, naj bi naselili v bližini Kamnika. Toda več-

na Nemcev, ki jih je dr. Kürbisch pred- videl za naselitev na kamniškem ob- močju, je sklenila, da se ne bo naseli- la na Gorenjskem. Tako načrt ustva- riti močnejšo nemško kolonijo v Ka- mniku in okrog njega ni uspel. Decem- bra 1942 so naselili le 8 družin iz Juž- ne Tirolske, največ v občini Radomlje.

Zato je dr. Kürbisch naredil v spo- razumu z Rösenerjem nov načrt za po- selitev Nemcev na Gorenjskem. Ta nač- rt je predvideval naseljevanje v obliki ježa. Na Gorenjskem naj bi najprej na- stale tri kolonije v obliki ježa: prva na območju med Radovljico in Jesenica- mi s postojanko v Gorjah, druga na prostoru med Škofjo Loko in Šmart- nim pod Šmarno goro s postojanko v Šmartnem in tretja med Domžalami in Homcem s postojanko v Dobu. Tak- na naselitev je imela tudi nalogo za- jeziti vse močnejše partizansko gibanje. Od teh načrtov so začeli uresničevati le nemško naseljevanje v Gorjah, vendar so tudi to kmalu prekinili. To bi bilo na kraiko vse o načrti germanizaciji Gorenjske in kamniškega območja. Pri tem pa je treba upoštevati dejstvo, da vsi dokumenti v zvezi s tem še niso odkriti ali še niso objavljeni, tako da obstaja možnost, da bi v prihodnosti lahko razsvetlili še več nerešenih vpra- sanj v zvezi s tem.

DAMJAN HANČIČ
(nadaljevanje prihodnjice)

Planinsko sožitje mladosti in zrelosti

Za zadnjo februarso soboto smo kamniški planinci naročili sončno vreme. Prijaznega soferja Toneta smo poprosili, da nas zapelje do sončnih livad. Tokratna »planinska družina« pa je bila tudi pomlajena, saj je bila z nami tudi ljubka, radoživ skupina »mladih planincev« iz mekinjske osnovne šole z učiteljico ga. BERNARDO RIFEL.

Tako smo prispeli do vznožja stičišča polhograjskega in škofjeloškega hribovja. Še predno pa smo zapustili avtobus in se podali v breg, nas je »stare planince« naš dnevni vodja g. JOŽE KLENC opozoril na strpno, počasnejšo hojo, saj imamo v gosteh »mlade planince«, ki še niso vajeni večernih pohodov. Da res ne

bi bilo nobenih težav, je določil se svoje »pomočnike« in to g. MATEVŽA, g. STANETA in g. ZDRAVKA, ki naj bi skupaj poskrbeli za vsakršne zagate.

Naš končni cilj je bila Škofja Loka, še pred tem pa smo želeli obiskati Dom na Govejku, ki leži na 734 m visoko. Tam smo si malo oddahnili, odžejali in se podprli, potrdili naš obisk z žigom v kartončku pohodov in seveda nadaljevali pot na še višjo razgledno točko. Še prej pa smo morali premagati še čisto prave zimske razmere z globokim snegom in nevarnim ledom. Vendar to za nas vse ni bilo težko, saj so nam pri tem pomagali Jožetovi pomočniki. Ko smo premagali še 124 m vi-

sinskega terena, smo dospeli do najvišje točke, to je cerkev Sv. Mohorja na Osolniku (858 m), domačini pa pravijo kar na Osovniku. Okolica cerkvice je prijetno travnata in tu smo imeli malo daljši postanek za razgled po lepi Gorenjski, za dopolnitev izgubljene energije, za spominjski posnetek, »mladi« pa še za igre, petje in veselje ob nastopu enotenskih zimskih počitnic.

Ko se je dan prevesil v popoldan, smo nadaljevali pot po res razgibanem škofjeloškem gozdnem hribovju. Mi pa smo bili, z vsako tako premagano oviro, bližje Škofji Loki oz. Puštalu pri Škofji Loki, kjer nas je že čakal jutranji prijatelj - g. Tone z avtobusom.

Vodja odprave g. Jože je bil zadovoljen z opravljenim pohodom in lepim toplim dnem ter nam zadel, da bi se še večkrat takole srečali »mladi« in ostali »malo manj mladi«. Sama sem pa ugotovila, da so bila njegova jutranja navodila za počasnejšo hojo nam, ne rosno mladim, odveč, saj so bili »mladi planinci« stalno na začetku kolone.

Bil je resnično prijeten dan in škoda bi ga bilo zamuditi.

MARINKA HRIBOVŠEK

Kamniški planinci z otroki iz mekinjske šole.

Karate sekcija Virtus se dokazuje z uspehi na tekmovanjih

V nedeljo, 23. februarja, se je Karate sekcija Virtus Duplica udeležila prve pokalne tekme za mlajše dečke in deklice ter starejše dečke in deklice v Velenju, ki jo je organizirala Karate zveza Slovenije s sodelovanjem Velenjskega karate kluba.

EVELIN KOLAR z diplomo za doseženo 1. mesto.

ba. Tekmovanja se je udeležilo več kot 350 tekmovalcev iz vse Slovenije. Virtus so zastopali trije tekmovalci in sicer:

v kategoriji mlajših deklic (- 45 kg) borbe - Evelin Kolar,

v kategoriji mlajši dečki (- 45 kg) borbe - Rok Kladičnik,

v kategoriji starejši dečki (- 50 kg) borbe - Gorazd Spruk.

Gorazd Spruk je izgubil prvo borbo z rezultatom 2:3 s tekmovalcem, ki je na koncu dosegel drugo mesto. Rok Kladičnik je prvo kolo zmagal, v drugem kolu pa je žal izgubil s tesnim rezultatom 6:5. Ker pa je to njegovo prvo tekmovanje, smo lahko z uvrstitvijo med prvih deset zadovoljni. Najbolj pa je trener Vlado Stanič zadovoljen z rezultatom Evelin Kolar, ki je premagala vse svoje nasprotnice in zasedla 1. mesto v svoji kategoriji. Rezultat pa je še bolj pomemben, ker je imela Evelin od vseh tekmovalk najnižji pas (5. kyu) in je tako premagala tudi tekmičice, ki so že kandidatke za mojstre karateja.

V petek, 21. februarja, pa so v klubu organizirali tudi klubsko tekmovanje za začetnike v katah. Tekmovanja so se udeležili tudi člani, ki vadijo v Motniku. Tekmovalci so se razvrstili v dve skupini in sicer v skupino do 12. leta starosti ter v skupino nad 12 let. Rezultati:

- skupina do 12. leta starosti

1. mesto Marjan Perko
2. mesto Ana Schnabl
3. mesto Uroš Piskar
4. mesto Matic Kreča

- skupina nad 12. letom starosti

1. mesto Žiga Ramšak
2. mesto Jure Spruk
3. mesto Simona Gorjup
4. mesto Boštjan Pervinšek

S prikazanim znanjem so bili v klubu zadovoljni in upajo, da bodo učenci svoje znanje še utrjevali in se kmalu preizkusili še na kakšnem tekmovanju ter nas razveselili z dobrimi rezultati.

STANKO ČESEN

Obetaven začetek sezone

Jadralski padalski sezona je pred vrati, približujejo se prva tekmovanja, najboljši tekmovalci in tekmovalke pa se že merijo na tekmovanjih v tujini, predvsem v »toplih krajih«.

Običajno se prva mednarodna tekmovanja pričnejo v februarju in tudi letos je bilo tako. Mednarodna letaska zveza je prva tekmovanja v okviru Svetovnega pokala jadralskih padalcev letos organizirala v Braziliji in Venezueli. Tako kot prejšnja leta se je tudi letos na južno poloblo podala kar nekaj naših tekmovalcev, med njimi naša najuspešnejša tekmovalka zadnjih let Tjaša Jug, članica Kamniškega društva jadralskih padalcev POLET. Na enotenskem tekmovanju v Braziliji Tjaša ni ravno blestela. V ženski konkurenci je osvojila 21. mesto, kar zanjo ni ravno bleščeč rezultat. K takšnemu rezultatu je največ prispevala menjava padala tik pred tekmovanjem. Njen opremljevalec iz Avstrije, firma Nova je vztrajala pri menjavi, in tu ni bilo pomoči.

Čisto druga slika pa se je pokazala že na naslednjem tekmovanju za svetovni pokal, ki je bilo teden dni ka-

sneje v Venezueli. V izredno zahtevnih razmerah, ki jih je krojil predvsem zelo močan veter, je organizator uspel izpeljati dva veljavna tekmovalna dneva. Tjaša je obakrat dobro letela in na koncu zasedla več kot odlično 5. mesto v ženski konkurenci in 80. mesto v absolutni konkurenci najboljših svetovnih tekmovalcev v jadralskem padalstvu. Ta rezultat je vreden še toliko več, če vemo, da je kar 70% tekmovalcev in tekmovalk profesionalcev, ki so v veliki večini tovarniški piloti.

Na koncu naj omenimo še novico, da se bo konec avgusta v Sloveniji odvijalo finale Svetovnega pokala jadralskih padalcev. Enotenskega tekmovanja se bo udeležilo 150 najboljših pilotov, letelo pa se bo največ v Karavankah. V dogovoru z organizatorjem bo v Kamniku organiziran tudi pristanek v enem ali dveh tekmovalnih dneh, tako da bodo lahko tudi Kamničani v živo videli »na delu« največje svetovne mojstre jadralskega padalstva, med njimi pa bodo po vsej verjetnosti tudi trije tekmovalci Kamniškega društva POLET.

- D. O. -

Odbojkarji ne mirujejo

Priloge na vsekakor največjo športno prireditev v kamniški občini so v polnem teku. Organizacijski odbor ima sicer samo še mesec dni do začetka odbojarskega turnirja Spring Cup '97, vendar izjavljajo, da ni nobene bojazni, da turnir ne bi uspel, saj so uspeli pridobiti na svojo stran in v častni odbor nekaj znanih Kamničanov.

Župan občine Kamnik, g. Tone Smolnikar, je 4. marca sklical sestanek Častnega odbora za izvedbo Spring Cupa '97 v sestavi: Tone Smolnikar kot predsednik, Tone Stele, Andrej Skodlar, Ivan Pristovnik, Igor Podbrežnik, Anton Kamin, Rafael Zagoričnik, Boris Zakrajšek, Franc Jeras, Matevž Kirn, Rudi Capuder, Milan Windschnurer in Stane Zarnik in nanj povabil tudi predstavnika organizacijskega odbora (Aco Kramar in Jože Jankovič). Častnemu odboru sta predstavila turnir Spring Cup, dosedanje aktivnosti in aktivnosti, ki jih je potrebno izpeljati pred začetkom same prireditve. Tako so člani častnega odbora ugodno ocenili že narejene akcije in se zavzeli, da bodo nadaljnje akcije podprli po svojih najboljših močeh. Častni odbor je podprl Odbojarski klub v njegovih prizadevanjih za zamenjavo talne obloge, saj dosedanja podlaga ne ustreza več zahtevam športa. Vedeti moramo namreč, da je podlaga pretrda in so zato vsi uporabniki izpostavljeni večji možnosti poškodb, predvsem sklepov. Poleg tega je častni odbor zagotovil, da bo do začetka turnirja v dvorani potrebna osvetlitev, ki sicer še ne dosega minimuma 800 luxov. Če ne bo šlo drugače, bodo to zagotovili z instalacijo dodatnih, rezervnih reflektorjev.

Veliko medijsko odmevnost

Edo Pavlič - Sherpa

POT NA VZHOD

pojdi z menoj
povabim te v svoje sanje
med krvočne zveri
v zasedene gore
in temne osamljene gozdove
s polarnim vetrom v krilih
na ples po rosnih trati
odšla bova
po dolgi prašni cesti
pod mavrico iskat cekinov
na otok ljubezni iskat
večno mladost
sanjajva skupaj
hočeš?

... na dolgi prašni cesti do
šivinih templjev

(iz arhiva pripravila G. D.)

Planinci bodo ocenjevali svoje delo

Planinsko društvo Kamnik pripravlja svoj redni letni Občni zbor, na katerem bodo pregledali svoje delo, ocenili uspehe, rezultate in slabosti svojega dela.

OBČNI ZBOR bo v petek, 11. aprila, ob 18. uri v dvorani razstavišča VERONIKA Kamnik.

Na tem srečanju bo tekla beseda tudi o vseh drugih vprašanjih, ki se nanašajo na planinsko življenje, hoje v gore, pa tudi o ustanavljanju planinskih skupin, organiziranem spremljanju planincev na zahtevnejše ture, o ustanovitvi kluba gorskih vodnikov itd.

Planinsko društvo vabi vse planince, da se letnega srečanja udeležijo in tudi sodelujejo v razpravi s svojimi predlogi.

STANE SIMŠIČ

Pozimi čez zahodno steno Brane

Mnogo ljudi obiskuje hribe tudi pozimi, ker so v tem času najlepši. Smo pa tudi taki, ki to lepoto opazujemo iz sten naših prečudovitih dvatisočakov.

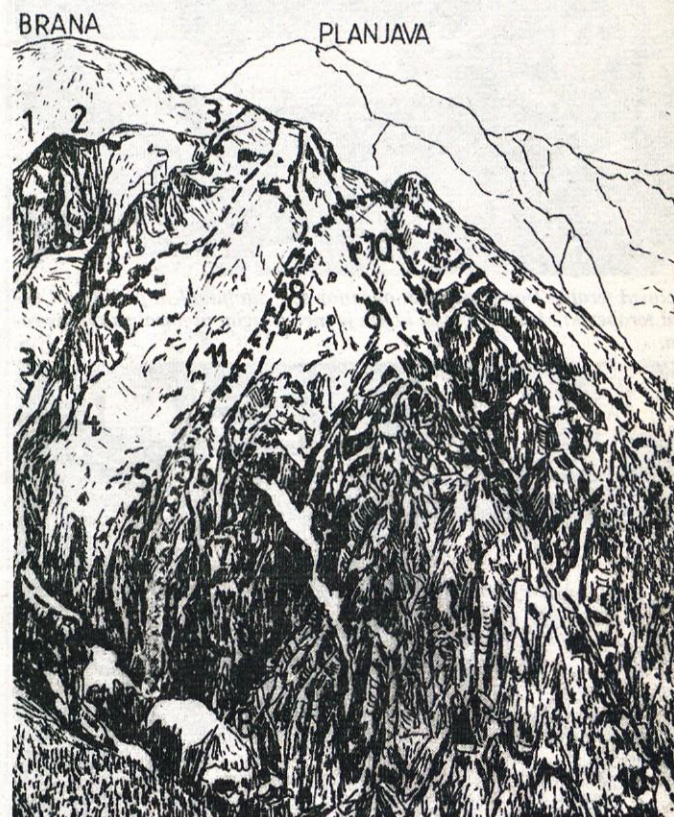
Ze nekaj mesecev sva z Daretom Božičem (AO Mengeš) načrtovala pozimi preplezati zahodno steno Brane, toda nisva vedela, ali naj narediva kakšno ponovitev smeri ali pa kar prvenstveno smer.

Tako sva se odločila, da sva fizično dovolj pripravljena tudi za prvenstveno smer in se 8. 2. 1997 napotila pod zahodno steno Brane. Ze sam pristop pod vznožje smeri je zelo zahteven, še zlasti, če imaš poln nadržniklinov in oponk. Točno ob desetih se je Dare podal v steno in v slabi uri preplezal prvi raztežaj. Napredovala sva zelo dobro kljub težkim nahrbtnikom in transportni vreči, ki sva jo vlekla za seboj po steni. Pri zimskem vzponu moras imeti s seboj tudi zimsko ledno opremo (dva cepina, čevlje, deruze...), zato je bila transportna vreča zelo težka. Priplezala sva do prvega previsa, ki pa je zahteval zelo veliko klinov in lesenih zagozd in

vedela sva, da bova morala obrniti ker bi nama drugače zmanjkalo k nov do konca smeri. Zato sva spustila in pustila opremo in vrkar v steni. Po treh dneh sva hotla nadaljevati, toda zaradi moje nesrečnega padca nisva mogla nadaljevati poti in morala sva se vrn v dolino oziroma v bolnišnico. I slabem mesecu, torej 1. 3. 1997, s se zopet podala v steno z več oreme in tudi uspešno preplezala previsno steno. Ko sva prišla v lži svet, sva sezula plezalnike in prmrzle noge preobula v čevlje in r taknila dereze ter se nato podala snežno grapo 30-45 st. z ledno oremo in tako preplezala do rojvzhodne stene oziroma do stika Bosovo grapo. Nato je sledil še spu po Bosovi grapi in 900 metrov do go smer sva uspešno preplezala.

Smer sva z Daretom Božičem p imenovala »STRAH PRED NEVILTO« zaradi snežne nevihte, ki na je pričakala na vrhu smeri. Smer s ocenila z oceno 6-A2, 3, 4, 900 m trov, plezala pa sva jo učinkovito ur.

KLEMEN HANČIČ

JUGOZAHODNA STENA BRANE Z VRISANIMI ŠMERMI: 1-SNOOP 2-GARFILD, 3-OSREDNJA GRAPA, 4-SPOMINSKA ŠMER MARIJE KAPLJ 5-BELI ŠTEBER, 6-ORION, 7-SPOMINSKA ŠMER MINKE ŠIMEC, 8-BU SOVA ŠMER, 9-BOBNARJEV GREBEN, 10-BOBNAR IN 11-NOVA SME (****)

ENAJSTMETROVKE

Nadzorna komisija

Neodvisna finančna komisija Nogometnega kluba Kamnik je pregledala finančno poslovanje kluba. Klub je v letu 1996 razpolagal s poltretjim milijonom tolarjev in jih prav toliko tudi porabil. Nepravilnosti v finančnem poslovanju ni bilo.

Menjava

Usoda trenerja članske vrste NK Kamnik Rudija Prelca je znana. Igralci (!) so ga zamenjali z Andrejem Vavpetičem, ki bo hkrati opravljal tudi delo trenerja mladincev. Andrej je že zavihal rokave, manj pa igralci, sodeč po obisku treningov.

Srečno novo leto

Tako bomo lahko rekli nekaterim igralcem belomodrih, ko bodo prvič v letošnjem letu prestopili klubski prag. Pa jih že v l. pomladanskem krogu čaka derbi s Komendo (vstopnice so že v prodaji). Ali računajo zgolj na motiv?

Nič ni zastoj

...niti nogomet. Vsi člani NK Kamnik bodo odslej dolžni plačevati klubsko članarino. Prejeli bodo lične klubske izkaznice, denarna (samo)podpora klubu pa jim bo omogočila vrsto ugodnosti.

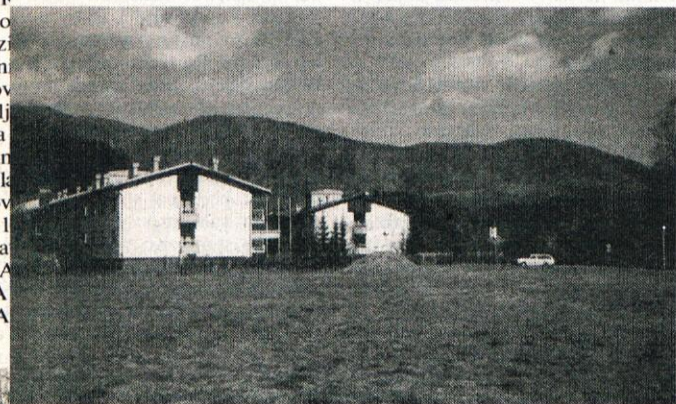
M. M.

S-PUBLICUS
ODPADKI IN PREDELAVA

Ob občinskem prazniku in praznovanju velike noči vam želimo veliko zadovoljstva.

MARJAN OGRINEC

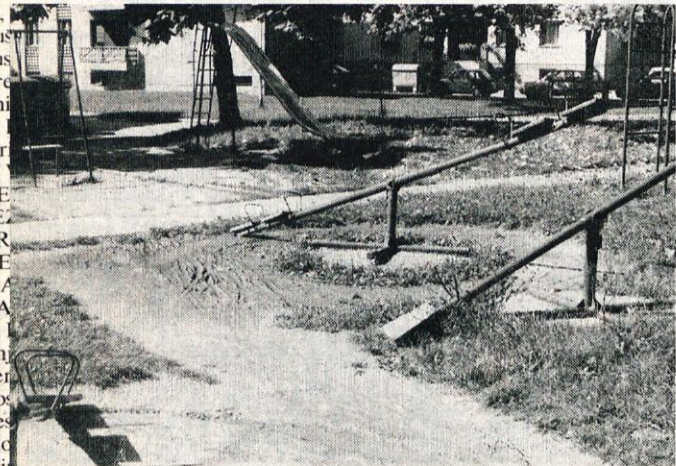
Z objektivom po občini

do načrtovalci ureditvenega načrta upoštevali interese Doma starejših občanov v Kamniku, ki mu je bil prvotno namenjen prostor na desnem bregu Ljubljanice, okolje, ki ga oskrbovanci ne morejo prehovati...

lelovni terapiji Doma starejših občanov so z zanimanjem prisluhnili deni terapevtki Milenki Kopse, ki jim je med drugim prebiral zanimiv roman.

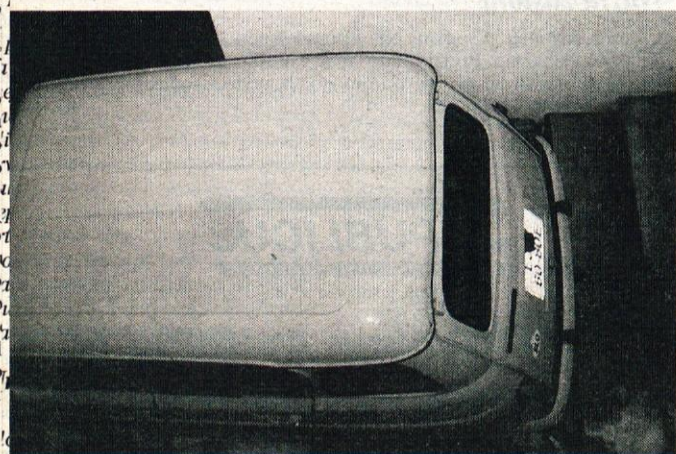

še ob ljubljanski cesti v KS Zaprice čaka na ureditev in Kamniku ni prav v ponos.

zek Reksi se ob pomoči male Matejke uči sofitiranja.

V. MEJAČ

netek iz ptičje perspektive prikazuje katrco, ki jo je jugo »porinil« po pnicah, ker je zasedla njegov parkirni prostor.

HELENA

Člani Društva narodnih noš na Komendskem zborovali

Zbora se je udeležilo nekaj nad šestdeset ali približno polovica članov Društva narodnih noš na Komendskem, navzoči pa so bili tudi trije člani Sveta Krajevne skupnosti Komenda, med njimi oba podpredsednika.

Kako veliko je zanimanje za to edino tovrstno društvo v Sloveniji, nam nazorno pokažejo podatki o članih po kraju bivanja: od 129 članov jih živi v Komendi in v bližnjih naseljih 68 (tudi na Križu, v Žejah in v Suhadolah, ne pa v Mostah), 61 pa jih prihaja iz Ljubljane, Kamnika, Šentvid pri Ljubljani, Šmartnega pod Šmarno goro, Laz v Tuhinju, Mengša, Podlipoglava-Dobrunje, Lukovice, Vižmarji, Trziča, Tacna, Črnuč, Domžal, Cerklj na Gorenjskem, Litije, Dola, Zaloga, Doba, Dobenega, Loke pri Mengšu, Šmarce, Vrhniko, Škaruče, Medvod in ne nazadnje tudi iz Lahov.

Navzoče je najprej pozdravila predsednica Društva narodnih noš na Komendskem dr. Angelca Žerovnik, nakar je sledilo izredno zanimivo predavanje prof. Ande Peterlin, ki je govorila o zgodovini in sedanjem stanju narodnih noš v Sloveniji in na slovenskem etničnem ozemlju. Da je bilo predavanje pisano na kožo navzočim, se je pokazalo v velikem številu vprašanj in v dopolnitvah, kjer so sodelovale zlasti poznavalke narodne noše.

Po predavanju je sledil občni zbor, na katerem je po izvolitvi tričlankega delovnega predsedstva dr. Angelca Žerovnik podala poročilo o delu Društva v letu 1996; sledilo je finančno poročilo in nato oblikovanje ter sprejem programa za tekoče leto 1997.

Iz poročila je razvidna zagnana dejavnost članov društva, pa tudi pre-

cejšnja afirmiranost, kar se kaže v naslednjem: sodelovanje na paradi narodnih noš v Beljaku v Avstriji, sprejem ob obisku papeža na letališču Brnik in navzočnost pri maši v Ljubljani ter v Postojni, sodelovanje pri paradi narodnih noš v Kamniku ob 25. Dnevh narodnih noš, navzočnost pri blagoslovitvi Glavarjevega kipa v Komendi, v prireditvi »Narodnih plesov in pesmi« v Komendi, kjer so poleg gotov Ozare iz Kranja nastopili otroci domače folklorne skupine, domači muzikantje in pevke, navzočnost na izseljenskem pikniku v Postojni, navzočnost na dobrodelnem koncertu za invalide v Domžalah, navzočnost na več zlatih in srebrnih masah, navzočnost na sprejemu Malteških vitezov v Komendi ter navzočnost z manj člani še na nekaterih drugih prireditvah.

V letu 1996 sta bila realizirana dva izleta: v Lipico na Primorsko in na Kozjansko (Sv. Križ, Šentvid, Zagorje in Olimlje), katerih se je oba krat udeležilo več kot petdeset članov društva v narodnih nošah.

Tudi vnaprej bo v okviru Društva posebna skrb namenjena učenju folklorne skupine, sestavljene iz učenec domače osnovne šole.

Podobno kot v preteklem letu se bodo člani društva tudi v letu 1997 udeleževali raznih prireditev.

19. aprila 1997 pa vas vabijo na predstavo »Narodnih plesov, pesmi in šeg« v Komendi, kjer bodo poleg članov Društva sodelovali tudi nekateri gostje. Prireditve bo ob 19. uri, z zbiranjem vstopnic pa lahko dobite tudi kakšno nagrado, ki jih bodo prispevali sponzorji.

DR. MARKO ŽEROVNIK

Štiriindvajset ur humanistične teorije

V kamniški gimnaziji se bo v soboto, 29. marca, zgodil drugi maraton humanistične teorije. Štiriindvajset ur predavanj (od osmih zjutraj do osmih zjutraj naslednjega dne), ki jih ni mogoče slišati vsak dan, popestrjena z glasbo, okroglo mizo o drogah, s humorjem, z razpravami, dispuji, s filmi. Spektakel, ki naj pokaže, da je tudi v teoretskem delu in raziskovanju resnice mogoče uživati, ne da bi kdo kogarkoli posiljeval s svojim znanjem.

Maraton, ki poteka vsako leto na prvo pomladno soboto, je narejen tako, da časti pomlad kot čas novega rojevanja, večne mladosti in ljubezni do vednosti.

Vabijo vas, da se udeležite spektakla, ki ga zagotovo ne boste pozabili in v katerem boste uživali. Prinesite spalne vreče, saj ima noč svojo moč in je spanec kljub spektaklu težko premagovati.

Na maratonu bodo sodelovali ugledni znanstveniki in znanstvenice, teoretiki in teoretikarke iz Slovenije, ki se ukvarjajo z različnimi področji humanistike: dr. Zora Rutar Ilc (Zavod R Slovenije za solstvo), dr. Artur Štern (Inštitut za bioelektromehaniko), dr. Janez Strehovec (Fakulteta za družbene vede), dr. Jože Vogrinc (Filozofska fakulteta, Oddelek za sociologijo), dr. Iztok Saksida (Filozofska fakulteta, Oddelek za sociologijo), dr. Dušan Rutar (Zavod za usposabljanje invalidne mladine), dipl. psih. Josip Šerbetar (Zavod za usposabljanje Janez Levec), Tomaž Herga (študent filozofije in sociologije).

Program maratona '97

V POČASTITEV POMLADI
SŠ RUDOLFA MAISTRA V KAMNIKU
29. MARCA 1997 Z ZAČETKOM OB 8. URI

8⁰⁰ - 8¹⁵ UVOD IN ZAHVALE
8¹⁵ - 9⁴⁵ DR. DUŠAN RUTAR
MEDITACIJA O DESCARTESU IN BOGU
10⁰⁰ - 11³⁰ TOMAŽ HERGA

Kanalizacija po Tuhinjski dolini

Krajani krajevnih skupnosti Nevlje, Sela, Srednja vas, Šmartno in Zg. Tuhinj se zavzemamo, da bi po Tuhinjski dolini napeljali kanalizacijo. S tem projektom bi se rešili šestih čistilnih naprav, ki so predvidene po posameznih krajevnih skupnostih. Cena čistilne naprave je 18 milijonov tolarjev, kar skupaj pomeni 108 milijonov tolarjev. Čistilna naprava ima življenjsko dobo 10 do 15 let, kanal pa 50 let.

S tem projektom bi rešili kompletno Tuhinjsko dolino, Sotesko, Vrhpolje in Nevlje. Na sestanku, ki smo ga imeli na občini, smo se dogovorili, da bo projekt za Tuhinjsko dolino narejen do konca junija letos. Izdelal ga bo Inženiring Ljubljana. Predsedniki vseh krajevnih skupnosti Tuhinjske doline in predstavnik KS Srednja vas gospod Bojan Tičar, pa tudi veliko krajanov Tuhinjske doline, podpiramo projekt priključitve na čistilno napravo Domžale - Kamnik. Seveda se zavedamo, da se to ne bo uresničilo čez noč. Če bomo imeli čistilne naprave po KS, bodo stroški vzdrževanja, analize vode, odvoza mulja in elektrike znatno višji za posamezne uporabnike. Pri kanalu bi se dela reševala sproti in vsi zaseki bi bili priključeni na kanal. Nekateri ljudje govorijo, da bodo čistilne naprave nekoč prodali. Zanima nas, kdo bo po nekaj letih uporabe kupil čistilno napravo, če je njena življenjska doba 10 let. Zavedamo se, da je ta projekt za proračun Občine Kamnik trenutno visok, vemo pa tudi, da država podpira in namenja denar za ekološke projekte. Samo zaspati ne smemo. Tuhinjska dolina bi gotovo dobila lepši videz in čistejšo reko Nevljico.

T. R.

VVZ ANTON MEDVED
NOVI TRG 26 B, KAMNIK

OBVEŠTILO STARŠEM PREDŠOLSKIH OTROK!

Vse starše, ki želijo vključiti svoje otroke s 1. 9. 1997 v VVZ Anton Medved Kamnik, prosimo, da oddajo prošnje za sprejem otrok v VVZ na UPRAVO VVZ ANTON MEDVED KAMNIK, NOVI TRG 26 B, KAMNIK, do 9. 5. 1997.

Obrazec PROŠNJE ZA SPREJEM OTROK V VVZ lahko dobite v vseh enotah našega vrtca.

Zaradi prezasedenosti naših enot prosimo vse starše, da se držijo datuma za oddajo prošenj!

ŽENSKA - LJUBEZEN - MOŠKI

11⁴⁵ - 13¹⁵ DR. ZORA RUTAR
ŠOLANJE IN AVTORITETA
13¹⁵ - 14¹⁵ KOSILO IN GLASBA
14¹⁵ - 16⁰⁰ OGLED FILMA
H KOT HEROIN
16⁰⁰ - 17³⁰ OKROGLA MIZA O DROGAH - VODI JO DUŠAN RUTAR
17⁴⁵ - 19¹⁵ DR. ARTUR ŠTERN
GENETIKA POEZIJE
19³⁰ - 21⁰⁰ DR. JANEZ STREHOVEC
TEHNOLOGIJA KOT SPEKTAKELSKA KULTURA
21¹⁵ - 23¹⁵ OGLED FILMA
APOKALIPSA ZDAJ
23¹⁵ - 00⁴⁵ JOSIP ŠERBETARR
O RADIKALNEM ZLU
1⁰⁰ - 2³⁰ DR. JOŽE VOGRINC
PROLEGOMENA K VSAKI MOREBITNI ASTROSOCIOLOGIJI
2⁴⁵ - 4¹⁵ DR. IZTOK SAKSIDA
KAJ JE SOCIOLOGIJA
4³⁰ - 6³⁰ OGLED FILMA
BLADE RUNNER
6³⁰ - 8⁰⁰ DR. DUŠAN RUTAR
REPLIKANTI IN LOGIKA POGUMNEGA SRCA
SAŠA MEJAČ

SPOMINI NA MLADOST

Na deželi mi je tekla,
zibka, zibala mladost,
skrbna mama me zibala,
njena bila je radost.

Mi ljubezni, kruha dala,
ko cvetela je pomlad,
so spomini nanj prelepi,
jo imel bom vedno rad.

Novi dom si bom postavil,
kjer ljubezen mi živi,
vanj pripeljal bom družico,
dom vesele ohceti.

Zemljo pridno bom obdelal,
da bogato mi rodi,
se rodilo bo življenje,
imeli kruha bomo vsi.

Tu pogrešam očka, mamo,
srčno si želim domov,
med prijatelje drage svoje,
kjer žive, pod rodni krov.

Spet obujal bom spomine,
mi pri srcu bo toplo,
bo veselo, žalost mine,
zarosi se ti oko.

Franc Ravnikar

SREDNJA ŠOLA RUDOLFA MAISTRA
KAMNIK
NOVI TRG 41/A, 1241 KAMNIK
TEL 061/817-210, FAKS: 061/817-114

PONUDBA TEČAJA ZA SAMOSTOJNE TRGOVCE IN TRGOVCE V TRGOVINI

Srednja šola Rudolfa Maistra Kamnik, Enota za izobraževanje odraslih, vabi k prijavi na seminar o vodenju trgovskih evidenc, ki je namenjen vsem, ki morajo to dokumentacijo izpolnjevati pri svojem delu.

Seminar bo vseboval teoretično predavanje in vaje pri izpolnjevanju preglednic. Trajal bo 6 ur in cena je 3.000 SIT. Predaval bo pristojni inšpektor.

Prijavite se lahko na enoti za izobraževanje odraslih, pisno ali telefonično.

Navedite tudi svoje želje glede začetka in časa seminarja.

TRGOVINA
KLASKamnik, Glavni trg 15
tel.: 831-390Pridite k nam po sladke
dobrote za praznike!

Sprejemamo naročila za potice.

PESTRA IZBIRA ZDRAVE PREHRANE.

Vesele velikonočne praznike vam želimo
in čestitamo ob občinskem prazniku.

vetličarna Magelj

Šmarca (zraven Taberne), tel.: 814-376

Velikonočna ponudba aranžmajev, prtov, košar...

- lončnice, šopki, venci, ikebane
- okrasni lonci, lonci za presajanje, korita za rože s podstavkom 510 SIT
- semena in zemlja

Odprto vsak dan, tudi ob sobotah, od 9. do 19. ure

Vsem občanom želimo lepe velikonočne praznike
in čestitamo ob občinskem prazniku.

Se priporočamo.

ETA, živilska industrija d.d.
KamnikČestitamo ob občinskem
prazniku in želimo lepe
velikonočne praznike!Gostišče Groš
Perovo 27, Kamnik
tel.: 812-637Lepo velikonočno praznovanje
vam želimo in čestitamo
ob občinskem prazniku.

Priporočamo se za obisk.

OBRATNA, GRADBENA IN TRGOVSKA ZADRUGA

ZORA, DOMŽALE z.o.o.

MENGEŠ, Prešernova 33
Tel. 737-224Občanom Kamnika ob prazniku
želimo vse najlepše ter se priporočamo
s programom krovsko kleparskih
izdelkov in opečno kritino
TONDACH.

GOSTILNA "ZA TUN' CO"

Tunjiška mlaka 9/a, tel.: 817-670

Za vas smo pripravili

- jedi po naročilu
- sobotna, nedeljska in praznična kosila
- naša specialiteta je OCVRTI PIŠČANEC
- razne sladice: sadne kupe, palačinke - orehove, čokoladne, s sadjem, sladoledom, marmelado...
- v prijetnem spominu vam bo ostal okus dobrega domačega vina

Pričakujemo vas vsak dan od 14. do 24. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 11. do 24. ure.

Dobrodošli!

Lepo velikonočne praznike vam želimo!

d.o.o. STAHOVICA

UROŠ URANIČ

Kranjska cesta 2
1241 KAMNIK
tel.: (061) 813-685SERVIS IN PRODAJA
RADIO - TV - HIFI - VIDEOŽelimo vam lepe velikonočne praznike
in hkrati čestitamo ob občinskem prazniku.KOMUNALNO PODJETJE
KAMNIK d.d.se pridružuje čestitkam
ob občinskem prazniku
in veliki noči.

KOVIS d.o.o.

Molkova pot 5, Kamnik
tel.: (061) 817-511, 817-326,
fax.: (061) 817-445Pridružujemo se lepim
željam ob občinskem prazniku
in veliki noči.SERVIS
GOSPODINJSKIH STROJEV
IN HLADILNIH NAPRAV

Žibert Vinko

Hudo 5/a, tel.: 727-778, 0609-647-519

Lepo velikonočne praznike vam želimo!

AO TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

Lanišek Olga
Maistrova 2, Kamnik (v bivši Delikatesi)Samopostrežna prodaja - vranski kruh, domače
mesnine (Kavčič Vrhnik), pecivo in sladke dobrote
Oražem, Hrovat in Napredek...Pri nas imamo tudi izdelke s programa MOJ DOM in še veliko
drugega za gospodinjstvo in dom.Odprto od 6.30 do 20. ure, ob sobotah od 6.30 do 15.
ure, ob nedeljah od 8. do 11. ure.Lepo velikonočno praznovanje
vam želimo!TRGOVINA S SPECIALNO AVTOELEKTRO OPREMO TER DODATNO
OPREMO AVTOMOBILOV OB KAMNIŠKI OBVOZNICIAVTO EL IZBIRA
SKRITE ŽELJE VAŠEGA AVTOMOBILA

trgovina: Perovo 26, KAMNIK, tel./faks: 812-888

Vsem občanom želimo
lepo velikonočno praznovanje
in voščimo ob občinskem prazniku.CALCIT d. d.
Stahovica 15Občanom Kamnika čestitamo
ob občinskem prazniku
in želimo lepo velikonočno
praznovanje.PEUGEOT
RODEX®

Servis - prodaja

Rova 3/a, Radomlje

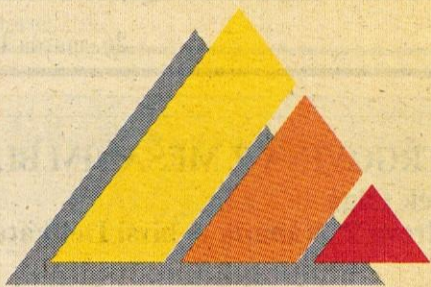
tel. prodaja: 727-798
servis: 727-010
faks: 727-319

Kompleten program Peugeot

PEUGEOT 106
OD 14.900 DEM

GRINT

AV SERVIS RTV in
TRGOVINA KONCILIA

NAPREDEK

DOMŽALE

Prilagodite pomladansko modo sebi

V blagovnici VELE je že pripravljena bogata ponudba oblačil in obutve za vso družino. Strokovno usposobljeni prodajalci vam bodo svetovali ob nakupu in vam predstavili nove modne trende za prihajajočo pomlad in poletje. Oblačilo vam bo naša šivilja prilagodila po meri.

ČE-ŠMINKA-trgovina za mlade, nasproti kina Domžale, ima v svoji ponudbi drzna oblačila za pomlad in poletje priznanih blagovnih znamk: American Legend, Lee, Casucci, Oil Company, Wampum, Carrera, Gaz, Iber, Nes,...

Oblikovanje: TA 2 TO

TEK NA SV. PRIMOŽ BO

»Poletik« pozimi na Gori

Zvončki in trobentice, mačice, vijolice... so že v polnem razcvetu, čeprav je še del koledarske zime. Zimski športi se tako počasi poslavljajo tudi iz zadnjih severnih dolin in sneg se topi tudi v visokih planinah. Smučji počasi postavljamo v kot, tudi Andreja Mali ima snega že verjetno dovolj. Smučji si je za prvi snežni trening za to sezono pripeljal že v lanskem poletju na ledeniku Dachstein. Novembra se je s treningom v Skandinaviji začela sezona tudi v nižinah, kjer so pripravili tudi prve tekme. Tudi prvo v svetovnem pokalu v tej zimi, v Kiruni, na Švedskem, ko je dosegla najboljši slovenski rezultat te sezone (32. mesto). Konec novembra je nadaljevala s prvimi tekmami doma, na Pokljuki, in potem Davos, Argentiere, Tauplitz... in še cela vrsta drugih krajev po zasneženi Evropi. Februarja je bil višek sezone, svetovno mladinsko prvenstvo v Kanadi (14. mesto), zatem pa let nazaj v Severno Evropo, na največje tekmovalno v tej sezoni - svetovno člansko prvenstvo. Gostoljubni Norvežani, ki so »mah-njeni« na tek, so ji namenili čas za 42. mesto, kar je bila spet najboljša slovenska uvrstitev. In po tem po mesecu dni potepanja po svetu - do-

mov, čeprav so Andreji sprva obljubili tudi dva nastopa v svetovnem pokalu prav v njenih boljših razdaljah, sprintih na izpadanje in tek na 5 km prosto. Zasluge nosijo ostali njeni reprezentančni kolegi, ki so tekli preslabo, zato je direktor reprezentanc ukazal: »Vsi domov!«. Po prihodu domov je Andreja tekmovala na pokalu Kurikala v Avstriji, neuradnem srednjeevropskem mladinskem prvenstvu, kjer je osvojila 5. mesto. No, resnici na ljubo, približno tako kot Andreji se je godilo tudi Ramoni Roth (Nemčija), ki je bila na SP v Trondheimu uvrščena na 18. mesto, potem pa prišla na pokal Kurikala in zmaga. Andreja je teden kasneje tekla v Dobbiacu na finalu medcelinskega pokala. V tem serijem tekmovalju srednjeevropskih držav je v absolutni ženski konkurenci letos zabeležila eno zmago in eno drugo mesto, na 15 km klasično pa je osvojila 18. mesto, čeprav ji je na začetku kazalo veliko bolje, saj je imela tretji vmesni čas na tretjini proge. Skupno je le s štirimi nastopi zbrala dovolj točk za 11. mesto.

»Z rezultati sem zadovoljna, čeprav sem po opravljenem treningu in po odlični formi pred najpo-

membnejšimi tekmami pričakovala več,« je izjavila Andreja. Tako se končuje uspešna zimska pravljica in začenja spomladanska, kolesarska in tekaška.

Ob tem vremenu se kar prileže poganjanje pedal po naši deželi. Na tekmovalno sezono se vneto pripravljamo tudi člani lani novembra novoustanovljenega ŠD Calcit Rock Shox team, med katerimi bo ena izmed dejavnosti tudi kolesarjenje. Seveda za nas ljubitelje narave tudi lepša oblika - gorsko kolesarjenje. Zato vse ljubitelje te dejavnosti vabim v našo sredino, vse informacije boste dobili v kolesarski trgovini Proloco Šport. Vabljeni vsi mladi po letih in po srcu.

Na koncu še vabilo vsem tistim, ki raje vidijo, da se jim svet vrti počasneje in so radi z nogami (skoraj vedno) na trdnih tleh. Na velikonočno soboto bo 2. tek na Sveti Primož. Z Vegrada bomo zbežali ob 10. uri, 16.54 minute kasneje pa že lahko pričakujemo najhitrejša na Primožu. S tem časom se do Maribora hvali Igor Šalamun, ki ga je dosegel lani v snežnih razmerah, zato bo letos, če bo vreme, še boljši.

METOD MOČNIK

novalci ukvarjajo z uradnim delom ali hodijo v šolo, takih žičk kar mrgoli. Nejevoljno sem se odpravil v klet. Tozadevne žičke seveda nisem našel, ob prihodu gor pa me je dosegla druga mojstrova želja. Vsebovala je nezadržno potrebo po nekakšnih kleščah, ki naj bi se odpirale »do tri in pol«, kombinirke, ročaj je lahko tudi krajši. Omenjam, da naša hiša poseduje en primerek klešč. Običajno so pri roki takrat, ko jih potrebujemo in obratno. V tem konkretnem primeru je prišla seveda v poštev druga varianta in klešče sem kar dolgo iskal, čeprav sem vedel, da ne bodo ustrezale idealno zamišljeni mojstrovski predstavi. Iskal

Tiste nedelje (16. februarja 1997) je z bližnjih njiv zaudarjalo po prežgodnji pomladi in bele zimske steze so že pred dnevi izgubile svoje dobro ime. Le neuničljivemu gorskemu skakalnemu komiteju se je zahvaliti, da za robom gorjanske visoke planote ni bilo kot v blatem dolu.

Tam je bilo kot pozimi. Celo sneg se je dalo videti z malo sreče. Bilo je živahno in barvito, kot se za pravi športni park spodobi. Gledalci so v procesijah prihajali pod skakalnice velikanko kot nekoč partizani iz gozda. Poleg gorjanske visoke planote ni bilo kot v blatem dolu.

ki je pritajeno uhajal iz kuhinjskega šotora in se visoko v bukovih krošnjah družil z belimi oblaki, ki so tudi prišli nad tradicionalno prireditel v smučarskih »poletih« Gorja 97. Gorjanski komite se je namreč iz čistih komercialno-prirediteljskih razlogov že pred leti odločil, da vsako dolžino skoka nategne desetkrat in tako nedolžni gorjanski breg postavi ob bok sami Planici.

Tudi pridobivanje sponzorjev si je tako olajšal.

Ob enih in petnajst minut se je na vrhu zaletišča končno nabralo dovolj »letalcev«, njihovi sorodniki pa so jih z reklamnimi transparenti in vrečami za kosti čakali spodaj v izteku.

Tekma se je odvijala po načelu, čim starejši si, tem pozneje prideš na vrsto, kar je v tem primeru celo prednost, saj se ob gledanju lastnih otrok lahko še marsičesa naučiš.

Prireditel je dosegla vrelišče vsakič v odmoru, ko je zavrelo vino in so se športne strasti raznemale za sankom. Ker je bila v špicah ponudba manjša od povpraševanja, bi se dalo problem rešiti na čisto fizikalni

ci. Medtem ko je bilo jadranje po zraku za ene le rutina, je bil za druge vsak srecen pristanek kot življenje po življenju.

Neki ata je skakal z na stečaj odprtimi usti. Ker je obstajala potencialna nevarnost, da bi med poletom koga šavnil v glavo, so se sodniki s spikerjem in vsem tehničnim personalom, vsakič, ko se jim je nevarno bližal, vrgli na tla sodniške tribune.

Kljub vsem potencialnim in objektivnim nevarnostim pa je letošnja smučarska prireditev na Gori pri Komendi minila srečno. Tudi gledalcem se ni nič zgodilo.

Rezultat vsega tega pa je naslednji:

a - ženske:
1. Mateja Pogačar
2. Petra Šuštar

b - superveterani: 1. Jože Rotar

c - starejši člani:
1. Dino Klemencić, RCU Lukovica, 355 m,
2-3. Jože Lanišek, Kamnik, in Vili Ropret, Pizca Tonač, 350 m,

d - mlajši člani:
1. Andrej Marin, Komenda, 365 m,
2. Robi Mikelj, Bohinj, 360 m,
3. Matjaž Stele, Praprotna polica, 355 m,

e - osnovnošolci:
1. Igor Bider, Vodice, 340 m,
2. Luka Nučič, Breg, 330 m,
3. Tomaž Kalíšnik, Zagorica, 295 m,

f - skupni zmagovalci:
Andrej MARIN, Komenda, skoki: 190, 180 in 185 m.
Nasvidenje na Gori 98!

FRANCE STELE

Malo za šalo malo zares

MOJSTRI

Čakali smo ga kot praznik svete Neže. Dneve in tedne. Očitajoči ženin pogledi so me že navajali na misel, da z zadevo seznanim Varnostni svet Združenih narodov, kajti okvara bojlerja v kopalnici lahko povzroča neslutene družinske težave. Pa je nekega popoldneva nepričakovano - pozvonilo.

Otroka sta zdrvela po stopnicah navzdol. Ne vem, zakaj to počno vsi otroci, saj konec koncev lahko pred vrati stoji čarovnica ali tolovaj. Odprla sta vrata in strmeč obstala pred spoštljivo vzbujajočo postavo, ki je zastirala skoraj celotno odprtino vrat. Bil je mojster. O pomembnosti in vsestranski usposobljenosti njegove pojave sta pričala siv kombinizon z oznako »Techno Univerzum« in pred hišo parkirano vozilo, kaj vozilo, bleščec štirikolesnik, vreden nekaj mojih celoletnih uradniških plač. Z dostojanstvenim priklonom je dal vedeti, da je njegov prihod izraz posebne usluge in usretnosti in da njegova ekipa op-

moral plačati, toda v bistvu sem si kupil urico ali dve prostega časa. Vsak je za nekaj strokovnjak. Tistih nekaj tolarčkov je vredno tega.

Iz kopalnice se je slišal pomirljivi ton klavirja, rezkanja, oglasilo se je celo tiho živžiganje, ki priteče ljudem, ki imajo zadevo v oblasti, ki so je vajeni in jih ne more nič presenetiti. Rutina pač. Melodija živžiganja je bila sicer neobičajna mešanica napeva iz Aide in narodne Gori na hribeček grem, toda predpostavljam sem, da je mojstrova delovna koncentracija dosegla tak nivo, da ga opravičeno odvezuje od trenutnega izvajanja večjih glasbenih dosežkov. V veselem razpoloženju sem pomislil na Wagnerjeve Mojstre pevce in si želel prižgati radio, ko je mojstrova pesem nenadoma utihnila.

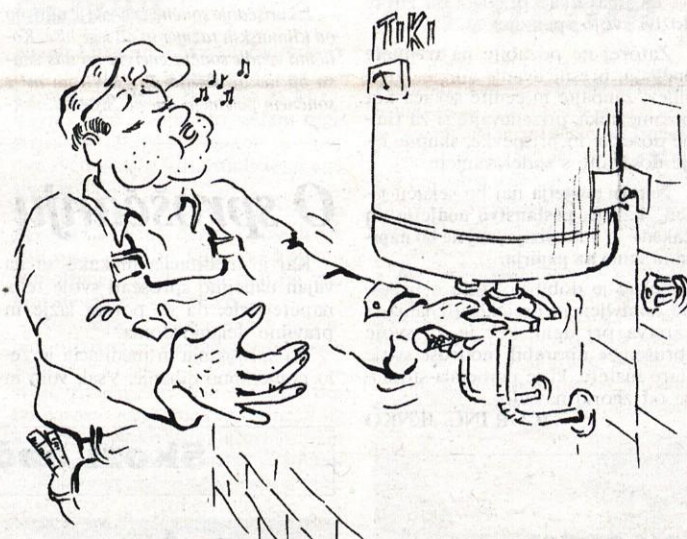
»Zdaj je prišel do ključne točke, do delovnega vrhunca,« sem pomislil in to delo primerjal s kirurško operacijo. Ponovno sem se zotopil v časopis, prigriznil kolaček, toda zopet me je dosegla primerjava s tokrat nekoliko zahtevnejšo kirurško operacijo, kajti iz kopalnice se je slišalo nerazločno mrmanje. Ker vem, da gre včasih za nohte tudi kirurgom, sem še vedno ohranil svoj mir.

Nenadoma sem zaslišal razločni »Jeb...«. Hkrati sem pomislil na tokrat najzahtevnejšo kirurško operacijo in na potrebno abstinenco otrok, ko je isti glas iz kopalnice odločno in nedvoumno, verjetno sam sebi, izrazil željo po spolnem občevanju s hierarhično najvišjo teološko osebo.

Sam sebe sem tešil, da gre pač vsakemu kdaj kaj narobe, da odvedo tudi največji mojstri, da je tako izrazoslovje posledica sproščanja notranje napetosti in da ima pri tem človek običajno stvari še trdno v rokah. Še vedno pomirjeno sem zganil stran časopisa, in napravil požirek čaja.

S prizorišča očitnega boja med človekom in aparatom se je tokrat zaslišala goreče izražena želja: »Rad bi poznal tistega, ki je to napravil tako noter.« To me sploh ni vznemirilo. Ste kdaj videli pravega mojstra, ki ne bi pri svojem delu izražal radovednosti po poznavanju s tistim, ki je pred njim počel isto stvar, z istim namenom, le da je po sodbi tistega, ki to dela za njim, to narejeno zanič, smešno, neumno, nemogoče?

Naslednje njegovo vokalno sporočilo pa je bilo že zelo konkretno in je bistveno poseglo v moj namišljen kupljeni prosti čas. Mojster je prosil za, milo povedano, za žičko, 3 cm, nič več, nekoliko debelejšo, po možnosti plastificirano, najboljša bi bila bakrena, z razcepom. Seveda v naši hiši, v kateri se vsi sta-

sem zato, da ne bi moral iskati spet kaj drugega, kajti bal sem se, da je ne bi odnesel tako kot pri njegovem predhodniku, s katerim je bilo, kot da bi bil naročen za igrice Spomni se - poišči me.

»Rkkk, sss, trrrrr!« je nenadoma počilo in nekaj padlo. Nemirno sem odhitel proti prizorišču, pogledal v kopalnico in v kadi zagledal padlo polovico bojlerjeve notranjosti, zraven pa je stal mojster, držeč v roki meni do tedaj neznan vijak, očitno izvlečen iz bojlerja. Priznam, da sem bil razburjen, toda mojster se mi ni dal razburiti, kot da je njegov običajni in normalni način dela v tem, da podre in zruši v kad celotno bojlerjevo notranjost, z apnencem in

vodo vred.

»Treba bo nabaviti nov vijak,« je bilo njegovo sporočilo. Ker imam s tem bogate izkušnje, sem že vedel, kaj me čaka. Prosil sem ga za podatke o vijaku, kajti vedel sem, da ti prodajalec vedno lahko pripravi dvom v tvojo strokovnost z nepredvidenimi vprašanji. Zapisal sem si podatke o vrsti vijaka, o višini, debelini, navoju, glavi, izdelovalcu, itd., itd in odšel v najbližjo specializirano trgovino, kjer me je prodajalec, vajenec, podrl že s prvim vprašanjem o taki in drugačni matici, v katero naj bi se zavijal ta vijak. Le na videz mirno sem ga prosil, da mu bom na vprašanje odgovoril le, če mi omogoči telefonski posvet z mojim strokovnjakom za to področje. Mislim sem na mojstra.

Telefonski klic ga je zmotil v kuhinji, kjer si je dal opravka s kruhom, prekajeno gnatjo, trdo kuhanim jajčkom, sirom in hrenom iz ETE. Očitno nejevoljno je vstal in to je bilo prvič, da je pri svojem delu kazal nejevoljo, slušalko pa sem odstopil kar prodajalcu, z namero, da s mojstrom uskladi svoje strokovne poglede. In sta jih hitro. Prodajalec me je odpravil po enakem postopku, rekoč, da bi mu moral

povedati, da gre za vijak z oznako - presneto, zdajle sem jo spet pozabil, sestavljala pa jo je, mislim, črka M pa številka 2 ali 7 pa decimalna vejica pa...

Vijak sem srečno oddal mojstru, on pa ga je dal nekam v notranjost bojlerja. Očitno je bil zadovoljen sam s seboj, kajti spet se mu je vrnila pesem, tokrat narodna Moj očka ima...

»Garantiram za 100 let,« je rastel njegov optimizem. Pospravljaj je orodje, se priporočal za naprej in dodal: »Se računček.« Ker ga je

omenil v pomanjševalni slovnični obliki, sem kar slutil, kakšna bo ta številka, njena oznanitev pa je delovala kot črna nevihta, čeprav je bila zaključena s »tolarečkov«. Resnici na ljubo pa moram zapisati, da se je cena povsem ujemala z napisom »Univerzum« na mojstrovem kombinizonu in štirikolesno križarko, v katero je sedel in še otrokom je pomahal v slovo.

Potlej sem si pa res zažvižgal tisto Wagnerjevo Mojstri pevci. Ob pogledu na bojler jo živžigam bolj z občutkom.

MOZ

ČESTITAMO OB OBČINSKEM PRAZNIKU,
OB BLIŽAJOČIH VELIKONOČNIH PRAZNIKI
PA VAM ŽELIMO OBILO ZDRAVJA IN
NOTRANJEGA MIRU.

OBELEM VAŠ VABIMO, DA SE OGLASITE V NAŠI
INDUSTRIJSKI PRODAJALNI OB TOVARNI.

TITAN
kamnik

Kakovost v podjetništvu

Veselim se z Vami. Uspelo Vam bo, saj je prvi korak za Vami, ko ste začeli razmišljati o kakovosti tudi na glase.

II. Tema: Kako doseči optimalno kakovost

Uspešno opravljena analiza in od Vas priznane napake in dejstva Vam bodo vodilo v prehodu iz pasivne oblike kontrole kvalitete v aktivno kontrolo kakovosti. Pot, na kateri smo zamenjali tudi izraz, nas bo popeljala v popolno upravljanje s kakovostjo. Je tudi za Vas pasivna oblika pomenila primerjavo izdelka s tehnično dokumentacijo, ločevanje dobrih izdelkov od slabih, spremljanje reklamacij in njihovo reševanje? Mogočeimate celo kaj primerjati, ker nimate tehnične dokumentacije, reklamacij pa tako ne rešujete, ker vam tako ali drugače ne bodo plačali.

Sodoben pristop (če temu še lahko tako rečemo) h kakovosti pomeni preventivno v vseh fazah razvoja, proizvodnje in uporabe, da se prepreči nastanek napak. Če ne sprejemamo dejstva, da je novi element v pristopu kakovost kot proces, ki se širi skozi vso organizacijo in vse njene funkcije, ne bo šlo.

Ne naredite napake in ne mislite, da to pomeni samo kontrolo proizvodov niti samo službo za kontrolo kakovosti. Če že moramo nekaj kontrolirati, moramo vedeti kaj, to pa moramo že v fazi razvoja vgraditi v izdelek in določiti v specifikacijah.

Da sledimo že objavljenim zaključkom na to temo, moramo korak po korak (step by step) mimo vsaj treh razvojnih oblik zagotavljanja kakovosti z upoštevanjem principov TQM. S tehnično kontrolo (TK) ugotavljamo odstotek dobrih ali slabih izdelkov, s kontrolo kakovosti (KK) v procesu ugotovimo sprejemljiv nivo kakovosti (AQL), organizacijska oblika (OK) obvladovanje kakovosti pa nam v proizvodno poslovni sistem s mero ppm in ZD (zero defekt) poda jasno sliko, kam v kakovosti sodimo.

Da boste lažje izvedli ta prehod, nastejemo vsaj nekaj principov TQM:

- utrdite tržiske podjetja in sprejmite zahteve kupcev,
- uspostavite odnose proizvajalec-kupec znotraj in zunaj podjetja, brez slabosti v verigi,
- začnite delati pravilno prvkrat in vsakič,
- v nobenem primeru ne pozabite opredeliti odgovornosti za definirano delo z matriko odgovornosti, o čemer bomo še govorili,
- če je potrebno, še enkrat preglejte izgovore v prejšnji številki Kamniškega občana.

Če ste pri izdelavi specifikacij za kakovost ugotovili, da je bolje delati skupno za isti cilj, kot pa delati drug

proti drugemu, je del uspeha pripisati tudi vodstvu podjetja, ki je znalo oblikovati prave delovne time.

Do objave naslednje teme, v kateri bomo obravnavali in predstavili zahteve standardov za zagotavljanje kakovosti, Vreka Komenda, Inženiring za varstvo pri delu, požarno varnost, ekologijo in kakovost, JENKO Igor s.p. POTOK PRI KOMENDI 3B, kot svetovalci pri PIC Kamnik, odgovorjamo na Vaša zastavljena vprašanja na našem naslovu oz. po TEL/FAX: 841-479, saj ste na pragu velike odločitve, zato Vam bo vsak nasvet dobrodošel.

Katere aktivnosti bo od Vas zahtevala III. tema?

- Popolno preučitev standardov iz SERIJE ISO 9000,
- definiranje elementov izbranega standarda in eventualne dopolnitve glede na vaše specifičnosti,
- določitev funkcij in zadolžitve po izbranem sistemu,
- izdelavo matrike odgovornosti,
- izdelavo in potrditev plana nadaljnjega dela,

Dočkali smo ga?

Pa se zato nismo pritoževali, niti ga s čim pogojevali, ker smo vedeli, da smo to vgradili v naš izdelek, so se pričakovanja uresničila! Lahko za vaš izdelek ali storitev pričakujete isto?

V VPRASANJA NA VPRASANJA
PROSTOR ZA OBJAVO ODGO-

V dosedaj napisanih in objavljenih člankih v Kamniškem občanu na temo KAKOVOST V PODJETNIŠTVU je bilo podanih kar zadostno število možnosti, da si bralec, podjetnik ali celo manager zastavi vprašanja.

Če vprašanj ne bi bilo, bi si seveda lahko odgovorili na več načinov. Prvi bi bil za nas najugodnejši, ker bi mislili, da je stvar napisana tako dobro, da vprašanj sploh ni možno postaviti. Verjemite, da si tega ne domišljamo. Drugi, bolj kritični, je ta, da o vseh stvari bralci še tako malo vedo, da jim tudi naše pisanje ne zadošča za postavljanje vprašanj.

Tretji in druge odgovore bi lažje podal kateri od analitikov lokalnih gospodarskih gibanj, kar sploh ne bi bilo slabo in naj to služi kot spodbuda.

Vprašanje: Nam lahko na primer odgovorite; kako izboljšati kakovost poslovnega sistema?

Pred časom sem za potrebe izobraževanja za področje varstva pri delu izdeloval vprašalnik za gozdarja - sekača, kjer sem postavil vprašanje ne kako tako: Katera trditve je pravilna?

a) ostrina v pravilno pripravljena veriga žage v delavnici pomeni večjo varnost za sekača,

b) kar je ostro je nevarno, zato naj bo žagina veriga nenabršena,

c) za brušenje verige nimamo časa, ker imamo normo,

Sekač je na vprašanje odgovoril pravilno! Za brušenje verige si moramo vzeti čas, kot ga je potrebno vzeti za »brušenje« procesa načrtovanja, izdelovanja in vzdrževanja poslovnega sistema, ob tem, da vemo, da je podiranje dreves tudi poslovni sistem.

Sekač je strokovno usposobljen in motiviran, da kakovostno očisti gozd, kar pa ni zadosten pogoj, saj ljudje 25-odstotno vplivajo na kakovost izdelka (dr. Juran), procesi pa 75-odstotno.

Čeprav se z gornjo trditvijo ne bi mogli v celoti strinjati, Vam vseeno priporočimo, da brušenje začnete po glavnih procesnih področjih in ravneh, kot to zahteva vaš izdelek ali storitev. Naporu sodelujočih morajo zagotoviti ponovljivost procesa (projektno vodenje za nadzor stroškov, rokov, funkcionalnosti izdelka, ...)

Če obstoji temeljno razumevanje celotnega procesa, vam je omogočeno ponoviti uspeh prejšnjih projektov. Prišli ste do definirane procesa, kjer imate vse dokumentirano, če želite tudi standardizirano in integrirano v standarden proces. Nadaljnja pot je zagotovitev zahtev za upravljanje in optimiziranje procesa.

Načine brušenja verige bomo spoznali pri pregledu standarda ISO 9000-3.

Sekaču je verjetno vseeno, ali bo verigo nabrusil zaradi projektnega ali pa produktne cikle, za vas pa je lahko zelo pomembno. Čeprav je rezultat projekta tudi produkt, se moramo kdaj odločiti prav za projektni cikel, kjer lažje določimo vse stopnje.

Postavite se v vlogo sekača in mu določite vse korake, da bo gozdar nadzornik zadovoljen z izgledom gozda po opravljenem delu sekača.

Pri določanju korakov ne smete pozabiti na brušenje poslovnega sistema v smislu obvladovanja vodenja in upravljanja. Ne smete pozabiti na to, da ima sekač pravico, da zdrav doživi svojo »penzijo«.

Zatorej ne pozabite na vrednote podjetja; uresničevanje ambicioznih ciljev, zaupajte in cenite sekača kot posameznika, prizadevajte si za trajne dosežke in prispevke, skupne cilje dosegajte s sodelovanjem.

Namen podjetja naj bo sekaču jasen, kaj je poslanstvo podjetja in kakšna je vaša vizija, naj ne bo napisano samo na papirju.

Sekač je dobil potrdilo o uspešno opravljenem preizkusu znanja iz varstva pri delu, ker je za svoje »brušenje« uporabil modrost svoje stare matere, ki je pometala stopnice od zgoraj navzdol...

IGOR ING. JENKO

Energetski kotiček

Sončna energija pomeni varčevanje

1 kWh segreje 17 l vode za 50 K.

Pri izkoristku sistema 40% segreje 1 kWh sončne energije 7,2 l vode za 50 K. Na sončen, poletni dan nam da 7 kWh energije na 1 m² kar segreje približno 50 l vode za 50 K.

Za segretje 300 l vode za 50 K potrebujemo 6 m² SSE.

Svetovna energetska usmeritev je v večjem izkoriščanju obnovljivih virov energije predvsem energije sonca v neposredni obliki (pasivni in aktivni način, sončne celice) in posredni obliki (energiji vodnih tokov, vetra, biomase).

Stiričlansko gospodinjstvo porabi na leto 40.000 kWh energije za ogrevanje, 4-6 tisoč kWh za pripravo tople vode in 3-5 tisoč kWh električne energije za pogon gospodinskih aparatov, razsvetljavo.

Od aprila do oktobra je mogoče prihraniti okoli 2100 kWh električne energije. Letna raba koristne energije (električne energije, kurilnega olja EL, ...) za pripravo tople vode na gospodinjstvo (stiri osebe v gospodinjstvu) je od 2010 do 2760 kWh.

Če želimo celotno delovanje kolektorjev, morajo imeti nagib od 45 do 60 stopinj. Primerjava dobika koristne toplote in njene porabe kaže, da dobiček sončne energije približno pokriva porabo koristne toplote. Zaradi toplotnih izgub (hranilnika, razvoda) v prehodnih mesecih in pozimi moramo kriti porabo toplote z dodatnim ogrevanjem (el. grelec, kotel).

Stopnja pokritja v % porabe koristne toplote:

Časovni interval	Pokrov-enof. zast.	J	JVJZ
maj-avgust	EZ	ni potrebno	dodatno ogrevanje
april-sept.	EZ	85	82
marec-oktober	EZ	70	67
celo leto	EZ	30	27

V tabeli so navedene stopnje pokritja in s tem potrebni delež električnega dodatnega ogrevanja za primer, če kolektorji v času največje intenzitete sončnega sevanja (maj-avgust) lahko sami pokrivajo potrebo po topli vodi.

Izkoriščanje sončne energije je odvisno od klimatskih razmer in od lege hiše. Kolčina vpadle sončne energije pri nas znaša od nekaj desetlin do 7 kWh na m² v sončnem poletnem dnevu. Sistem kolek-

torjev naj bo na strehi, ki je usmerjena proti jugu in sicer tako, da ta del strehe v času od aprila do oktobra ni v senci drugega objekta.

Čas ekonomske amortizacije solarnih sistemov znaša med stiri in deset let, odvisno od geografske lege, vrste potrošne energije za pripravo tople vode, porabe tople vode v gospodinjstvu in potreb stanovalcev.

V letošnjem letu država ponovno daje nepovratna sredstva vsem, ki so zainteresirani za namestitve SSE na svoje objekte. Program poteka v dveh smereh in sicer:

Kakšne so posledice proizvodnje električne energije 1 MW / leto na okolje?

	ENOTA	TER. PREMAG	TER. NAFTA
poraba kisika	10000 ton	8	8
onesnaževalni produkti:			
ogljikov dioksid (CO ₂)	10000 ton	10	10
žveplov dioksid (SO ₂)	ton	140	55
dušikovi oksidi (NO _x)	ton	20	20
ogljikov monoksid (CO)	ton	0,5	0,01
ogljikovodik (C ₂ H ₄)	ton	0,2	0,7
prah	ton	5	0,7
pepel	ton	350	0
poraba zraka za razredčenje dima	1 milijarda m ³	180	73

Kakšno je individualno onesnaževanje zraka v poletnem obdobju pri pripravi tople sanitarne vode preko toplovodnih kotlov na kurilno olje EL ali trdna goriva?

lektorjev je samogradnja. Zanj je potrebno izpolniti prijavnico, ki jo zainteresirani dobijo v energetske svetovalni pisarni Kamnik. Samogradnja poteka organizirano v skupinah in ima naslednje prednosti:

- nižja cena (odvisna je od iznajdljivosti in komercialne sposobnosti članov skupine),

- socialni vidik ljudi, ki se že zavedajo pomena varčevanja z energijo izrabe obnovljivih virov energije in varovanja okolja,

- država je manj odvisna od uvoza vse dražjih energentov,

- zmanjša se onesnaževanje okolja in posledic, ki so vedno bolj vidne.

Energetsko svetovalna pisarna Kamnik, Glavni trg 23, tel.: 831-470, odprto vsak torek in četrtek od 17. do 20. ure.

O sproščanju in meditaciji

Kaj je meditacija in kako se na vajah naučimo sproščati svoje telo, napete dele, da to potem lažje in pravilno delamo doma?

Pri sproščanju in meditaciji je zelo pomembno dihanje. Vsak vdih in

vsak izdih sta enako pomembna. Globoko vdihujemo skozi nos, kjer dlačice zadržijo prah. Tako vnašamo v telo dobro energijo. Daljši ko je vdih, več čistila prinesemo v telo. Vdihni ne zadržujemo v glavi, tem-

več takoj pričnemo z izdihavanjem skozi usta. Daljši je izdih, več navlake pospravimo iz telesa. Vendar pa poiščimo svoj ritem dihanja in ne delajmo na silo.

Z dihanjem se tako umirimo. Ne mislimo na nič. Vse misli, ki se podajo po naši glavi, naj nežno odplavajo daleč proč. Osredotočimo se na dihanje, spremljamo ga in opazujemo. Lahko se osredotočimo na določeno točko, na srčno ali na kronsko čakro in meditiramo.

Tudi molitev je meditacija. Lahko pa si jo poljubno sestavimo.

Tako se povežemo z Energijami Ljubezni, Svetlobe, Zdravja, Sreče... in res začutimo, kako Energija priteka v naše telo.

Znano je, da je le človeku dan razum. Z njim mislimo, spoznavamo, se učimo...

Če ga znamo pravilno uporabljati in obvladovati, lahko dosežemo vse, karkoli želimo. Lahko pa postanemo njegovi sužnji. Torej delati moramo tudi s srcem, sicer obstaja nevarnost, da zgubimo nadzor nad njim. Tako nam razum vlada in nas vodi v napete situacije, v skrajnosti. S sproščanjem, pravilnim dihanjem in meditacijo se naučimo, kako umirimo naše nemirne misli, naš razum. To so stari načini sproščanja, s katerim se možgani odpotujejo in regenerirajo. Seveda to vpliva na celo telo. Torej, možganski valovi se umirijo, upočasnijo se delovanje, preidejo v tako imenovano alfa stanje. Srčni utrip in krvni tlak se normalizirata. Zleze z notranjim izločanjem pričnejo normalno delovati. Uredi se prebava, pospeši se izločanje škodljivih snovi iz telesa. Sklepi postanejo bolj elastični, sprošča se vezno tkivo. Napetosti v mišicah izginjajo. Koža postane prekrvavljena in napeta. Normalizira se živčni sistem. In še bi lahko naštevale.

Po meditaciji smo bolj sproščeni, bolj zbrani, lažje se osredotočimo. Svoje težave vidimo v drugačni, jasnejši luči.

Meditacija ni gledanje v prazno, kot jo še marsikdo razume, pač pa je resno in »garško« delo na sebi, spoznavanje sebe, svojega telesa, organov, vsega neverjetno harmoničnega sistema delovanja našega fizičnega telesa in subtilnih teles, ki nas obkrožajo. Tu pa se prične že samozdravljenje.

VERA PRELOVŠEK

Domžalski Napredek praznuje 45. jubilej:

Skrb za kakovost na prvem mestu...

V domžalskem Napredku uspevajo nadaljevati zelo uspešno poslovno tradicijo in ob tem še izboljševati rezultate. Gradnja preskrbovalnega centra v Jaršah in posodobitve prodajne mreže...

Gotovo najbolj uveljavljeno domžalsko trgovsko podjetje Napredek Trgovina d. d. je med tistimi trgovskimi organizacijami, ki so v slovenskem prostoru ne le med najbolj poznanimi, temveč so tudi v največji možni meri usmerjeni h kakovosti: v številnih poslovalnicah Napredka se ne oskrbujejo samo občani Domžal in ljudje iz okolice, temveč tudi kupci iz bolj oddaljenih krajev in celo mnogi kupci iz slovenskega glavnega mesta. Tako je ob vsej raznolikosti ponudbi še drugih ponudnikov blaga (konkurenčnost se je zelo razvila) tudi mogoče, da Napredkov trgovski delež v občini znaša skoraj 50 odstotkov.

Med 100 največjimi v Sloveniji...

To je uspešen in v prihodnost obranjen kolektiv. Napredek Trgovina d. d. spada med 100 največjih podjetij v državi in je po svoji poslovni organiziranosti in pristopih gotovo tudi med najsodobnejše vodilni podjetji. V okviru tega velikega trgovskega sistema deluje 30 večjih in manjših samopostrežnih enot, ob tem pa je v osrednjem poslovnem Napredkovem objektu v Blagovnici VELE, ta obsega kar 800 kvadratnih metrov površin, še 20 najrazličnejših oddelkov. Tako je v Napredku vsega okrog 50 dobro delujočih poslovnih enot, ki tvorijo jedro obsežne, zanimive in atraktivne trgovske ponudbe. To ponudbo, zvečine je organizirana na območju nekdanje občine Domžale, so v minulem letu do-

polnili še z veliko in vseobsegajočo živilsko diskontno ponudbo v Vižmarjih pri Ljubljani.

To je okolje, kjer se ženske dobro počutijo...

Ob kadrovske zasledbi in strukturi zaposlenih v Napredku pa je potrebno poudariti, da je od 580 zaposlenih delavcev več kot 400 žensk. V Napredku služi kruh precej Kamničank, tudi direktor podjetja. V enakopravnem opravljanju trgovskega dela in hkrati ob nalogah družinskega življenja Napredkovim trgovkam gotovo ni lahko. A vendar to svojo življenjsko danost uresničujejo uspešno: v zadovoljstvo kolektiva in kupcev. To je delovno okolje, ki je poskrbelo, da se ženske v njem dobro počutijo. Tako pomeni Napredek ženskam najprijaznejše delovno okolje. O takem ustvarjenem, resničnem odnosu do žensk v Napredku govorijo tudi priznanja, ki ga je podjetje prejelo: za urejen odnos in za ženskam prijazno delovno okolje.

Nenehno na poti h kakovosti: to je osnovni cilj...

V Napredku si ne postavljajo lahko osvojiteljnih ciljev, saj je uspešna pot v prav tako uspešno prihodnost dosegljiva tudi ob mnogih konkurencah, ki si na Domžalskem skušajo odrezati svoj kos pogače. Poskrbeli so, da se za kakovost izobražujejo vsi: od prvega do zadnjega v Napredku! Kakovost je stalnica dela in je kot nenehna obveza vseh zaposlenih za prodajo, hkrati s sloganom, ki so si ga postavili: NAREDEK - DOBRO IME MED TRGOVCI... Tudi v prihodnje si v Napredku postavljajo take cilje, ki bodo ob že doseženi kakovosti krepili zavest.

Nova pridobitev: povečava velikega

diskontnega preskrbovalnega skladišča...

Gradnja sodobnega diskontnega skladišča v Jaršah oz. povečava dosedanjega je največja letošnja Napredkova investicija. Kot nam je v pogovoru poudaril direktor Stane Skok, bo nova pridobitev dopolnila gradnjo, ki so jo začeli pred šestimi ali sedmimi leti. V novih pridobljenih površinah jarškega diskonta bo na voljo 4300 kvadratnih metrov notranjega prostora z ustreznimi zunanjimi površinami. Teh bo okrog 7000 kvadratnih metrov. Z novimi zmogljivostmi in novo tehnologijo dela v skladišču bo po napredku mogoče še bolj zadostiti vsem potrebam kupcev, pogodbenih strank, gostincev, trgovcev, delovnih organizacij in drugih.

V Jaršah uresničujemo velik in zahteven projekt...

Posebno zahtevno vprašanje je bilo to, kako graditi, da pa ob tem ne bi prekinili redne dejavnosti. Vsi ti problemi so bili uspešno rešeni, tako da dela že pospešeno izvaja firma Vegrad iz Velenja, tretjino dela so prepustili kooperantom z domžalsko kamniškega območja. Ko bo objekt zgrajen, bo v Jaršah pridobljeno novo veliko regijsko preskrbovalno središče, ki bo investitorja veljalo približno 800 milijonov tolarjev.

Napredek je okolje, ki je docela obrnjeno v prihodnost...

V Napredku je močno prisotno prepiranje, da morajo svojo prodajno mrežo nenehno prilagajati zahtevam tržišča in jo v vseh oblikah izboljševati. To pa pomeni tudi nenehno obnavljanje že obstoječih poslovalnic in drugih poslovnih prostorov, ob tem pa zagotoviti tudi gradnjo novih.

OBNOVILI BODO DEL CESTE SKOZI LANIŠE - do aprila bodo končali spodnji ustroj 940 m dolgega odseka ceste skozi Laniše na lokalni cesti Tunjska Mlaka-Sidraž. Približno ena tretjina tega odseka bo potekala po novi trasi (na sliki). Polovico denarja bo prispevala občina, drugo polovico pa KS Tunjice. Po asfaltiranju tega dela bo ostal v makadamu le še dober kilometer med Lanišami in mejo s cerkljansko občino pod Sidražem. Ta cesta ima tudi velik turistični pomen, saj predstavlja najkrajšo povezavo naše občine s Kravcem.

PLINIFIKACIJA SE ZAČENJA NA DUPLICI - kako bo prišel plinski vod do naše hiše, so se spraševali številni udeleženci sestanka o začetku gradnje plinovoda pretekli teden v dupliskem kulturnem domu. Z zanimanjem so si ogledali zračne posnetke Duplice z vrisano traso plinovoda. (fs)

Z rejo drobnice ohranjamo manjvredna kmetijska zemljišča pred zaraščanjem

S prihodom prehranbenih izdelkov s tujih trgov se je močno zmanjšala konkurenčna sposobnost naših kmetov. Ta nezmožnost konkuriranja tujim proizvodom je najbolj opazna na kmetijah, ki ležijo na območjih, kjer je omejena funkcija pridelave hrane. Spoznanje, da se njihov dohodek vidno znižuje, te kmetije vodi k razmišljanju o

nih površin in ob dejstvu, da je z več znanja vsaka dejavnost vsekakor lahko uspešnejša, je kmetijska svetovalna služba na pobudo rejcev v februarju organizirala tečaj o reji drobnice. Po predhodnih prijavah se je tečaja udeležilo 35 rejcev. Sam tečaj je potekal sedemkrat po dve uri in je obsegal teme o izbiri primernih pasem, urejanju hle-

vov in pašnikov, zdravstvenem varstvu, prehrani ter ekonomiki in trženju. Na koncu so vsi opravili pisni preizkus znanja, s čimer so dobili tudi potrdilo o obisku tečaja o reji drobnice. Na zaključku so se rejci ob prigrizku tudi lahko srečali s proizvajalci in distributerji reprodukcijskega materiala ter si med seboj izmenjali dosedanje izkušnje. Rejci so prišli do spoznanja, da bi bilo smiselno s podobnimi druženji nadaljevati, zlasti z druženji v obliki društva. Udeleženci tečaja so že takoj v razpravi naleteli na problem trženja. Zelo enostavno je pridelati dober proizvod, ki je pridelan na okolju prijazen način, kar jagnjetina vsekakor je. Veliko težje pa ga je prodati potrošniku. S skupnimi močmi bi bili lahko uspešnejši. Vsekakor je bil dosežen namen, saj so vsi spoznali, da jim je tečaj koristil.

ing. PETER BERLEC
Kmetijski zavod Ljubljana

S tečaja o ovčereji

peusmeritvi kmetovanja ali celo opustitvi le-tega. Reja drobnice je vsekakor ena od možnosti, da s poenostavitvijo proizvodnje in nekaj manj stroški na teh območjih vseeno kmetiji zagotovimo malo večji dohodek oz. nam ostane več časa, da tega poiščemo izven kmetijstva. Kmetijska zemljišča pa ostanejo obdelana in jih ne prepustimo zaraščanju. Tudi v kamniški občini se za rejo drobnice v zadnjem času odloča vedno več kmetij. Tako se stalež ovac povečuje. V interesu, da se takšni trendi nadaljujejo, predvsem da se ohranja obdelanost marginal-

Janez Golob - Smrekarjev iz Tunjca na 1,5 ha velikem kmetijskem zemljišču goji 15 ovac. Prvo in drugo košnjo pokosi, da dobi krmo za zimo, potem pa trato popasejo ovce, pa se pognojijo jo. Spomladni ovčke trato pohodijo, da se trava bolje obrase. (V. M.)

Govedorejstvo v Kamniku se razvija

V petek, 14. marca, smo se zbrali člani govedorejskega društva Kamnik na svojem rednem obnem zboru, ki v Kamniku deluje tretje leto in se zelo lepo in dejavno vključuje v probleme govedoreje, še posebej pa selekcije, ki nas rejce, najbolj zanima. Društvo deluje pod vodstvom predsednika g. Ivana Ore-

ter obdravskega zavoda Ptuj, kmetijo Klinec v Bohovi pri Mariboru in proizvodne prostore zasebnega podjetja Dobrodej, ki proizvaja mineralno vitaminske mešanice za vse domače živali, tudi za naše ljubljence, kučke in mucke. Ravno tako smo se udeležili licenciranja bikov v Ptuj in v Preski pri Ljubljani.

bikom Miks rejca Marka Zadrgala iz Komende in z mladim bikom Luksom rejca Petra Burgarja iz Most. Ravno tako imamo kar sedem registriranih bikovskih mater in sicer dve svetloisasti, štiri črnebe in eno sivorjavo.

Zanimivi so podatki Kmetijskega zavoda Ljubljana, da smo dosegli zavidljive rezultate tako po količini namoženega mleka kot tudi po vsebini beljakovin v mleku.

Na obnem zboru smo s posebnim priznanjem nagradili našega doletnega prijatelja, človeka, ki je vse svoje življenje in celo delovno dobo daroval nam kmetom, prinašal na kmetijo nove koristne informacije in nasvete s področja kmetijstva in tudi drugih področij in je seveda največ naredil na področju selekcije - g. Antona Burja. Je osemenjevalec in resnično človek, ki ga pozna vsaka kamniška kmetija in vsi prebivalci kmečkega rodu od otrok do starejših.

V letu, ki je pred nami, bi želeli še naprej delati na področju selekcije, organizirati strokovna srečanja s podobnimi ustanovami in društvi, organizirati strokovne ekskurzije ter se udeleževati strokovnih predavanj.

PRIMERJAVA MLEČNOSTI (vse pasme)

	L. 96	L. 95	L. 94
1. MEDVODE	5522 kg	5254	5171
2. LITUA	5411	5207	4660
3. KOMENDA	5248	5252	5406
4. DOMŽALE	5162	4809	4547
5. KAMNIK	5090	5263	4932
LJUBLJANSKA	4661	4458	4296
REGLJA (zavod)			
SLOVENIJA	4451	4286	4074

hovca in tajnika g. Petra Berleca, ki sta nam podala kratko poročilo o delu v preteklem letu. Še posebej so bili pozdravljeni gostje iz Občine g. Stele in g. Kolar, iz Veterinarskega zavoda g. Sadnikar, predstavnik selekcijske službe Slovenije gospa Maria Klopčič ter naša dejavna člana g. Burja in g. Keber.

Na pobudo društva smo v lanskem letu uvozili prvih 35 doz visoko kvalitetnega semena najboljših evropskih bikov, ki jih je možno kupiti za osemnitev bikovskih mater (cena doze je skoraj 100 DEM). Organizirana je bila strokovna ekskurzija v predele Slovenije, kjer je doma svetloisasta pasma goveda. Ogledali smo si Osemenjevalni cen-

Tomšičeva 17, Kamnik, tel. 831-888

vam nudi po zelo ugodnih cenah:

barve, lake, gašeno apno 1 kg 39 SIT, Belton 10 l 6.840 SIT, čopiče, valjčke, nitro in sintetično razredčilo, 1 l 290 SIT, plastično in emajlirano posodo, vodovodni material, armature Armal, steklo, porcelan in kristal, gumi cevi za zalivanje, veliko izbiro daril, lesene in alu lestve, razno ročno orodje, ŽIČNIKE, kolesa Rog, vrečka praška Ariel, 3,6 kg samo 920 SIT in še in še...

Prodaja na 3 čeke.

Odperto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Vsem kupcem in občanom čestitamo za praznike.

Homar d.o.o., trgovina Veriga se priporoča!

JOŽKO ROMŠAK

Planinci Komende nismo imeli zimskega počitka

Ko začne zima trkati na vrata, bilo je 10. novembra, smo izvedli tradicionalni pohod na Sveti Ambrož pod Krvavcem. Ker je bila lanska jesen vremensko zelo muhasta, smo se organizatorji res spraševali, kakšna neki bo udeležba. Bili pa smo vendarle optimisti in prav smo imeli. Kljub temu da je pohod sovpadal z volitvami, zato smo se zbrali šele ob 8^h, se nas je pred trgovino zbralo kar 40, ravno toliko jih je čakalo na Dobravi pri Liz'niku, veliko jih je krenilo iz Zaloge, nekaj pa jih je šlo prej, da so si lahko tempo hoje krojili sami. V cerkvi, kjer je maševal domači župnik g. Niko, se nas je zbralo 116, kar je 30% Komendčanov in to je zelo dobro. Lep obred smo zaključili s pesmijo, zunaj pa nas je čakalo sonce.

Na soboto, 23. novembra, pa smo izvedli izlet v neznan. Na izlet je bilo prijavljenih 48 članov. Zima je že pokazala svoje čare, snega je zapadlo do 20 cm, posebno veliko pa v predelu med Ljubljano in Postojno. In kot da bi naš vodnik Peter to vedel, nas je peljal prav v to smer. Bil je prečudovit sončen dan, peš smo šli z Vrhniko pod Svetimi tremi kralji do doma na Rakitni in naprej do Starga Malna. Posebnost, kjer voda vsak dan ob isti uri bruha na dan, je Lintvrn. Vso pot je bilo ogromno smeha, ko smo strelali sneg z dreves, se kepali in mavžali. Med potjo sem razmišljala o tem, da je imela naša planinska sekcija polno in plodno sezono. Posebno smo lahko zadovoljni tudi zato, ker na naših poteh nismo imeli nobene poškodbe ali nesreče. Dobra družba smo in samo želimo si lahko tako naprej. Večer smo zaključili s podelitvijo priznanj v gostišču »Pri orlu« v Stahovici.

V januarju smo imeli prav zanimivo turo čez vas Gore na Kopitnik, šli smo z vlakom do Hrastni-

ka in nazaj iz Zidanega mosta. Vožnja z vlakom je bila za nas »avtomobiliste« prav posebna poživitev. Ob koncu tedna nabiramo kondicijo s hojo na Šentursko goro. Nekateri so pravi rekorderji, tudi po trikrat tedensko gredo po naši ljubljenski poti. Bili pa smo tudi na Grintovcu. Prekrasno vreme nas je spremljalo od Preddvora preko Jakobovega vrha, Zaplate in do Mallega Grintovca, na Kredarici smo bili »pešci« zelo osamljeni, saj se večina planincev vrne v dolino na turnih smučeh. Kako čudovito!

Načrtovana tura v februarju je bila Viševnik, stožčast dvatisočak nad Pokljuko. Za hojo smo se opremili s cepini in derezami, gora pa nas je čakala obsijana s soncem, za sneg pa bi prej potrebovali krplje kot dereze. Taka je pač narava, take so gore, vedno nas morajo malo presenečati. Da pa smo si kasneje ogledali pot, kjer smo hodili, smo smuknili še na Sv. Lovrenc nad Vrbo in si Viševnik ogledali še v družbi ostalih Julijskih lepotev.

Vrh Kepe in kavke

Občni zbor smo imeli 15. marca. Protokolarni del smo opravili zelo številni, izvolili smo novo tajnico sekcije gospo Jožico Uršič, dosedanja tajnica ga. Kristini Kern pa smo se zahvalili za vestno delo. Predsedstvo sekcije pod vodstvom Milana Šinkovca je ostalo nespremenjeno. Naše delo sta pohvalila tudi predsednik Planinskega društva Kamnik g. Rajh, ki je naše matično društvo, in gospod ing. Štefula.

Razšli smo se po prigrizku, s pesmijo in dobro voljo. Dogovorili smo se, da gremo že naslednji dan na Kepo.

Kljub dokaj slabi vremenski napovedi smo izvršili turo na Kepo v prekrasnem sončnem vremenu. Na vrhu so nas čakale že naše znanekavke. Vsakega planinca pozdravijo, ker vedo, da je malica, kadar pridejo gor planinci. Hrano pobirajo tudi z roke in so prav zabavne.

Zal se zima hitro poslavlja, načrtov za pota v hribe pa je še veliko.

KATJA

Z vlakom po Zambiji

Čprav je ostalo do odhoda vlaka, če vzamemo za merilo vozni red, le še nekaj minut, deluje železniška postaja v severnozambijskem mestu Kitwe kot izumrla. Je pa zato toliko bolj obljubeno pred njo, kjer nepopisno velika množica že ure dolgo potrpežljivo čaka, da se bodo vrata, ki vodijo do te miniaturne železniške postaje, le odprla.

Ko se je to končno zgodilo, v spremstvu nekaj podrejenih jih je odprl sam šef postaje (izgledalo je tako svečano, kot da bi odpiral novozgrajeni objekt, le pihalna godba pa trak in skarje so manjkale), sem mislil, da se bodo ljudje kar zapodili do edinega prodajnega okenca, oblega-

stajo tudi po nekaj ur pred menoj.

Ploščad na železniški postaji se je počasi, a vztrajno polnila. Potniki, že rahlo zdoščeni, so že kar malo apatično posedli po tleh. Na koncu, predno smo se na znak šefa postaje končno lahko povzpeli na vlak, je šlo še prav na tesno. Tako je moral vsak, ki je hotel na potrebo, kar spretno, skorajda kot kakšen akrobat preskakovati ovire (potnike in njihovo prtljago), če je želel uspeti v svoji name-

Vlak, ki povezuje Kitwe z Lusako, glavnim mestom države, in ob Viktorijinih slapovih ležečim Livingstonom, so pripeljali sem angleški kolonizatorji. Kljub ča-

Koče ob železnici

joč ga z vseh strani, tisti z vnaprej kupljenimi voznicami pa da jo bodo jadno ucvrli na vlak, kjer bojo zasedli najboljše mesta.

A se ni zgodilo nič od naštetega. Domačini namreč predobro vedo, da odpelje vlak šele uro potem, ko se odpro vrata železniške postaje (ne glede na to, koliko zamude si je na tej začetni postaji morebiti že nabral), pa da se sme na vlak šele potem, ko da za to znak šef postaje, to pa je petnajst minut pred »dokončno predvidenim« odhodom.

Tako kot vsi, ki smo bili še brez voznic, sem se tudi sam postavil v vrsto pred prodajnim okencem. Brezupno dolga vrata, na katere repu sem bil, pa me je navdajala s precejšnjimi dvomi, da se bom danes sploh uspel prebiti do njega. A glej ga zlomka. Malo zatem, ko smo formirali vrsto, pristopita dva železniška uslužbenca. Iz repa vrste me odpeljeta naravnost na njen začetek. Neverjetno. In to samo zaradi tega, ker sem bil med čakajočo množico edini tujec.

Moram priznati, da sem se zaradi tega počutil kar precej nelagodno, celo občutki krivde so me razjedali. Ostali potniki so namreč prišli pred železniško po-

stiljni starosti pa se danes odlično služi svojemu namenu. Pa ne samo to.

Zambijski železničarji ga namreč prav vzorno vzdržujejo in servisirajo, tako da je že sama vožnja s tem muzejskim primerkom, ki na svoji tisočkilometrski poti preseka kar nekaj rezervatov, neponovljiv dogodek. Poleg tega pa je postrežba na njem takšna, kot je bila v časih, ko so z njim upravljali še Angličji. To pa so dovolj močni razlogi, da se vsaj enkrat povzpnejo nanj, če se že znajdemo v Zambiji! Le malo turistov se odloči za vožnjo z njim, ker vozi izjemno počasi. Škoda, pa saj zna biti največji čar potovanja občudovanje spreminjajoče se pokrajine. Za povrh pa še takšne, kot da bi bila vzeta iz najlepših slikan.

Točno ob deseti zvečer smo odrinili na pot. Če bo vožnja potekala vsaj po okvirnem voznem redu, bomo prispeli še pred iztekom naslednjega dne v Livingston. Seveda pa se na tem tisoč kilometrov dolgem železniškem odseku zgodi marsikaj nepredvidljivega, kar ima za posledico, da se lahko čas potovanja podaljša za kakšen dan ali dva.

Čprav je bila ura pozna in sva bila s sopotnikom v spalnem kupeju, ki ima si-

cer štiri ležišča, a jih je ostalo v vagonu veliko nezasedenih, zato pa je bila toliko večja gneča v tretjem razredu, na moč utrujena, navsezadnje je minilo od prihoda na postajo že kar nekaj ur, sva se razgovorila dolgo v noč.

A naju je neprestano »mutil« sprevoznik, ki je bil hkrati tudi natak. Najprej nama je prinesel rjuhi in odeji. Ko sem jih zagledal, mi je šlo kar na smeh. Spomnil sem se namreč, da sem se jim ob nakupu vozovnice na moč upiral, češ da bom uporabil kar svojo spalno vrečo. Pa ni nič zalego. Trajalo pa je kar nekaj časa, da so me uspeli prepričati, da jih mora uporabljati vsak potnik v spalniku. Navsezadnje naj bi bilo tako zapisano v pravilniku zambijskih železnic.

Dobro razpoložena, sva s sopotnikom Mwalejem nadaljevala najin pogovor. Po kakšni uri sem spoznal vso njegovo številno sorodstvo. Tudi on je bil namenjen v Livingston, kjer naj bi obiskal starejšega, hudo bolnega brata. A se je v nadaljnjem pogovoru izkazalo, da ni med njima sploh nobene sorodstvene povezave. Tu je namreč vsak prijatelj brat, teta mama, stric pa oče.

Ko mi je to s poskočnim zambijskim temperamentom razlagal, naju je ponovno prekinil neutrudni sprevoznik, ponovno v vlogi natakara, ki se je pred vrati kupeja pojavil s široko paletno alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

Ta njegov prihod pa je naznanil že naslednjega. Ni bilo potrebno dolgo čakati, da se je po vagonu šlišalo bučno zvonjenje. Ker pa ni bilo prav velikega odziva, se je po hodniku vagona sprehodil vsaj petkrat. Ob tem pa je vedno bolj nabijal na zvonec, katerega jakost se je približala zvonjenju na kakšni podružnični cerkvi, vendar to ni pomagalo, da bi se začeli potniki bolj množično odpravljati proti jedilnemu vagonu. Čas za večerjo, ura je bila tri zjutraj, je bil pač povsem neprimeren.

Enakomerno pozabivanje vlaka na ozkotirni progi je imelo nadvse uspalni učinek. Iz spanca me je vrglo šele sonce, ki je začelo, kljub temu da je komaj vzšlo, neusmiljeno pripekati.

Ob osmi uri smo prispeli do dvanajste postaje. Torej jih je ostalo do končne postaje, Livingston, še kar precej. Natanko sedeminosemdeset. Na večini teh postaj oziroma postajališč ni izstopil noben potnik. Sma pa na vsaki postaji dobili vsaj ducat novih sopotnikov. To pa je pomenilo, da je šlo na vlakovo vedno bolj na tesno. Veliko teh novih potnikov je bilo kmetov, ki so vozili svoje kmetijske pridelke na tržnice v večja središča. Na njih so namreč mnogo višje cene, kot bi jih uspeli doseči doma. To sem jim tudi iz vsega srca privoščil. Ni mi bilo namreč lahko gledati te preizkušene in zgarane ljudi, ki so s skrajnimi napori tvorili pridelke, ki so bili plod njihovih žuljavih rok.

(Nadaljevanje na strani 21)

KRAJEVNE ZNAČILNOSTI VZGOJE

Mladostnik in njegova samostojnost

V kateri starosti pravimo, da imamo »mladostnika« v hiši in po vedenjskih odzivih ter telesnem dozorevanju ne govorimo več o otroku? Večina mladostniških zoritvenih procesov se dogodi med 12. in 17. letom, tako na fiziološkem kot tudi na duševno in duhovno kulturnem področju. Dekleta vstopajo v najintenzivnejšo fazo telesnega in spolnega razvoja pri starosti 11 do 12 let, fantje pa pri 14 do 15 letih. To obdobje je v znamenju prebujenih hormonov in številnih vprašanj glede lastne identitete (istovetnosti). Poteze odraslega dobi otrok potem, ko prebrodi psihološko puberteto in »doživi svoje socialno rojstvo«. Zna spremljati dolžnosti in odgovornosti, razvije empatičnost (zmožnost življenja v drugem) in se zaveda možnosti lastnih projekcij (prenosa razumevanja in doživljanja) ter začne spremljati racionalne (razumske) zahteve iz življenja.

Obdobje mladostništva prinaša vedno posebne probleme vzgoje, ki so močno povezani z dogajanjem v družbi. O težavnosti mladine in o neustreznem vedenjskem odzivu mladih so govorili že v antiki. V vzgojnem smislu vse do danes obravnavamo to obdobje kot težavo, pred nas prihajajo mladostniki »šokantno« v želji po samostojnosti in svobodi odločanja. Spremembe v ravnanju, ki jih zahtevajo, so generaciji vzgojiteljev in staršev ponavadi nesprejemljive. Mladostniki pokazujejo, da so otroci svoje dobe, v njih se odraža lom družbenih oz. vrednostnih sprememb.

Z vedenjskim stilom in odzivanjem nam mladostnik kaže osebno osredotočenost, ko naj bi se vsi in vse odzivalo le nanj. Želi biti v središču pozornosti, želi imeti najbolj prav, želi biti upoštevan... Tesnoba, ki jo v pogumu premaguje, ni pravi odziv, temveč bolj prikriti strah, ki ga noče več izraziti z otroško prostodušnostjo. Govori in obnaša se včasih tako »kot, da je zmožen gore premikati in svet spreobračati«, če bi mu le drugi to omogočili in dovolili. Na voljo daje občutek vseomogočnosti, ne doživlja pa še realnega življenja in ne prepozna nerealnih misli in želja. V tem obdobju postanejo številni otroci zelo zahtevni do staršev, pravi diktatorji, skoraj v vsem zahtevajo, »da je po njihovo«, zlasti klic po svobodi in sklicevanje nanjo je zelo glasno. Številni starši pod tem pritiskom prepustijo vso iniciativo mladostniku, ki z »vladarsko močjo« diktira psihodinamiko družine. Življenje v družini se začne podrežati njegovim hotenjem ali pa

se starši povsem umaknejo iz družinskega vzgojnega polja. S tem pa odločitev in odgovornost za početje v resnici prenesejo na mlado nezrelo osebnost.

V zunanosti mladi razvijajo svoj stil oblačenja, v pričeskah so drugačni, kot jih pozna starejša generacija, ogledajo se najpomembnejši artikel za potrjevanje zunanega izraza. Iz glase poberejo »modne krike«, ki imajo večjo glasnost in intimnost čustvenega sveta.

Zunanji svet močneje doživljajo, notranji svet pa se jim spodmika. Zaradi te dvojnosti se najde mladostnik v nekakšni razcepljenosti in ima veliko težav s svojim notranjim doživljanjem, a tudi z zunanjim svetom, na katerega se odziva. Vsebine življenja se mladostnik ne zaveda v izdelani obliki, temveč v prevladujoči slutnji, niha med ozaveščenim in neozaveščenim, zato o številnih rečeh govori, da »so brez zvezek«.

Mladostnik je kljub družbi v sebi osamljen, ker išče svojo identiteto (istovetnost), zato se intimo v sebi sprašuje: kdo sem, kaj hočem, kam grem, kako naj usmerim svoje življenje; v tem imajo pogosto nerealna pričakovanja in nerealne načrte.

Z mladostnikom ne moremo ravnati enako kot z otrokom. Starši in vzgojitelji morajo najprej »znati razumeti« dogajanje v njem, torej potrebni so empatični odnosi (ko se znamo živeti v doživljanje sočloveka), šele na tej osnovi se lahko oblikujejo primerni vzgojni modeli. Torej kot starši se moramo umakati iz pokroviteljske in prijateljske in svetovalne vloge. Mladostnika ne smemo kar zapustiti, kot da ni potreben vzgoje, temveč mu moramo slediti, kot pravi znani pedagog Franc Pediček »z rentgenskimi očmi«, potem bomo zagledali njegove prave potrebe in začutili tudi svoje dolžnosti do njega.

Ali gre za krajevne razlike pri problemih mladih? Tako v Sloveniji kot na Kamniškem lahko ugotovljamo sorodnost problemov in radosti ob doraščajoči mladini. Kot problem obdobja pa lahko beležimo porast brezzvoljnosti, pomanjkanje smisla življenja, povečevanje števila omamljenih (droge, alkohol, miselnost) in povečanje agresivnih vedenjskih odzivov (besedna in nebesedna agresija).

Dr. ANGELCA ŽEROVNIK

Slab dan

Kadar mi ni dan po meri, me jezi, da je mleko belo, me jezi, da je sonce zlato, me jezi, da je jajce celo, me jezi, da je ptica vesela, me jezi, da je solja spet.

SIMON KOROŠEC, 8. a, OŠ Šmartno v Tuhinju

Mami!

Tam med hišami na vasi tudi naša se stoji, v njej prebiva dobra mati, Bog ohrani jo še mnogo dni.

Njene roke so zgarane, upognjeno je tuda telo, njeno delo je bilo težko, da nam je življenje boljše bilo.

Če žanjic je manjkalo na polju, je rada priskočila na pomoč, vse od jutra do poldneva, morda tja v temno noč. Njena pesem in vedrina ji življenje bogatili sta, sedaj pa na jesen življenja naj Marija ji še moč in zdravje da.

ZALKA KORITNIK

Kajenje nekoristna navada

V mladosti sred zorenja, naraščaj nam že kadi, pot brez cvetja in zelenja, moč z leti oslabi.

Dim tobaka že zasvaja, mlade fante, cvet deklet, nenasična je navada, sužnji nuje vrsto let.

Brez tobaka je nemiren, vedno mora ga imeti, je z vsemi zadovoljen, ko potegnil dim bo spet.

Pravi, da ga dim pomirja, s tem tolažit se ne gre, davno fraza je zbledela, se posledic ne zave.

Vleče, puha, se kadi, se spozabi kdaj zaspi, vedno hoče biti fin, ko mu prija, puha dim.

Se postavlja, da kadi, sled rumena ne krasi, vedno ne brez bolečin, sledove pušča nikotin.

FRANC RAVNIKAR

NARAVOSLOVNI DAN

V sredo, 29. januarja, smo imeli šolarji podružnične šole GOZD naravoslovni dan z naslovom Na planini nekoč in danes. Pogovarjali smo se o pastirskem življenju in o izdelovanju trničev. Prišla je tudi Rezka Mali, ki zna izdelovati trniče. Gospa Rezka je bila oblečena v pastirico. Pokazala nam je, kako se delajo trniči. Skuto posolimo in jo dobro pretlačimo. Potem oblikujemo za pest velike kroglice. Tako narejene kroglice olepšamo s pisavo. Nato jih teden dni sušimo na zraku. Trniče smo naredili tudi mi. Prav zaradi tega nam bo ta dan ostal še dolgo v prijetnem spominu.

NUŠKA BERNOT OŠ Stranje, podružnica GOZD

SULINE
Trgovina z obutvijo
Suline
Kamnik, Maistrova 3, tel.: 817-546

Želimo vam lepe velikonočne praznike in čestitamo ob prazniku občine Kamnik.

Ugoden nakup pomladanske obutve in otroških superg (že od 1300 SIT dalje).

Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

STOB, d.o.o.
TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM
Domžale, Ljubljanska 51, tel.: 711-415

Ugodne cene gradbenega materiala!

- opeka modularna (Goriške opekane) 79 SIT/kos
- kombi plošče, 5 cm 1277 SIT/kos
- betonsko železo, armaturne mreže, hidro in termo izolacije, okna in drugi gradbeni material po ugodnih cenah

Možnost dostave na dom. Za polne kamionske pošiljke je dostava brezplačna.

Odprto od 7. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Vsem Kamničanom čestitamo za občinski praznik in želimo lepe velikonočne praznike.

Kamnik, moje čisto in prijazno mesto

Projekt z gornjim naslovom smo si zamislili na Mladinskem centru, vendar ga brez sodelovanja in pomoči širše skupnosti ne bomo mogli izpeljati tako, da Kamnik tako mesto v resnici postane!

Doslej je MC Kamnik vsako leto namenil vsaj en dan v letu osveščanju otrok in mladine v skrbi za okolje (sadili in sejali smo cvetlice, risali in fotografirali, pripravljali razstave, čistili okolice sol itd.). Najbolj ponosni pa smo na »naša« drevesa (nekatera imajo celo imena), ki rastejo v Keršmančevem parku, na parkirišču ob Svilanitu, pri OŠ 27. Julij, pri OŠ Marije Vere.

Da bi ob zaključku akcije imeli kaj pokazati, smo letos določili daljši rok. Prvi pomladni dan, 21. marec, smo izbrali za začetek, za zaključek akcije pa Dan zemlje, 22. april.

Vzpodbuditi želimo predvsem vrtnice, šole, hišne svete, krajevne skupnosti, da poskrbijo za urejenost svoje okolice oziroma da pocukajo

za rokav tiste, ki so za določena dela pristojni, da potožijo nad težavami in se pohvalijo z rezultati.

Poleg zgoraj navedenih pa računamo na pomoč in sodelovanje: Občine Kamnik, Tica in Turističnega društva, Komunale, Publikusa, Kam-busa, Železnice, Kik-a, Planinskega društva, tabornikov in skavtov, Zelenih, jamarjev, Športne zveze, Velike planine d. o. o., Kamniškega občana in TV Impuza, Lončarskega podjetja Komenda, Arboretuma ter posamezne cvetličarje in vrtnarje. Če smo koga pozabili, bomo zelo veseli, če se nam oglasi s predlogi in idejami, kaj lahko sami naredimo v svojem bivalnem okolju in za svoj kraj.

Natrosili vam bomo nekaj zamisli, ki jih nameravamo uresničiti: urediti pot v Keršmančevem parku, posaditi kakšno drevo, si ogledati in popisati stanje na otroških igriščih, parkih, ponuditi pomoč pri ureditvi trim steze, organizirati družinski izlet po Koželjevi poti, pripraviti

razstavo otroških izdelkov iz odpadnih materialov, postaviti razstavo otroških likovnih izdelkov na temo Kamnik, moje mesto in predstaviti osnovnošolske projekte z isto temo.

Potrudili se bomo čimveč dogajanja dokumentirati in objaviti, ob zaključku pa pripraviti prireditev na Šutni ali Glavnem trgu.

Informacije dobite na MC Kamnik, tel. 817-058 ali 815-477 in v pisarni Turistično informativnega centra.

P. S. Prva se je prijazno odzvala našemu povabilu k sodelovanju trgovina GARDENO, ki je v soboto, 22. 3., prodajala korita in rože z 10% popustom.

V soboto 29. marca, in soboto, 5. aprila, vabimo družine na pohod in čistilno akcijo na trim stezo. Dobimo se ob 15. uri na Zapricah.

za MC Kamnik HELENA

NEPOZABNI TEDEN

Ste že kdaj slišali za trilobit? Zveni čudno. Kdor pa se spozna na biologijo, ve, da je to žival, ki je izumrla že pred mnogimi leti, vendar so tudi v Sloveniji še najdišča s fosilnimi ostanke. Po tej živali se imenuje tudi Center za šolske in obšolske dejavnosti v Javorniškem Rovtu. Tam smo bili v času med 10. in 15. marcem učenci 7. a in 7. c OŠ Frana Albrehta. Kako pa je bilo tam, so povedali kar udeleženci.

Žana, 7. c

Ko smo v potoku iskali živali, mi je spodrsnilo in padla sem v vodo, ki je imela 2°C! Takoj sem odšla v dom, kjer sem se preoblekla in spila čaj, da se ne bi prehladila. To mi je najbolj ostalo v spominu.

Adisa, 7. c

odgovoriti na vprašanja o potočnih živalih. Nato smo morali narediti zasilna nosila, na katerih smo nesli enega od članov ekipe. Na koncu smo se metali na koš, nato pa pritekli čez ciljno črto in takrat se je stoparica ustavila. Naša ekipa je imela nekaj težav z veslanjem, drugače pa smo bile kar uspešne.

Matic, 7. c

Presenetila me je zelo dobra hrana, saj sem pričakoval, da bo slaba. Hrane ni bilo nikoli premalo, tako da smo bili vedno siti.

Katja, 7. a

Učili smo se tudi o fosilih, kar mi je bilo še posebej všeč. Z dletom in kladivom smo razbijali kamne in če si imel srečo, si našel razne školjke, mahovnja-

ke, ramenonožce in vodne rastline. Našli smo celo trilobita.

Erika, 7. c

Ukvarjali smo se z veliko aktivnostmi. Najbolj mi je v spominu ostalo veslanje in plezanje po umetni steni. Pogovarjali smo se tudi o kamminah, potoku in potočnih živalih, iskali fosile, skratka bilo je zanimivo.

Sabina, 7. a

Preden smo se odpravili na pohode v planine, smo se pogovarjali o tem. Povedali so, kaj moraš vzeti s seboj v gore, pa tudi o raznih nevarnostih, ki pretijo nate in seveda kako si ob njih pomagaš. Na koncu smo tudi pisali test iz pohodništva. Bilo je poučno in zanimivo.

V petek popoldne smo se odpravili domov. V Kamnik smo se vrnili polni prijetnih spominov z željo, da bi to še enkrat ponovili.

KATJA MOZETIČ
Osn. šola Frana Albrehta

V sredo smo šli na nočni pohod. Za razsvetljavo smo imeli s seboj le dve petrolejki, zato je bilo temno in sem večkrat padla. Ko smo prišli do neke jase, smo najprej opazovali zvezde, nato pa tudi zapeli. Kljub padcem mi je bilo zelo všeč.

Sasa, 7. c

Zadnji dan smo tekmovali v mnogoboju. Najprej smo tekli do jezera, kjer smo vsi natakli rešilne jopiče in skočili v kanuje. Veslati smo morali po označeni progi. Zopet je sledil tek po gozdu do lesene kočice, kjer si moral čim hitreje

Pomladno jutro

Nad obzorjem se dani in sonce vzhaja, prebujajo se pomladni dan, žarke tople nam podarja, za gore se izgublja mrak teman.

Glej rosne trate in livade, vse se v zlatu lesketa, zvezde so odšle v svate, pesem mojega neso srca.

Razlega ptičkov spev se prek dobrave, krasijo že cvetice mehke trave, v lepoti svoji gozd zeleni, obuja tihe želje v meni.

Pomladni zvonček, kras dolin in beli cvet, ti cvet s planin, ki skrivaš v gorske se strmine, vabiš nas v skale sive.

V pomladnem jutru sredi jase, mlada srnica se pase, zbudilo sončece je zlato, da plašna je odšla na trato.

Le tiho stopaj prek dobrave, v pomladnem jutru čez planjave, slišiš li škranjčka spev, iz gozda kukavice njen odmev?

V pomladnem soncu zablestele, v daljavi so že mlade breze, truden moj korak se ustavi tam na Zalah pod kostanji.

Tam pod tisto tiho cesto, ki se vije med kostanji, se zrcali moje mesto, ugaša zadnji žarek v daljavi.

Spet se mrak na zemljo vrne, na nebu zvezde se utrne, prižiga zvezdic se nebroj, sonce šlo v grad je svoj.

Anica Verdnic

S pohoda na Karavanke

MOJE ZIMSKE POČITNICE

Letošnje počitnice sem preživel doma, v Kamniku. Ker ni bilo snega, sem vsak drugi dan odšel v telovadnico, kjer sem se pošteno razmikal. Poleg iger z žogo smo igrali tudi hokej, kar mi je bilo še posebej všeč. Čeprav otrok nisem poznal, smo se imeli fino. Športne dopoldneve je pripravil Mladinski center Kamnik.

Popoldneve pa sem preživljal ob igri s prijatelji in ob računalniku. En dan pa smo se odšli v Ljubljano kopat in drsat.

Počitnice so tako kot vsake prehitro minile, a ostali mi bodo lepi spomini.

MATEVŽ

S prijateljem Blažem pri igri z avtomobilčki

Koristna srečanja bolnikov multipleskleroze

Medsebojni kontakti, spodbudne besede in izmenjava izkušenj nam veliko pomenijo, je bilo najpogostejše slišati na nedavnem srečanju bolnikov z multiplesklerozo, članov kamniško-zasavske podružnice MS na Trojanah. V podružnico, ki jo vodi **Marija Hrovat**, je včlanjenih 130 članov. Na občnem zboru so se pogovorili o dosedanjem delu podružnice, ki je bilo lani kar uspešno. Kot je povedal **Stane Jemec**, referent za šport, se je laniških športnih srečanj udeleževalo lepo število članov. Tudi letošnje poletje se bodo spet srečali v Lukovici. Na Količevem pa bo podružnica letos jeseni pripravila državno prvenstvo v balinanju.

Med najpomembnejšimi nalogami društva je tudi obnovitvena rehabilitacija članov v Topolšici, v Laškem in drugih zdraviliščih. Letos se je za

S srečanja kamniško zasavske podružnice DMS na Trojanah.

obisk Centra MS v Topolšici odločilo 40 članov, za Laško pa 8 članov. Za 19 dnevno zdravljenje DMS prispeva kritje stroškov za terapijske storitve ter nego, krije pa tudi del penzijskih stroškov.

Društvo zelo dobro sodeluje tudi z zdravstvenimi domovi v Kamniku, Domžalah in v Zasavju. Temu je pritril tudi dr. Hace iz zdravstvenega doma Domžale, ki se redno udeležuje srečanj kamniško zasavske podružnice. Med drugim je poudaril, da morajo bolniki MS predvsem izhajati iz stanja, v katerem so in preostale sposobnosti čimbolje izkoristiti, ne pa čakati na zdravnika, ki jih za to bolezen kljub številnim poskusom še ni- so odkrili.

V programu za letošnje so si zastavili poleg športnih srečanj in obiskov najtežjih bolnikov tudi pripravo dveh predavanj ter pomoč svojim članom pri uveljavljanju pravic.

F. SVETELJ

Z vlakom po Zambiji

(Nadaljevanje z 19. strani)

Zanimivo je, da se ti ljudje mnoge raje vozijo z avtobusi. Ker pa tisti čas niso vozili (v državi se pogosto dogaja, da zmanjka goriva), jim ni preostalo nič drugega. Vlak se izogiba iz več vzrokov. Dražji prevoz, do železniškega postajališča je potrebno praviloma dolgo pešati, saj vlak, za razliko od avtobusa ne ustavi v prav vsakem zaselku, zelo raztegljiv oziroma poljuben vozniki red - to so le nekateri od vzrokov.

Morda je edini razlog, ki bi govoril v prid vožnje z vlakom ta, da se da nanj brez problema spraviti vso njihovo številno prtljago. Vendar pa je ravno obratno. Prtljaga se da namreč spraviti tudi na avtobus. Posledica tega pa je, da avtobusi kar precej pridobijo na višini, tako da se včasih zdi, da so višji kot daljši. A nič ne de, glavno je, da le redko kdaj izgubijo kakšen kos prtljage.

Po štiriindvajsetih urah vožnje, ko naj bi bili že v tisoč kilometrov oddaljenemu zambijskemu biseru, Livingstonu, smo prispeli šele v Lusako, ki leži točno na sredi med začetno in končno postajo.

Glavni razlog za tolikšno zamudo gre pripisati temeljiti preiskavi vlaka, potnikov in njihove prtljage. V mestu Kabwe je namreč nekaj deset vojakov

skozi okno, da bi v skoraj polni temi zagledal kakšen premikajoči se človeški obris. Pa ni bilo nič. A tudi če bi bil, ne verjamem da bi ga lahko ločil od nadve učinkovite varovalne barve. Sicer pa mi tudi moja predhodna obveščena, da se pripravlja rop, ne bi prav nič pomagala.

Roparske bande, veliko jih prihaja iz sosednjega Zaira, se za svoje podvige dobro pripravijo. Običajno imajo svojega člana tudi med potniki, ki na vnaprej dogovorjenem mestu potegne zaslon zavoro. V primeru, da ga nimajo, pa že postavijo kakšno barikado na tire.

V jutranjih urah smo prispeli do največjega zambijskega pretovornega središča, Kapiri Mposhi. Ranzima postaja velikanskih razsežnosti, kjer se začne znamenita, od Kitajcev zgrajena Tan-Zam železniška proga, je dobro zavarovana. Na vsakem drugem ali tretjem tovornem vagonu je bil namreč oborožen vojak. Da so Zambijci uvedli takšne varnostne ukrepe, ni presenetljivo, saj predstavlja vsebina v teh tovornih vagonih več kot polovico prihodka, ki ga dobi država z izvozom. Tovor, skoraj izključno baker, je namenjen v pristaniško mesto Dar es Salaam, od tam pa z ladjami na vse konce sveta. Zanimivo je, da je bila proga, ki je dari-

Prihod vlaka - vesel dogodek za celo vas

vstopilo na vlak in nemudoma pričelo s preiskavo, ki pa se je zavlekla. Kljub moji radovednosti pa mi ni uspelo zvedeti, če so bili pri svojem delu uspešni. Vsekakor pa se jih je nekaj, tistih najbolj pokvarjenih, uspelo na račun nemočnih potnikov dobro okoristiti.

Ob tem pa velja pripomniti, da spremljata vsak vagon od začetka pa do konca po dva oborožena vojaka. Njihova naloga pa ni »preiskovanje« potnikov, pač pa zaščita le teh pred dobro organiziranimi roparskimi bandami. Pred leti, ko še niso bili prisotni na tem vlakcu, je prihajalo zlasti v nočnem času do pogostih tovrstnih napadov. Dostikrat so izropali samo potnike v spalnikih, računajoč, da bo tu plen najboljše. Moj sopotnik Mwale mi je povedal, da so si začeli nekateri potniki zaradi tega razloga upati le še v tretji razred.

Zdaj, ko je nevarnost ropov bistveno manjša, pa so začeli ponovno uporabljati spalnik. Med njimi tudi on. Me pa je spremljajoči vojak spravil v nemajhno zadrego, ko mi je napol svetloval, napol pa ukazal, da naj dam svojo prtljago zaradi varnosti, stran od okna, rekoč, da se približujemo posebno nevarnemu odseku. Ta njegova logika se mi je zdela nadvse čudna, a sem jo kljub temu upošteval.

Kar malo preplašeno sem strmel

lo Kitajske, zgrajena v rekordnem času. Vzrok za takšen dosežek gre pripisati dejstvu, da so Zambijci takorekoč čez noč ostali brez zunanje povezave, saj jim je Južna Afrika, dotlej so za tranzit uporabljali njeno ozemlje, to brez poprejšnje napovedi onemogočila.

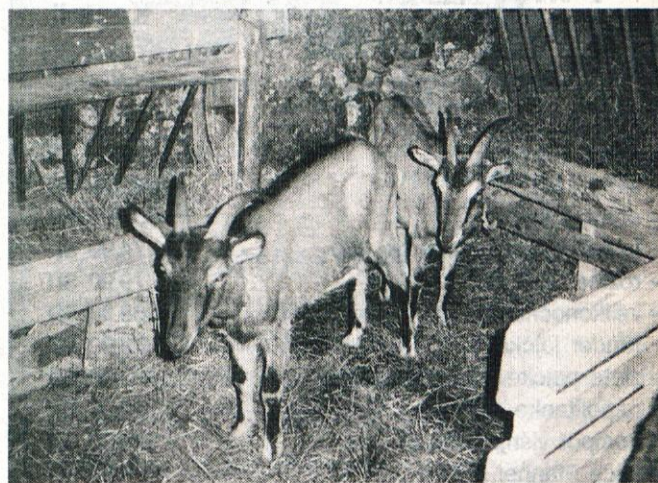
Malo je mest, ki kažejo ob progi svojo najlepšo podobo. Glavno mesto Zambije, Lusaka, je ena izmed njih. To pa ni čudno, saj ležijo ob progi upravne palače, kjer se bohoti državna birokracija in večje, na novo zgrajeno trgovsko središče. Standardna podoba tega velenja, barakarska naselja, ki nimajo ne vode ne električne napeljava, pa so očem potnikov dobro skrita.

Če bi se hoteli dosledno držati »zambijskega zakona o fotografiranju«, bi bilo najbolje, da bi pustili fotoaparata doma. Ni mi namreč znano, da bi bila katerikoli druga država na tem področju tako restriktivna, kot je prav Zambija. To pa pomeni, da je dovoljeno fotografirati le v rezervatih, proti plačilu pa še v zivalskem in botaničnem vrtu. Tako zna biti že fotografiranje krajine vzrok za zaplenbo fotoaparata. Če pa je v bližini kakšen objekt, na primer mostiček, pa je to že dovolj velik razlog, da se znajdeš v zaporu.

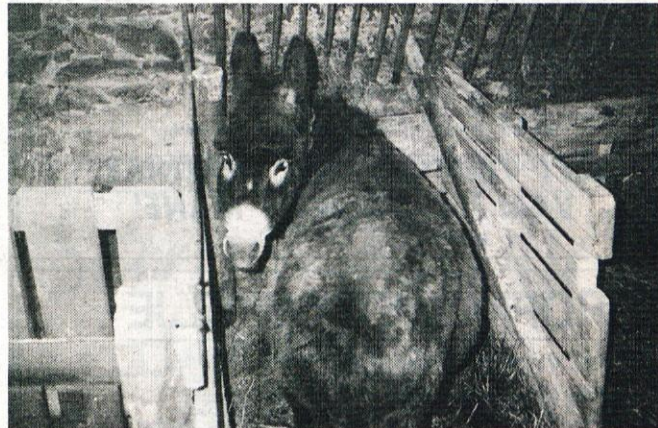
KARL HERNČIČ

(Se nadaljuje)

TUNJIŠKI UTRINKI

Petek Slavko-Jeršinov z Vinskega vrha v Tunjicah že nekaj let vzreja koz mleko (na sliki) in ovce za meso. Živali se čez vse poletje pasejo na hribem terenu, ki ni dostopen za košnje...

...osličke pa imajo zato, da se z njimi malo poigrajo. Zbrala V. M. (foto V. Zabav)

Nasveti veterinarja

Na vprašanja bralcev Kamniškega občana odgovarja **mag. Tone SVETIČ** dr. vet. med.

Vprašanje: Odpravljanje bolh pri mački

Imamo mačko, ki je stalno v stanovanju. Občasno jo vzamemo s seboj tudi na kendl. Opazili smo, da je dobila bolhe. Večkrat smo jo že okopali s šamponom, dar se po določenem času bolhe ponovno pojavijo. Kako se jih rešiti?

Mi

Pri mačkah se najpogostejše pojavlja vrsta bolhe *Ctenocephalides felis*. Bnimajo kril, ampak dolge in močne okončine (tri pare nog), ki jim slu za sunkovito odrivanje in skakanje. Ustni organi so jim prilagojeni za danje in sesanje krvi. Pri živalih povzročajo tudi nemir, praskanje in zenje ter vnetja kože. Jajčeca, ki jih izležajo samice, odpadejo z ma na tla po stanovanju. Razvojni krog od jajčeca preko ličinke in bube je običajno več tednov in je krajši, kadar je temperatura v okolju v Preživetje jajčec in ličink je odvisno od številnih zunanjih dejavnikov, p temperature tudi od vlage, prisotnosti roparjev in drugih dejavnikov. Naj ugodne pogoje imajo lahko prav v stanovanju.

Kopanje s samo navadnim šamponom ne bo odpravilo problema z hami pri vaši mački. V ta namen so v prodaji šamponi različnih proizvajalcev, ki so jim dodani insekticidi. Vendar, če se želite rešiti teh zajedcev, jih morate zatirati na živalih in v neposrednem okolju, kjer se ma zadržuje in giblje (zlasti ležišča). Predmete, ki to brez skode prenes najprej operite z vročo vodo in jih nato napršite z insekticidom s daljšanim delovanjem. Dezinfekcijo je potrebno večkrat ponoviti za možnih reinvazij. Zato boste prejeli pri vašem veterinarju vsa potre navodila. Zatiranje običajno zahteva kar dosti potrpežljivosti in dosledn pri delu. Tudi uporaba insekticidov v stanovanju zahteva previdnost in vzroča določene pomisleke.

V zadnjem času se je pojavil na tržišču nov prepratat za »program no« zatiranje bolh pri psih in mačkah. Zadostuje en odmerek mačk hrano ali v gobček) enkrat na mesec. Deluje tako, da preseka razvojni k bolhe iz jajčeca preko ličink v odraslega zajedavca. Pri močni bolhav se na začetku uporabi še kontaktni insekticid, pozneje pa se daje od rek preprosto v hrano ali v gobček enkrat mesečno. Vsa podrobnejša vodila boste prejeli seveda pri vašem veterinarju, želim vam veliko us ha.

TRGOVINA MOJCA

Medvedova 16, Kamnik, tel.: 817-381

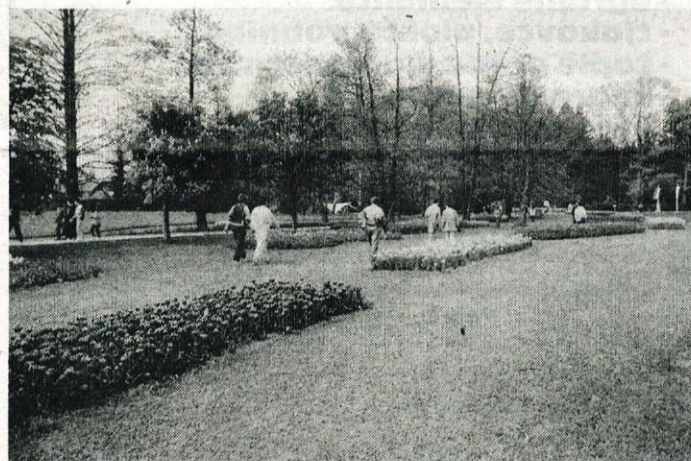
Ugodna velikonočna ponudba!

- krače (1 kg) 640 SIT
- sink (1 kg) 1.100 SIT
- orehi (1 kg) 650 SIT
- rozine, 250 g 97 SIT
- margarina Lätta, 250 g 129 SIT
- čokolada z lešniki, 100 g 92 SIT
- in drugi artikli po ugodnih cenah...

28. in 29. marca priznamo upokojevcem 7% popust.

Menina

Čestitamo za občinski praznik in želimo prijetno velikonočno praznovanje.

Arboretum Volčji Potok je spet zaživel v vsej svoji lepoti. Vsak dan se kaže v novi, sveži podobi. Razcvetajo se cvetovi, drevesa so oživila, že nekaj časa sprehajalce spremlja ptičje petje in park se ovija v opojne dišave. V Arboretumu se že zagnano pripravljajo na cvetličarsko vrtnarsko prireditev in vrtnarski sejem, ki bo od 26. 4. do 5. 5.

SASA MEJAC

FINOMEHANIKA
LIVARNA
ORODJARNA

GU BKS
PERCO wehag

KOMENDA

FLOK

KRMAVNAR
SADARJEVA 3, KOMENDA

☎/FAX: 061/841-072
mobitel (0609) 633-408
636-506

V imenu družinskega podjetja vam čestitamo ob občinskem prazniku in želimo lepe velikonočne praznike.

TRGOVINA
MERY
KAMNIK

Šutna 16
tel. 831-703

Vesele velikonočne praznike vam želimo.

Sporočamo vam, da smo prejeli pošiljko prekrasnih čipkastih spodnjih majic in hlačk.

Kvaliteta preseneča!

Selina Selina Selina Selina

UGODNA AVTOOPREME SPOMLADANSKA PONUDBA

- olja in dodatki VALVOLINE, CASTROL za avto in motocikle
- svečke LODGE, CHAMPION
- avtokozmetika za nego celotnega vozila
- avtoprtljajniki FAPA
- avtoprevleke
- spojlerji, okrasni pokrovi
- velika izbira ostale opreme

program MOMO: športni volani in prestavne ročice alu. platišča: RIAL, MOMO, ALESSIO, BBS, OZ, MIM, FONDMETAL...
pnevmatike: DUNLOP, MICHELIN, GOOD YEAR, BARUM, MATADOR, SAVA...

POPUST!

SITAR
PNEUMATIC CENTER
PTC, Perovo 27, Kamnik ☎ 812 878

NOVI MODELI '97

mini MARKET mana

AKCIJA!

Trdinova 7/a,
Kamnik
tel.: 814-680

- jajca, 1 kom	20,00 SIT
- šink, 1 kg	999,90 SIT
- orehi, 1 kg	636,00 SIT
- posebna bela moka tip 400	74,90 SIT
- rozine, 250 g	79,90 SIT
- velikonočna vrečka, 225 g	269,00 SIT
- Kinder jajčka	79,90 SIT
- zlate palčke Žito, 300 g	199,00 SIT
- napolitanke, 200 g	99,90 SIT
- kompot višnja, 680 g	229,00 SIT
- juice Pfanner, 2 l	239,90 SIT
- paradižnikov koncentrat (dvojni), 200 g	99,90 SIT
- Vegeta, 125 g	149,00 SIT
- vino grofovsko, 1 l	179,90 SIT
- olje Cekin, 1 l	169,90 SIT

Kolektiv Mane vas pričakuje vsak dan od 8. do 19.30,
ob sobotah od 8. do 17. ure,
ob nedeljah od 8. do 12. ure.

**LEPE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VAM ŽELI KOLEKTIV MANE!**

AGROPROMET CERKLJE

Ul. 4. okt. 10, Cerklje
tel.: (064) 421-283, (064) 421-294
Odprto od 7. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure

UGODNA PONUDBA:

- žitarice (koruza, oves, ječmen, pšenica, sojine tropine, sončnične tropine, krmilne moke)
- vse vrste krmil za purane, piščance, nesnice-kokoši, prašiče, govedo
- umetna gnojila
- semenska koruza
- semena vrtnin in poljščin (travnodeteljna mešanica, črna detelja, lucerna, jara grašica)
- sprejemamo naročila za kokoši pred nesnostjo
- ugodna prodaja moke TIP 500 (59 SIT/kg) in sladkorja (110 SIT/kg)

ene za krmila so tovarniške.

VSA ŽITA ZMELJEMO IN MEŠAMO PO VAŠI ŽELJI.

epo velikonočno praznovanje vam želimo
i čestitamo ob občinskem prazniku.

Zidarska dela - zunanja in notranja.

Tel.: (064) 422-494

Po Kuhinjo v Metalko J

Sodelujejo:

Gorenje
-notranja
oprema

Lipa

Marles

MM

Svea

Corona

Gorenje GA
in MGA

Jadran

Kolpa ker

Kovinoplastika

Segra

- do 35 % POPUST

za kuhinjske pohištvo
pri gotovinskem plačilu ob naročilu

- BREZPLAČEN PREVOZ do 30 km

- pri nakupu nad 300.000 sit
možnost izbire:

BREZPLAČNA
MONTAŽA

DODATEN
POPUST

- do 10 % POPUST

za gospodinjske aparate
in pomivalna korita

Od 25. 3. do 15. 4. 1997!

METALKA TRGOVINA

blagovnici: LJUBLJANA in KAMNIK

**METALKA
TRGOVINA**
Slovenska trgovina s tradicijo

PLANINKA restavracija KENDA

Kamnik, Glavni trg 19, telefon (061) 831 451

Rudi JUGOVEC s.p.

Vsem občanom želimo lepo velikonočno
praznovanje in čestitamo ob občinskem prazniku.

TURISTIČNA AGENCIJA

Perovo 26,
Kamnik
tel./fax: 815-677

Pripravili smo ugodne prvomajske aranžmaje!

- NIZOZEMSKA 26. 4., 4 dni, bus-letalo ali 29. 4., 4 dni, letalo-bus: 495 DEM
- PARIZ 27. 4., 4 dni, bus-letalo ali 30. 4., 4 dni, letalo-bus: 475 DEM
- PRAGA 1. 5., 4 dni, bus: 280 DEM
- JEZERO MAGGIORE - BOROMEJSKI OTOKI 1. 5., 3 dni, bus: 285 DEM
- CINQUE TERRE 1. 5., 3 dni, bus: 295 DEM
- GRČIJA 25. 4., 5 dni, ladja-letalo: 550 DEM 29. 4., 6 dni, letalo-ladja: 605 DEM

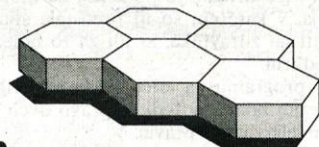
Lepo velikonočno
praznike vam želimo.

PUČKO CEMENTNI IZDELKI

Vrba 7
1225
Lukovica

IZDELUJEMO:

- cvetlična korita
- kamine, fontane
- ograjne elemente
- tlakovce, plošče, robnike
- tople grede, kompostnike
- škarpne elemente
- vinogradniške stebre
- kanalske jaške z mrežo
- peskolove

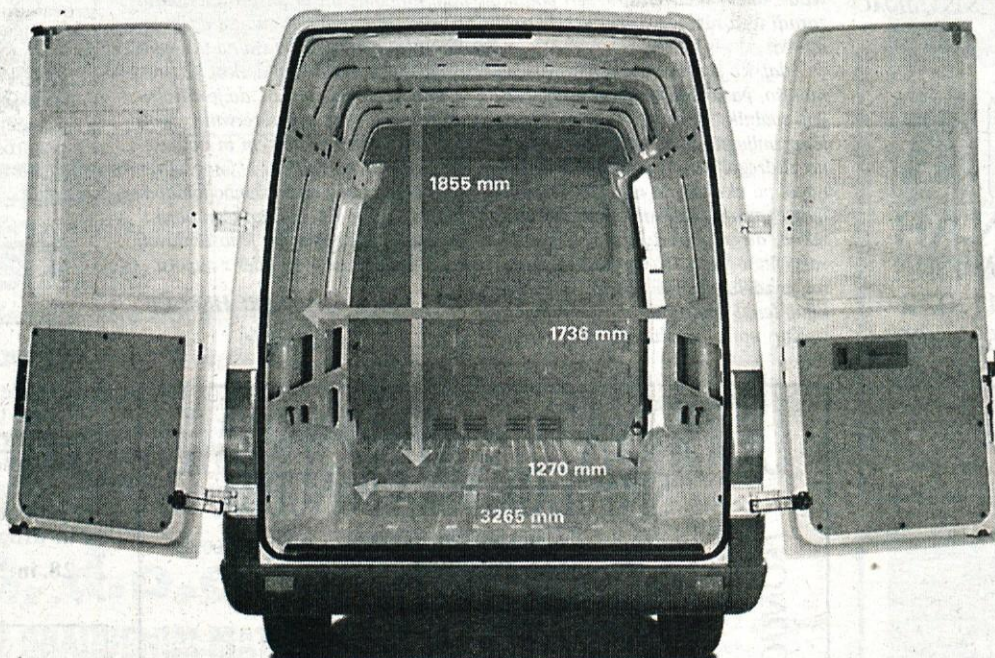

**MOŽNOST ODLOŽENEGA PLAČILA
PRI NAKUPU NAD 20.000 SIT**

tel.: 061/735-408 od 8.-17. ure

ODPRITE VRATA!

(...in pred vami bo zazijala velika praznina...)

NOVI LT - PRAVŠNJI FORMAT ZA VSE IN ZA VSAKOGAR

Vse informacije:

Ljubljanska 1, 1230 Domžale tel. (061) 721 804, 715 431, 715 059 fax (061) 711 501

AS
DOMŽALE

Mali oglasi:

Ugodno prodamo zastekljene-osvetljene-zaprte bele vitrine primerne za drogerije, lekarne... in registrirano blagajno. Tel.: 831-856, do 8. ure zjutraj oz. po 20. uri.

Kupiva hišo ali zazidljivo parcelo v Kamniku. Tel.: 813-216.

Inštruiram matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike. Tel.: 738-662.

Seno ugodno prodam. Tel.: 831-343.

Slivovo žganje in metliško črnino prodam. Tel.: (064) 77-990.

Prodajam seno, ročno spravljeno. Tel.: 817-407.

Oddamo parcele za vrtove v Košihah. Informacije po telefonu: 831-779, Polak.

Bar pri Valentinu v Kamniku zaposli urejeno dekle za strežbo. Telefon: 832-263.

Tekstilna trgovina LANEN CVET

iz Most 74, pri Komendi, tel.: 841-386

vam nudi

* metrsko blago (maroken-uvov, dioleni, viskoze: vse v modnih barvah)

* vse za šivanje

* oblačila za vso družino

NOVO! NOVO!

Šivanje oblačil po meri.

Svetovanje šivilje vsak torek od 15. do 18. ure.

Odperto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Želimo Vam lepo velikonočno praznovanje!

Podgorje 87

tel.: 812-430

Lepe velikonočne praznike vam želim in čestitam ob občinskem prazniku.

JANEZ VREČEK

Zgornji Brnik 143, tel. (064) 421-015

Izdelujem in popravljam peči za centralno ogrevanje na trda in tekoča goriva.

Izdelujem sisteme za olje, peči na olje in plin.

Na zalogi kombinirani bojlerji.

Želimo vam lepe praznike!

Mar prav zares odšel je tja v neznano? Kako je mogel, ko smo mi še tu. Nositi moramo vsak svojo rano, da mu ne zmotimo miru.

V SPOMIN

Minilo je leto dni, odkar nas je zapustil

FILIP ŠTRAJHAR st.

iz Porebra

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Njegovi

Kamnik, marca 1997

V beli tišini nobene gazi, čas je ugasnil, le večnost bedi.

ZAHVALA

V 62. letu življenja nas je nenadoma zapustil naš dragi

CIRIL MARINŠEK

iz Godiča

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, njegovim in našim sodelavcem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, za maše in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala zdravstvenemu osebju za vso skrb in pomoč, gospodu župniku, pevcem in praporščaku.

Vsi njegovi

Marec 1997

CVETLIČARNA FREZIJA

na Bakovniku, tel. 813-559

VELIKONOČNA PONUDBA!

Odperto od 7^h do 19^h, ob sobotah od 7^h do 13^h

Se priporočamo.

Želimo lepo velikonočno praznovanje!

gorenje

CERES

Kamnik, Usnjarska 9, tel. 817-203

Izkoristite ugodno priložnost v aprilu – 10% gotovinski popust ali plačilo na 10 enakih čekov brez obresti.

- BTV Gorenje, 51 cm, TTX 45.500 SIT
- SUŠILEC PERILA 38.700 SIT
- SESALEC Gorenje 13.840 SIT
- Cene veljajo za gotovinsko plačilo.
- BTV Evelux – 3 leta garancije

NOVO!

Na zalogi POMIVALNA KORITA KOLPA-KER.

Na zalogi celoten program Gorenja.

Brezplačna dostava.

Obiščite nas vsak dan od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure

Želimo vam lepe velikonočne praznike in hkrati čestitamo ob občinskem prazniku.

STEKLARSTVO

HOME, VIII. ul. 9/a tel.: 727-089, 715-717

Delovni čas:

pon., tor., čet. in pet. od 7^h do 15^h
sreda od 7^h do 17^h

Velika izbira barvnih stekel in ogledal, izdelava steklenih vitrin, termopan stekla, zasteklitev z okrasnimi letvicami, oprema lokalov, kaljeno steklo...

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je tišina, ki močno boli.

V SPOMIN

Te dni mineva eno leto, odkar nas je po hudem boju z boleznijo za vedno zapustila

FRANCKA BALOH

Vsem, ki ste jo poznali in imeli radi, se z lepo mislijo ustavite ob njenem preranem grobu, ji prižigate svečke in prinašate cvetje, iskrena hvala.

Neutolajljivi mož Matevž, hčerka Ani in sin Branko z družinama.

26. marec 1997

Jaz bom še ostal, ti boš še živel, ker ne more misel spremeniti se v pepel.

ZAHVALA

V 60. letu življenja nas je zapustil naš dragi oče, brat in stari ata

PAVLE JERMAN

iz Kamnika, Mengeska ulica 6

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, sodelavcem SKG Kamnik in arhitekturnega biroja Andrej Kocjan za izrečeno sožalje, poklonjeno cvetje, sveče in svete maše. Hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za ganljivo zapete pesmi.

Vsi njegovi

Kamnik, marec 1997

SAM d.o.o.

Trgovina z gradbenim materialom
Krakovska 4b,
1230 DOMŽALE
TEL: 061/716-454
FAXS: 061/713-288

Prodajni center
Latkova vas 84,
3312 PREBOLD
TEL: 063/702-250
FAXS: 063/702-251

UGODNO GRADBENI MATERIAL!!!

PO STARIH CENAH vam nudimo vse potrebno za gradnjo in obnovo: strešnike, opečne izdelke, schiedel dimnike, izolacijske materiale, betonske in druge izdelke za ureditev okolice, program JUB-a...

AKCIJA – strešnik Bobrovec, okna Lesna...

V trgovinah vas pričakujemo vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

Vsem našim strankam in poslovnim partnerjem želimo vesele velikonočne praznike.

Sam Pavlič s.p.

dimnikarstvo

mtel.: 0609 626 06

Vse, kar želite vedeti o dimnikih! Zastopanje in montaža SCHIEDEL dimnikov Novogradnja, sanacija dimnikov in tudi samo svetovanje!

VRTNARSTVO GAŠPERLIN

Moste 99 pri Komendi tel.: 061/841-471

Nudimo vam veliko izbiro balkonskega cvetja in semen za rože in zelenjavo.

Vesele velikonočne praznike vam želimo in čestitamo ob občinskem prazniku.

Vedno znova, ko jutro se rodi v dan zazrem se s solznimi očmi. Sreče bolečini zaječi, je res, da tebe več med nami ni.

ZAHVALA

V 75. letu življenja nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra, teta in svakinja

ANTONIJA BEVK

iz Spodnjih Palovč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za iskrena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, za svete maše in za vso drugo pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi sodelavcem Svilanita, pevcem za zapete pesmi in gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem se enkrat iskrena hvala.

Žalujoci vsi njeni

Marec 1997

Saj ni rečeno, da te ni, čeprav tvoj glas se več ne sliši, beseda tvoja v nas živi, se vedno si med nami ti.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 59. letu življenja zapustil naš dragi oče, stari ata, tast, brat in stric

STANE SITAR

iz Vrhopolja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem iz Titana - montaža cilindrov za izrečena sožalja, pomoč v težkih trenutkih, za podarjeno cvetje, sveče in svete maše ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala g. župniku za opravljen obred in neveljskim pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoci: hči Darja z družino in drugo sorodstvo

Marec 1997

KOČNA**vas dobro pripravi na praznične dni!****lepo vas obleče****svečani kompleti za obhajila in birme
za dečke in deklice v****MODNI HIŠI (tel. 831-404)**• velika izbira ženskih modnih kostimov
za pomlad in poletje• moške srajce kratek rokav
od 1253 dalje• ugodne cene otroških,
ženskih in moških vetrovk
in anorakov **BRUGI****poskrbi za dobro hrano**za dober velikonočni zajtrk po
kuhano šunko, jajca, narezek
in še kaj**v novo DELIKATESO
in ostale živilske trgovine,**kjer potekajo velikonočne
akcijske prodaje**akcijske cene
popusti
odloženo plačilo
novi, ugodnejši
kreditni pogoji****in spomni na hišna
opravila****ne pozabi na
rekreacijo in zabavo**

Ne zamudite akcijske prodaje

KOLES »ROG«v trgovini **ELEKTRO - ŠPORT**
(tel. 831-436)28. 3. brezplačno popravilo koles
od 9. do 17. ure**NOVO! NOVO! NOVO!**

Ddslej lahko pri nas kupite tudi KITARE!

Pohitite, da ne zamudite ugodnega
nakupa keramičnih ploščic **KERAMIX**
že za 999 SITv trgovini **ŽELEZNINA** (tel. 831-444)Velika izbira mrež za ograjo vašega
doma proizvajalca BEKAERT - cena
in kvaliteta brez konkurence!

dežurstvo v MARCU in APRILU:

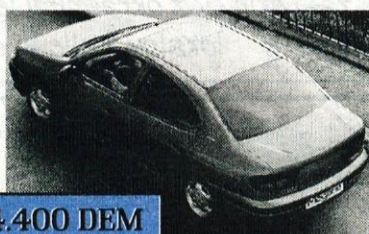
v nedeljo, 30. 3., bodo zaprte vse trgovine Kočne, v ponedeljek, 31. 3., pa bodo dežurne vse trgovine z živili od 7.00 do 11.00 ure!
ob sobotah od 7.00 do 19.30 in ob nedeljah od 7.00 do 11.00 so odprte trgovine MARKET BAKOVNIK (811-500), MARKET
KOMENDA (841-139) in MARKET KRANJSKA (814-916)

ob nedeljah od 7.00 do 11.00 pa tudi trgovine MOTNIK (733-102), LAZE (847-012) in SREDNJA VAS (832-908)

SLEDITE MARKACIJI - OBIŠČITE KOČNO**kemijska industrija
KAMNIK d.d.****OB OBČINSKEM PRAZNIKU
VSEM ČESTITAMO IN ŽELIMO
PRIJETNE VELIKONOČNE PRAZNIKE.**istočasno se priporočamo za obisk v naše trgovine
Šmarci (tel.: 815-077), kjer lahko po zelo ugodnih
cenah kupite vrečke, potiskane z velikonočnimi motivi
in druge izdelke iz programa plastike.Trgovina je odprta vsak dan od 7.30. do 15. ure, ob
sobotah zaprto.

PRIČAKUJEMO VAS!

- NAJNIŽJE CENE
- UGODNI KREDITI
- LEASING
- STARO ZA NOVO

CLASSIC ŽE OD 24.400 DEM**OBIŠČITE NAS NA KMETIJSKEM
SEJMU V KOMENDI****HIŠA ZAUPANJA****PREŠA d.o.o. Cerklje**

tel.: (064) 422 522, 421 202

**Slasčičarna
»LENCEK«**

v Komendi, Krekova 10

tel. 841-291

vas pristrčno vabi, da poskusite naše raznovrstne
slasčice, sadne kupe, alkoholne in brezalkoholne
osvežilne pijače ter se sprostite ob skodelici dobre kave.Obiščite nas ter nam zaupajte vaše skrite sladke
želje, katere vam bomo skušali izpolniti.

Odprto vsak dan od 10. do 20. ure, ob torkih zaprto.

Se priporočamo!

Janez Lenček
slasčičarski in kuharski mojsterVoščimo vam vesele velikonočne praznike
in čestitamo ob občinskem prazniku.**KNJIGARNA
IN
PAPIRNICA
817-321****BOGATA PONUDBA PISARNIŠKEGA
MATERIALA, TISKOVIN, ...**Želimo vam prijetno velikonočno praznovanje
in čestitamo ob občinskem prazniku**Zlatarna
Dragulj**Šutna 17
Kamnik
tel.: 817-035**Trgovina JAMB**
Šutna 17, Kamnik
tel.: 832-959
(bivša Utokova trgovina)**Cenjene Kamničane
obveščamo, da se je Zlatarna
Dragulj iz Glavnega trga 7
preselila na Šutno 17
(bivša trgovina Utok).**

Vljudno vabljeni!

AST**AHAČIČ
SERVIS
TRGOVINA**Domžale,
Prešernova 1/a,
tel. 722-107**gorenje****AKCIJA!**

- HLADILNIKI
- sušilci perila 38.452 SIT
- pralni stroji od 52.500 SIT naprej
- barvni TV Gorenje od 41.800 SIT naprej
- sesalci od 13.600 SIT naprej

Cene veljajo za gotovinsko plačilo.

Ugodno: hladilniki, zamrzovalne skrinje in
omare, štedilniki, pomivalni stroji, pomivalna
korita, kuhinjske nape, likalniki, posoda in...10% gotovinski popust
ali možnost nakupa na 5 čekov brez obresti.

Na zalogi celoten program Gorenje!

Odprto od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure

PRAVI NASLOV ZA NAKUP APARATOV GORENJE!

Prijetne velikonočne praznike želimo!

KOVINOTEHNA**Blagovnica OPREMA Mengeš**
Kolodvorska 2, tel.: 061/737-006**AKCIJA**

do prodaje blaga

- Videorekorder Samsung SV 80X - 4 glave 49.600.-
- Barvni televizor Voyager, 51 cm s TTX 48.410.-
- Telefon Panasonic KX - T 2310 9.900.-
- RP posoda v grt. thermo-star, 12-delna 17.990.-
- Jedilni servis, 30-delni, Kitajska 4.490.-
- Škarje za živo mejo BD - GT 200 10.990.-
- Enoročna baterija Armal-Omega, srčasta 58-500-200 F 13.990.-

NEMOČOČE je MOČOČEUgodni gotovinski popusti,
prodaja na 5 čekov brez obresti.Želimo vam lepo velikonočno praznovanje in
čestitamo ob občinskem prazniku.